ODLUKA KOMISIJE (EU) 2015/455

od 23. srpnja 2014.

o državnoj potpori SA.34826 (2012/C), SA.36005 (2013/NN) koju je provela Grčka za bankarsku grupu Piraeus u vezi s dokapitalizacijom i restrukturiranjem banke Piraeus S.A.

(priopćeno pod brojem dokumenta C(2014) 5217)

(Vjerodostojan je samo tekst na engleskom jeziku)

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 108. stavak 2. prvi podstavak,

uzimajući u obzir Sporazum o Europskom gospodarskom prostoru, a posebno njegov članak 62. stavak 1. točku (a),

nakon što je pozvala države članice i druge zainteresirane strane da podnesu svoje primjedbe u skladu s gore navedenim odredbama ([1]),

budući da:

1. **POSTUPAK**

1.1. POSTUPAK POVEZAN S BANKOM PIRAEUS

(1) Komisija je odlukom od 19. studenoga 2008. odobrila program pod nazivom „Mjere potpore za kreditne institucije u Grčkoj" („Program potpore grčkim bankama") namijenjen osiguranju stabilnosti grčkoga financijskog sustava. Programom potpore grčkim bankama omogućava se dodjeljivanje potpore u okviru njegovih triju mjera: mjere dokapitalizacije, mjere osiguranja jamstva i mjere zaduživanja izdavanjem državnih obveznica ([2]). U svibnju 2009. Grčka je dokapitalizirala banku Piraeus („Banka" ([3])) u okviru mjere dokapitalizacije.

(2) U uvodnoj izjavi 14. Odluke od 19. studenoga 2008. navedeno je da će se Komisiji dostaviti plan za restrukturiranje u pogledu korisnika te mjere dokapitalizacije.

(3) Grčka nadležna tijela Komisiji su 23. srpnja 2010. dostavila plan za restrukturiranje. Komisija je registrirala taj plan i njegove naknadne izmjene te dodatne informacije koje su dostavila grčka nadležna tijela kao predmet SA.30342 (PN 26/2010) i zatim predmet SA.32787 (2011/PN).

([1]) Vidjeti Odluku Komisije od 27. srpnja 2012. u predmetu državne potpore SA 34826 (2012/C, ex 2012/NN), „Dokapitalizacija Grčke nacionalne banke koju je proveo Grčki fond za financijsku stabilnost" (SL C 359, 21.11.2012., str. 43.).

([2]) Odluka Komisije od 19. studenog 2008. u predmetu državne potpore N 560/2008 *„Mjere potpore za kreditne institucije u Grčkoj"* (SL C 125, 5.6.2009., str. 6.). Registrirana je pod brojem SA.26678 (N 560/2008). Taj je program kasnije produžen i izmijenjen kako je opisano u bilješci 4.

([3]) Izraz „Banka" odnosi se na bankarsku grupu Piraeus.

(4) Banka je u više navrata ostvarivala korist od državnih jamstava i zaduživanja izdavanjem državnih obveznica u okviru programa potpore grčkim bankama ([4]). Ostvarila je korist i od likvidnosne pomoći u izvanrednim situacijama za koju jamči država.

(5) Grčki fond za financijsku stabilnost („GFFS") Banci je 20. travnja 2012. dostavio pismo u kojem se obvezao na sudjelovanje u planiranom povećanju temeljnog kapitala Banke. GFFS je Banci 28. svibnja 2012. odobrio dokapitalizaciju za premošćivanje u iznosu od 4 700 milijuna EUR („prva dokapitalizacija za premošćivanje").

(6) Grčka nadležna tijela 10. svibnja 2012. Komisiji su službeno dostavila pismo o preuzimanju obveze koje je Banci dostavio GFFS. Komisija je to evidentirala kao neprijavljenu potporu (predmet SA.34826 (2012/NN)) s obzirom na to da je mjera već bila provedena.

(7) Komisija je 27. srpnja 2012. pokrenula službeni istražni postupak u pogledu prve dokapitalizacije za premošćivanje („Odluka o pokretanju postupka u pogledu banke Piraeus") ([5]).

(8) GFFS je Banci u prosincu 2012. odobrio drugu dokapitalizaciju za premošćivanje u iznosu od 1 553 milijuna EUR („druga dokapitalizacija za premošćivanje"). GFFS je Banci 21. prosinca 2012. isto tako dostavio pismo o preuzimanju obveze koja se odnosi na sudjelovanje u povećanju temeljnog kapitala Banke i u izdavanju konvertibilnih instrumenata kapitala koji će se izdati, i to u ukupnom iznosu od 1 082 milijuna EUR ([6]). Grčka nadležna tijela o tim su mjerama obavijestila Komisiju 20. prosinca 2012. ([7])

(9) U rujnu 2012. Banka je objavila svoju namjeru da od banke Société Générale S.A. („Société Générale") preuzme banku Geniki. Tijekom rujna i listopada Komisija je održala brojne telekonferencije te razmijenila elektroničke poruke s predstavnicima grčkih nadležnih tijela i Banke glede preuzimanja banke Geniki.

(10) Banka je 19. listopada 2012. s bankom Société Générale potpisala ugovor o kupnji dionica glede preuzimanja ukupnog udjela banke Société Générale (99,08 %) u banci Geniki.

(11) Službe Komisije poslale su 12. prosinca 2012. Grčkoj dopis koji je sadržavao preliminarnu procjenu preuzimanja banke Geniki.

(12) Banka je 26. veljače 2013. obavijestila Komisiju o svojim namjerama da preuzme Millennium Bank Greece S.A („MBG"). Komisija je održala nekoliko telekonferencija te razmijenila elektroničke poruke s grčkim nadležnim tijelima i Bankom glede preuzimanja MBG-a.

(13) Službe Komisije poslale su 25. ožujka 2013. Grčkoj dopis koji je sadržavao preliminarnu procjenu preuzimanja MBG-a.

([4]) Grčka je 2. rujna 2009. obavijestila o nizu izmjena mjera potpore i produženju do 31. prosinca 2009. koji su odobreni 18. rujna 2009. (vidjeti Odluku Komisije od 18. rujna 2009. o državnoj potpori N 504/2009 „*Produženje i izmjena mjera potpore za kreditne institucije u Grčkoj*" (SL C 264, 6.11.2009., str. 5.)). Komisija je 25. siječnja 2010. odobrila drugo produženje mjera potpore do 30. lipnja 2010. (vidjeti Odluku Komisije od 25. siječnja 2010. o državnoj potpori N 690/2009 „*Produženje mjera potpore za kreditne institucije u Grčkoj*" (SL C 57, 9.3.2010., str. 6.)). Komisija je 30. lipnja 2010. odobrila niz izmjena mjera potpore i produženje do 31. prosinca 2010. (vidjeti Odluku Komisije od 30. lipnja 2010. o državnoj potpori N 260/2010 „*Produženje mjera potpore za kreditne institucije u Grčkoj*" (SL C 238, 3.9.2010., str. 3.)). Komisija je 21. prosinca 2010. odobrila produženje mjera potpore do 30. lipnja 2011. (vidjeti Odluku Komisije od 21. prosinca 2010. o državnoj potpori SA 31998 (2010/N) „*Četvrto proširenje mjera potpore za kreditne institucije u Grčkoj*" (SL C 53, 19.2.2011., str. 2.)). Komisija je 4. travnja 2011. odobrila izmjenu (vidjeti Odluku Komisije od 4. travnja 2011. o državnoj potpori SA.32767 (2011/N) „*Izmjena mjera potpore kreditnim institucijama u Grčkoj*" (SL C 164, 2.6.2011., str. 8.)). Komisija je 27. lipnja 2011. odobrila produženje mjera potpore do 31. prosinca 2011. (vidjeti Odluku Komisije od 27. lipnja 2011. o državnoj potpori SA.33153 (2011/N) „*Peto proširenje mjera potpore za kreditne institucije u Grčkoj*" (SL C 274, 17.9.2011., str. 6.)). Komisija je 6. veljače 2012. odobrila produženje mjera potpore do 30. lipnja 2012. (vidjeti Odluku Komisije od 6. veljače 2012. o državnoj potpori SA.34149 (2011/N) „*Šesto produženje mjera potpore za kreditne institucije u Grčkoj*" (SL C 101, 4.4.2012., str. 2.)). Komisija je 6. srpnja 2012. odobrila produženje mjera potpore do 31. prosinca 2012. (vidjeti Odluku Komisije od 6. srpnja 2012. u predmetu državne potpore SA.35002 (2012/N) – Grčka „*Produženje programa potpore za kreditne institucije u Grčkoj*" (SL C 77, 15.3.2013., str. 14.)). Komisija je 22. siječnja 2013. odobrila produženje programa osiguranja jamstva i programa zaduživanja izdavanjem obveznica do 30. lipnja 2013. (vidjeti Odluku Komisije od 22. siječnja 2013. u predmetu državne potpore SA.35999 (2012/N) – Grčka „*Produženje programa osiguranja jamstva i programa zaduživanja izdavanjem obveznica za kreditne institucije u Grčkoj*" (SL C 162, 7.6.2013., str. 6.). Komisija je 25. srpnja 2013. odobrila produženje programa osiguranja jamstva i programa zaduživanja izdavanjem obveznica do 31. prosinca 2013. (vidjeti Odluku Komisije od 25. srpnja 2013. u predmetu državne potpore SA.36956 (2013/N) – Grčka „*Produženje programa osiguranja jamstva i programa zaduživanja izdavanjem obveznica za kreditne institucije u Grčkoj*" koja još nije objavljena). Komisija je 14. siječnja 2014. odobrila produženje programa osiguranja jamstva i programa zaduživanja izdavanjem obveznica do 30. lipnja 2014. (vidjeti Odluku Komisije od 14. siječnja 2014. u predmetu državne potpore SA. 37958 (2013/N) – Grčka „*Produženje programa osiguranja jamstva i programa zaduživanja izdavanjem obveznica za kreditne institucije u Grčkoj*" koja još nije objavljena).

([5]) Vidjeti bilješku 1.

([6]) Priopćenje GFFS-a za tisak, 24. prosinca 2012., dostupno na poveznici http://www.hfsf.gr/files/press_release_20121224_en.pdf.

([7]) Komisija je te mjere registrirala kao predmet SA.36005 (2013/NN).

(14) Banka je 22. travnja 2013. objavila da je postigla dogovor s bankom Millennium Banco Comercial Portugues („BCP") glede preuzimanja čitavog temeljnog kapitala MBG-a i sudjelovanju BCP-a u budućem povećanju kapitala banke Piraeus.

(15) GFFS je 3. lipnja 2013. djelomično pretvorio prvu i drugu dokapitalizaciju za premošćivanje u vlasnički kapital u ukupnom iznosu od 5 891 milijun EUR. GFFS je u Banku uložio i dodatni iznos od 1 094 milijuna EUR kako se obvezao kada je Banka preuzela veći dio Poljoprivredne banke Grčke („ATE") i grčkih podružnica triju ciparskih banaka (vidjeti odjeljak 1.2.). Pored toga, privatni su ulagači uložili 1 444 milijuna EUR. Ukupna dokapitalizacija iznosila je 8 429 milijuna EUR i naziva se „dokapitalizacija iz proljeća 2013."

(16) Grčka nadležna tijela Komisiji su 19. prosinca 2013. dostavila informacije o uvjetima dokapitalizacije iz proljeća 2013.

(17) Grčka nadležna tijela Komisiji su 25. lipnja 2014. dostavila konačni plan restrukturiranja Banke („plan restrukturiranja"). Istog su datuma dostavila informacije o likvidnosnoj potpori u izvanrednim situacijama za koju jamči država. Navela su da žele nastaviti pružati Banci taj oblik likvidnosne potpore te državna jamstva za dužničke instrumente i zaduživanje izdavanjem državnih obveznica u okviru programa potpore grčkim bankama.

(18) Tijekom upravnog postupka Komisija je održala brojne sastanke i telekonferencije te razmijenila elektroničke poruke s predstavnicima grčkih nadležnih tijela i Banke.

(19) Grčka prihvaća da se ova odluka iznimno donese samo na engleskom jeziku.

1.2. POSTUPAK KOJI SE ODNOSI NA PREUZETA PODUZEĆA

1.2.1. **Postupak koji se odnosi na banku ATE**

(20) Grčka je u travnju 2011. dokapitalizirala banku ATE s 1 445 milijuna EUR (taj je iznos uključivao 675 milijuna EUR koji su prvobitno dodijeljeni u okviru grčkog Programa dokapitalizacije). Osim toga, banka ATE primila je i likvidnosnu potporu u iznosu od 6 103 milijuna EUR. Komisija je odlukom od 23. svibnja 2011. odobrila te mjere utemeljene na planu restrukturiranja banke ATE („Odluka o restrukturiranju banke ATE") ([8]).

(21) Grčka je 29. prosinca 2011. sudjelovala u izdavanju prava na kapital banke ATE u iznosu od 290 milijuna EUR.

(22) Grčka je 22. ožujka 2012. dostavila izvješće Središnje banke Grčke u kojemu se predlaže rješavanje banke ATE kroz postupak kupovine i pripajanja ([9]) odabrane imovine i obveza banke ATE („Prenesene djelatnosti banke ATE"), dok bi se preostala imovina i obveze riješile putem loše banke.

(23) Banka je u srpnju 2012. objavila preuzimanje većeg dijela banke ATE za koju je pokrenut postupak likvidacije.

(24) GFFS je tada preuzeo obvezu da pokrije potrebe Banke za kapitalom koje proisteknu iz preuzete imovine. Grčka središnja banka zaključila je 27. siječnja 2013. da kapital potreban u regulatorne svrhe kao rezultat preuzimanja Prenesenih djelatnosti banke ATE iznosi 570 milijuna EUR koje će osigurati GFFS.

(25) Komisija je Odlukom od 3. svibnja 2013. ([10]) („Odluka o likvidaciji banke ATE") zaključila da mjere potpore koje su dodijeljene u trenutku prijenosa Prenesenih djelatnosti banke ATE nisu državna potpora Banci nego Prenesenim djelatnostima banke ATE. Štoviše, Komisija je zaključila da će potpora biti spojiva s unutarnjim tržištem ako plan restrukturiranja Banke, koji sada uključuje Prenesene djelatnosti banke ATE omogući da se ponovno uspostavi njezina dugoročna održivost.

(26) GFFS je u lipnju 2013. u Banku unio 570 milijuna EUR u okviru dokapitalizacije iz proljeća 2013. ([11]).

([8]) Odluka Komisije od 23. svibnja 2011. u predmetu državne potpore SA.31154 „Restrukturiranje poljoprivredne banke Grčke", (SL C 317, 29.10.2011., str. 4.).

([9]) Postupak kupovine i pripajanja postupak je rješavanja koji se sastoji od identificiranja visokokvalitetne imovine i obveza u pravnoj osobi koja prolazi kroz likvidaciju te njihove prodaje kako bi ih se prenijelo na održivo poduzeće.

([10]) Odluka Komisije od 3. svibnja 2013. u predmetu državne potpore SA.35460 „Potpora za likvidaciju banke ATE", (SL C 261, 10.9.2013., str. 1.).

([11]) Vidjeti odjeljak 2.3.3.3.

1.2.2. **Postupak koji se odnosi na poslovanje u Grčkoj Ciparske banke, Ciparske narodne banke i Helenske banke („tri ciparske banke”)**

(27) Nakon izvanrednog sastanka Euroskupine ([12]) održanog 15. ožujka 2013., ciparska nadležna tijela i Europska unija, Međunarodni monetarni fond („MMF”) i Europska središnja banka („ESB”) postigli su politički dogovor o politici povezanoj s budućim makroekonomskim programom prilagodbe. Najprije, dogovoreno je, između ostalog, da će poslovanje triju ciparskih banaka biti preneseno na neku grčku banku.

(28) Banka i ostale grčke banke izrazile su zanimanje za preuzimanje poslovanja te tri ciparske banke u Grčkoj.

(29) GFFS je 22. ožujka 2013. dao svoj pristanak da Banka da ponudu za preuzimanje grčkih podružnica, depozita i kredita triju ciparskih banaka. Ponuda Banke bila je uvjetovana time da GFFS Banci osigura kapital iznosom jednak cijeni plaćenoj za kapital preuzetog poduzeća.

(30) Grčka nadležna tijela i GFFS redovito su obavješćivali službe Komisije o napretku postupka i uvjetima preuzimanja.

(31) Banka je 26. ožujka 2013. sa svakom od triju ciparskih banaka potpisala ugovor o prodaji i prijenosu njihovih djelatnosti u Grčkoj (depoziti, krediti i mreža podružnica).

(32) Kao što je dogovoreno u ožujku 2013. GFFS je u Banku unio 524 milijuna EUR kapitala ([13]) kako bi odgovorio na potrebe za kapitalom koje su proistekle iz preuzimanja te imovine.

2. **OPIS**

2.1. BANKA I NJEZINE TEŠKOĆE

2.1.1. **Opće informacije o grčkome bankarskom sektoru**

(33) Grčki realni bruto domaći proizvod („BDP”) smanjio se za 20 % od 2008. do 2012., kako je prikazano u tablici 1. Posljedica toga za grčke banke bio je nagao porast stope neplaćanja kredita odobrenih grčkom stanovništvu i trgovačkim društvima ([14]). Taj je razvoj negativno utjecao na rezultate imovine grčkih banaka i doveo do porasta potrebe za kapitalom.

Tablica 1.

Rast realnog BDP-a u Grčkoj, 2008. –2013.

Grčka	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
Rast realnog BDP-a, %	– 0,2	– 3,1	– 4,9	– 7,1	– 7,0	– 3,9

Izvor: Eurostat, dostupno na internetu na http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&language=en&pcode=tec00115

(34) Osim toga, Grčka je u veljači 2012. provela razmjenu obveznica s privatnim sektorom poznatu pod nazivom Uključivanje privatnog sektora („program UPS-a”). Grčke banke bile su uključene u program UPS-a, tijekom kojeg je grčka vlada postojećim privatnim imateljima obveznica ponudila nove vrijednosne papire (uključujući nove grčke državne obveznice („GDO-ove”), vrijednosne papire povezane s BDP-om i potvrde o plaćanju povezane s UPS-om koje je izdao Europski fond za financijsku stabilnosti („EFFS”) u zamjenu za postojeće grčke državne obveznice, uz nominalni popust od 53,5 % i duže rokove dospijeća ([15]). Grčka nadležna tijela objavila su rezultate te razmjene obveznica 9. ožujka 2012. ([16]). Razmjena je prouzročila značajne gubitke za imatelje obveznica (koje je Grčka središnja banka procijenila na u prosjeku 78 % nominalne vrijednosti starih GDO-ova za grčke banke) i potrebe za kapitalom koji su retroaktivno uknjiženi u financijske izvještaje grčkih banaka za 2011. Ukupni gubici glavnih grčkih banaka koji proizlaze iz UPS-a prikazani su u Tablici 2.

([12]) Sastanak Euroskupine sastanak je ministara financija eurozone, tj. onih država članica u kojima je euro službena valuta.
([13]) Vidjeti odjeljak 2.3.3.3.
([14]) Europska Komisija – Glavna uprava za gospodarske i financijske poslove. *Drugi program gospodarske prilagodbe za Grčku – ožujak 2012.*, str. 17., dostupno na internetu na: http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/occasional_paper/2012/pdf/ocp94_en.pdf.
([15]) Vidjeti odjeljak II. „Restrukturiranje grčkog državnog duga” *Izvješća o dokapitalizaciji i restrukturiranju grčkog bankarskog sektora*, Grčka središnja banka, prosinac 2012., dostupno na internetu na: http://www.bankofgreece.gr/BogEkdoseis/Report_on_the_recapitalisation_and_restructuring.pdf.
([16]) Priopćenje za tisak Ministarstva financija od 9. ožujka 2012., dostupno na internetu na: http://www.pdma.gr/attachments/article/80/9%20MARCH%202012%20-%20RESULTS.pdf.

Tablica 2.

Ukupni gubici glavnih grčkih banaka koji proizlaze iz UPS-a (u milijunima EUR)

Banke	Nominalni iznos GDO-ova	Nominalni iznos kredita povezanih s državom	Ukupni nominalni iznos	Gubitak od GDO-ova koji proizlazi iz UPS-a	Gubitak kredita povezanih s državom koji proizlazi iz UPS-a	Ukupni bruto gubitak koji proizlazi iz UPS-a	Ukupni bruto gubitak koji proizlazi iz UPS-a/osnovni kapital (%)	Ukupni bruto gubitak koji proizlazi iz UPS-a/Ukupna imovina (%)
GSB	13 748	1 001	14 749	10 985	751	11 735	161,0	11,0
Eurobank	7 001	335	7 336	5 517	264	5 781	164,5	7,5
Alpha	3 898	2 145	6 043	3 087	1 699	4 786	105,7	8,1
Piraeus	7 063	280	7 343	5 686	225	5 911	226,0	12,0
ATEbank	5 164	608	5 772	3 873	456	4 329	1 144	17,1
Geniki	384	7	391	287	5	292	78,1	8,9
MBG	185	0	185	137	0	137	29	2,2

Izvor: Grčka središnja banka, *Izvješće o dokapitalizaciji i restrukturiranju grčkoga bankarskog sektora,* prosinac 2012., str. 14.

(35) Budući da su grčke banke bile suočene sa znatnim manjkom kapitala, što je bila posljedica programa UPS-a i recesije koja još traje, za dokapitalizaciju tih banaka sredstva su osigurana Memorandumom o gospodarskoj i financijskoj politici („MGFP") drugog programa prilagodbi za Grčku između grčke vlade, Europske unije, Međunarodnog monetarnog fonda („MMF") i Europske središnje banke („ESB") od 11. ožujka 2012. Grčka nadležna tijela procijenila su ukupne potrebe banke za dokapitalizacijom i troškove rješavanja koji će se financirati u okviru tog programa na 50 milijardi EUR ([17]). Taj je iznos izračunan na temelju ispitivanja otpornosti na stres koje je Grčka središnja banka provela za razdoblje od prosinca 2011. do prosinca 2014. („ispitivanje otpornosti na stres iz 2012.") koje je provedeno na temelju prognoze gubitaka po kreditima koju je provelo društvo Blackrock ([18]). Sredstva za dokapitalizaciju grčkih banaka dostupna su preko GFFS-a. U tablici 3. sažet je izračun potreba za kapitalom za glavne grčke banke kako proizlazi iz ispitivanja otpornosti na stres iz 2012.

Tablica 3.

Ispitivanje otpornosti na stres iz 2012.: Potrebe za kapitalom glavnih grčkih banaka (u milijunima EUR)

Banke	Referentni osnovni kapital (prosinac 2011.)	Ukupni bruto gubitak koji proizlazi iz UPS-a (prosinac 2011.)	Rezerviranja povezana s UPS-om (lipanj 2011.)	Bruto kumulativni gubitak Prognoze za kreditni rizik	Pričuve za gubitke po kreditima (prosinac 2011.)	Unutarnje stvaranje kapitala	Ciljni osnovni kapital (prosinac 2014.)	Potrebe za kapitalom
GSB	7 287	– 11 735	1 646	– 8 366	5 390	4 681	8 657	9 756
Eurobank	3 515	– 5 781	830	– 8 226	3 514	2 904	2 595	5 839
Alpha	4 526	– 4 786	673	– 8 493	3 115	2 428	2 033	4 571

([17]) Vidjeti bilješku 14.., str. 106.
([18]) Vidjeti bilješku 15.

Banke	Referentni osnovni kapital (prosinac 2011.)	Ukupni bruto gubitak koji proizlazi iz UPS-a (prosinac 2011.)	Rezerviranja povezana s UPS-om (lipanj 2011.)	Bruto kumulativni gubitak Prognoze za kreditni rizik	Pričuve za gubitke po kreditima (prosinac 2011.)	Unutarnje stvaranje kapitala	Ciljni osnovni kapital (prosinac 2014.)	Potrebe za kapitalom
Piraeus	2 615	– 5 911	1 005	– 6 281	2 565	1 080	2 408	7 335
ATEbank	378	– 4 329	836	– 3 383	2 344	468	1 234	4 920
Geniki	374	– 292	70	– 1 552	1 309	– 40	150	281
MBG	473	– 137	0	– 638	213	– 79	230	399

Izvor: Grčka središnja banka, *Izvješće o dokapitalizaciji i restrukturiranju grčkoga bankarskog sektora*, prosinac 2012., str. 8.

(36) Prema MGFP-u iz ožujka 2012., „banke koje podnose održive planove za prikupljanje kapitala dobit će priliku podnijeti zahtjev za javnu potporu i primiti je tako da se čuvaju poticaji privatnom sektoru za dokapitalizaciju i time na najmanju moguću mjeru smanjuje opterećenje za poreznike" ([19]). Grčka središnja banka utvrdila je da su samo četiri najveće banke podnijele održive planove za prikupljanje kapitala (Eurobank, Nacionalna banka Grčke, Banka i banka Alpha) ([20]). One su od GFFS-a primile prvu dokapitalizaciju u svibnju 2012.

(37) Domaći depoziti u bankama u Grčkoj smanjili su se za ukupno 37 % od kraja 2009. do lipnja 2012. zbog recesije i političke nesigurnosti. Te su banke morale plaćati veće kamate kako bi pokušale zadržati depozite. Troškovi depozita povećali su se, zbog čega se smanjila neto kamatna marža banaka. Budući da su grčke banke isključene iz financiranja na međubankovnom tržištu, postale su potpuno ovisne o financijskim sredstvima iz Eurosustava ([21]), od čega je velik dio bio u obliku likvidnosne pomoći u izvanrednim situacijama za koju jamči država i koju je odobrila Grčka središnja banka.

(38) Grčka je 3. prosinca 2012. pokrenula program otkupa za nove GDO-ove dobivene u okviru programa UPS-a po cijenama od 30,2 % do 40,1 % njihove nominalne vrijednosti ([22]). Grčke banke sudjelovale su u tom programu otkupa što je stvorilo dodatne gubitke u njihovim bilancama s obzirom na to da je računovodstveni gubitak (tj. razlika između tržišne i nominalne vrijednosti) uknjižen za te nove GDO-ove tijekom programa UPS-a postao konačan i nepovratan ([23]).

(39) Četiri najveće grčke banke primile su od GFFS-a drugu dokapitalizaciju u prosincu 2012.

(40) U proljeće 2013. dokapitalizacija za premošćivanje te četiri banke pretvorena je u trajnu dokapitalizaciju u redovnim dionicama, pri čemu je GFFS držao više od 80 % vlasničkih udjela u svakoj od te četiri banke. Za banke koje su uspjele privući prethodno utvrđen iznos privatnog kapitala (Banka, banka Alpha i Nacionalna banka Grčke) GFFS je primio dionice bez prava glasa, a privatnim su ulagačima dodijeljena jamstva na dionice GFFS-a.

(41) U srpnju 2013. Grčka središnja banka angažirala je savjetnika za provođenje dijagnostičke studije o kreditnim portfeljima svih grčkih banaka. Taj je savjetnik izradio projekcije gubitaka po kreditu („PGK") za sve domaće kreditne portfelje grčkih banaka te za kredite s grčkim rizikom u inozemnim podružnicama i društvima kćerima za razdoblje od tri i pol godine i za razdoblje cijelog trajanja kredita. Analizom su dobivene prognoze gubitaka po kreditu u dvama makroekonomskim scenarijima, osnovnom i negativnom. Prognoze gubitaka po kreditu za inozemne kreditne portfelje Grčka središnja banka procijenila je upotrijebivši podatke dobivene od savjetnika.

([19]) Vidjeti bilješku 14. str. 104.
([20]) Vidjeti bilješku 15.
([21]) Europska središnja banka i nacionalne središnje banke zajedno čine Eurosustav, središnji bankovni sustav europodručja.
([22]) Priopćenje za tisak Ministarstva financija od 3. prosinca 2012., dostupno na internetu na: http://www.pdma.gr/attachments/article/248/Press%20Release%20-%20December%2003.pdf.
Zahvaljujući tom otkupu vlastitog duga po cijeni znatno manjoj od nominalne ostvareno je znatno smanjenje duga za Grčku.
([23]) Bez tog otkupa tržišna vrijednost tih obveznica mogla se povećati ovisno o razvoju tržišnih parametara kao što su kamatne stope i vjerojatnost nastanka statusa neispunjavanja obveza Grčke.

(42) Na temelju savjetnikove procjene PGK-a Grčka središnja banka pokrenula je u jesen 2013. novo ispitivanje otpornosti na stres („ispitivanje otpornosti na stres iz 2013.") kako bi procijenila stabilnost kapitalne pozicije grčkih banaka u osnovnim i u negativnim uvjetima. Grčka središnja banka provela je procjenu potreba za kapitalom uz tehničku pomoć drugog savjetnika.

(43) Ključni dijelovi procjene potreba za kapitalom u okviru ispitivanja otpornosti na stres iz 2013. bile su i. procjene prognoze gubitaka po kreditu ([24]) za kreditne portfelje banaka na konsolidiranoj osnovi za grčki rizik i inozemni rizik, bez postojećih kreditnih pričuva, i ii. procijenjena operativna profitabilnost banaka za razdoblje od lipnja 2013. do prosinca 2016. na temelju konzervativne prilagodbe planova restrukturiranja koji su Grčkoj središnjoj banci dostavljeni tijekom četvrtog tromjesečja 2013. U tablici 4. sažet je izračun potreba za kapitalom za glavne grčke banke na konsolidiranoj osnovi u osnovnom scenariju za to ispitivanje otpornosti na stres iz 2013.

Tablica 4.

Ispitivanje otpornosti na stres iz 2013.: potrebe za kapitalom grčkih banaka na konsolidiranoj osnovi u osnovnom scenariju (u milijunima EUR)

Banke	Referentni osnovni kapital (lipanj 2013.) (1)	Pričuve za gubitke po kreditima (lipanj 2013.) (2)	PGK za grčki rizik (3)	PGK za inozemni rizik ([1]) (4)	Unutarnje stvaranje kapitala (5)	Stopa osnovnog kapitala u ispitivanju otpornosti na stres (prosinac 2016.) (6)	Potrebe za kapitalom (7)=(6)-(1)-(2)-(3)-(4)-(5)
GSB ([2])	4 821	8 134	– 8 745	– 3 100	1 451	4 743	2 183
Eurobank ([3])	2 228	7 000	– 9 519	– 1 628	2 106	3 133	2 945
Alpha	7 380	10 416	– 14 720	– 2 936	4 047	4 450	262
Piraeus	8 294	12 362	– 16 132	– 2 342	2 658	5 265	425

([1]) Utjecaj PGK-a za inozemni rizik izračunan je nakon inozemnog poreza i uzimajući u obzir obveze u pogledu stavljanja na raspolaganje koje su u to vrijeme dostavljene Glavnoj upravi za politiku tržišnog natjecanja.
([2]) Pričuve za gubitke po kreditima GSB-a od lipnja 2013. za potrebe rezerviranja FBB-a i Probanke.
([3]) Pričuve za gubitke po kreditima Eurobanke od lipnja 2013. za potrebe rezerviranja Nove grčke poštanske banke i banke Nea Proton, koje su preuzete u kolovozu 2013.
Izvor: Grčka središnja banka, *Ispitivanje otpornosti na stres grčkoga bankarskog sektora* iz 2013., ožujak 2014., str. 42.

(44) Grčka središnja banka objavila je 6. ožujka 2014. rezultate ispitivanja otpornosti na stres iz 2013. i zahtijevala od banaka da dostave svoje planove za prikupljanje kapitala do sredine travnja 2014. kako bi se obuhvatile potrebe za kapitalom u okviru osnovnog scenarija.

(45) Banke su nastavile s povećanjem kapitala u razdoblju između kraja ožujka i početka svibnja 2014.

2.1.2. **Korisnik**

(46) Banka pruža univerzalne bankarske usluge uglavnom u Grčkoj te središnjoj, istočnoj i jugoistočnoj Europi (Rumunjska, Bugarska, Srbija, Albanija, Ukrajina i Cipar). Ona nudi čitav raspon bankarskih i financijskih proizvoda i usluga stanovništvu i poduzećima. Posluje sa stanovništvom, poslovnim i privatnim subjektima, pruža usluge upravljanja imovinom, riznice i investicijskog bankarstva. Sjedište Banke nalazi se u Grčkoj i njezine su dionice uvrštene na Atenskoj burzi. Banka je na dan 30. prosinca 2012. imala ukupno 18 597 zaposlenika ([25]).

([24]) Uključujući očekivani gubitak od izdavanja novih kredita u Grčkoj u razdoblju od lipnja 2013. do prosinca 2016.
([25]) Godišnje izvješće za 2012., http://www.piraeusbankgroup.com/en/investors/financials/annual-reports.

(47) Banka je sudjelovala u programu UPS-a te razmijenila GDO-ove i kredite povezane s državom u nominalnom iznosu od 7,7 milijardi EUR. Njezin ukupni trošak povezan s UPS-om iznosio je oko 5 911 milijuna EUR prije oporezivanja i u potpunosti je knjižen u njezinim poslovnim knjigama za 2011. ([26]) Tijekom programa otkupa iz prosinca 2012. Banka je prodala nove GDO-ove koje je dobila u okviru UPS-a po cijeni znatno nižoj od njihove nominalne vrijednosti. Tom su prodajom stvoreni gubitci od novih GDO-ova.

(48) Ključni podaci za Banku iz prosinca 2010., prosinca 2011., prosinca 2012. i prosinca 2013. (konsolidirani podaci) prikazani su u tablici 5.

Tablica 5.

Ključni podaci o banci Piraeus za 2010., 2011., 2012. i 2013.

Dobit i gubitak (u milijunima EUR)	2010.	2011.	2012. (*)	2013. (**)
Neto prihodi od kamata	1 207	1 194	1 047	1 664
Ukupni operativni prihodi	1 510	1 245	1 921	2 205
Ukupni operativni troškovi	(884)	(840)	(931)	(1 680)
Prihodi prije rezerviranja	625	405	989	525
Gubici od umanjenja vrijednosti za pokrivanje kreditnog rizika	(611)	(1 973)	(2 519)	(2 536)
Gubici od umanjenja vrijednosti po osnovi GDO-ova i kredita prihvatljivih za UPS		(5 911)		
Negativni *goodwill*			351	3 810
Neto dobit/gubitak	(21)	(6 618)	(507)	2 546
Odabrani podaci o obujmu (u milijunima EUR)	31. prosinca 2010.	31. prosinca 2011.	31. prosinca 2012. (*)	31. prosinca 2013. (**)
Ukupni neto krediti i predujmovi klijentima (neto)	40 150	35 634	44 613	62 366
Depoziti	29 475	21 796	36 971	54 279
Ukupna imovina	57 561	49 352	70 408	92 010
Ukupni vlasnički kapital ([1])	3 273	(1 940)	(2 316)	8 543

([1]) Taj iznos za 2012. ne uključuje dvije dokapitalizacije za premošćivanje koje je primila Banka. Iznos za 2013. u cijelosti uključuje dokapitalizaciju iz proljeća 2013.
(*) Uključujući banke ATE i Geniki
(**) Uključujući banke ATE, Geniki, grčke podružnice triju ciparskih banaka, MBG
Izvor: Godišnja izvješća iz 2011., 2012., financijski izvještaj iz 2013.

([26]) Vidjeti tablicu 2.

(49) U tablici 5. prikazano je da je, osim golemih gubitaka uknjiženih 2011. zbog programa UPS-a (5 911 milijuna EUR ([27])), Banka pretrpjela pad prihoda (prouzročen, među ostalim, većim troškom depozita) i sve veće gubitke od umanjenja vrijednosti u svojim kreditnim portfeljima u Grčkoj i u inozemstvu do sredine 2012. U pogledu likvidnosti Banka je pretrpjela veliku štetu od odljeva depozita. Stanje se donekle popravilo nakon što je Banka počela s preuzimanjima u srpnju 2012.

(50) U okviru ispitivanja otpornosti na stres iz 2013. Grčka središnja banka procijenila je potrebe Banke za kapitalom na 465 milijuna EUR za osnovni scenarij.

(51) Banka je u ožujku 2014. pokrenula povećanje kapitala od 1 752 milijuna EUR kako bi pokrila potrebe za kapitalom spomenute u uvodnoj izjavi 50. i otplatila 940 milijuna EUR u povlaštenim dionicama koje je držala Grčka ([28]). Za razliku od povećanja kapitala Eurobanke iz travnja 2014. GFFS nije obvezao Banku da unese kapital u okviru povećanja kapitala u slučaju nedostatne potražnje privatnih ulagatelja. Povećanje kapitala Banke postignuto je kroz ponudu vlasničkog kapitala bez prava prvokupa (tj. povećanje kapitala s ukidanjem prava prvokupa) međunarodnim ulagateljima i javnu ponudu u Grčkoj. Utvrđena je cijena upisa od 1,7 EUR po dionici.

(52) Banka je nakon povećanja kapitala 22. svibnja 2014. objavila da je Grčkoj isplatila povlaštene dionice u ukupnom iznosu od 750 milijuna EUR ([29]).

2.2. BANKARSKO POSLOVANJE U GRČKOJ KOJE JE PREUZELA BANKA

2.2.1. **Preuzimanje banke ATE**

(53) Grčka je 1929. osnovala banku ATE kao neprofitnu organizaciju. Do ranih 1990.-ih banka ATE bila je specijalizirana financijska institucija koja je podupirala razvoj poljoprivrednog sektora u ime grčke države. To je društvo u prosincu 2000. uvršteno na Atensku burzu. Dana 14. studenog 2011. Grčka je bila glavni dioničar banke ATE s udjelom od 89,9 %.

(54) Banka ATE djelovala je u svim bankarskim djelatnostima, sa stanovništvom i poslovnim subjektima, pružala je financijske usluge poput djelatnosti osiguranja i lizinga te je stekla velike udjele u društvima koja posluju u nefinancijskim sektorima, uključujući industriju proizvodnje šećera i mljekarsku industriju.

(55) U srpnju 2012. banka ATE pružala je svoje usluge kroz mrežu od 468 podružnica i imala je 5 024 zaposlenika. Njezini ukupni depoziti u srpnju 2012. iznosili su 14,9 milijardi EUR za ukupnu imovinu od 21,8 milijardi EUR ([30]).

(56) Banka ATE je od 2006. svoje usluge pružala i izvan Grčke s udjelom od 74 % u banci ATE Rumunjska i udjelom od 20,3 % redovnih dionica i 25 % povlaštenih dionica u banci AIKBanka Srbija.

(57) Teškoće banke ATE nastale su prije grčke dužničke krize uglavnom kao rezultat slabe kvalitete imovine i tradicionalno niske profitabilnosti uslijed umanjenja vrijednosti. Nadalje, grčka dužnička kriza utjecala je na sve grčke banke, uključujući ATE, i to na dva načina: i. gubitak pristupa Grčke međunarodnim tržištima duga značajno je utjecao na likvidnost grčkih banaka i ii. kvaliteta imovine pala je, a umanjenje vrijednosti je poraslo.

(58) Grčka je u travnju 2011. dokapitalizirala banku ATE s 1 445 milijuna EUR (taj je iznos uključivao 675 milijuna EUR koji su prvobitno dodijeljeni u okviru grčke mjere dokapitalizacije). Osim toga, banka ATE primila je i likvidnosnu potporu u iznosu od 6 103 milijuna EUR. Komisija je odobrila te mjere u Odluci o restrukturiranju banke ATE.

(59) Unatoč tome, u drugoj polovici 2011. situacija u pogledu kapitala u banci ATE pogoršala se, uglavnom zbog njezina sudjelovanja u programu UPS-a. Kako je prikazano u tablici 2. njezin ukupni trošak povezan s UPS-om iznosio je oko 4 329 milijuna EUR prije oporezivanja i u potpunosti je knjižen u njezinim poslovnim knjigama za 2011. Kako je prikazano u tablici 3., potrebe za kapitalom Prenesenih djelatnosti banke ATE procijenjene su na 4 920 milijuna EUR.

(60) Grčka je 22. ožujka 2012. dostavila izvješće Središnje banke Grčke u kojemu se predlaže rješavanje banke ATE kroz postupak kupovine i pripajanja Prenesenih djelatnosti banke ATE, dok bi se preostala imovina i obveze riješile putem loše banke. Banka i još jedna velika grčka banka GFFS-u dostavile su neobvezujuće ponude. Upravni odbor GFFS-a odobrio je ponudu Banke 26. srpnja 2012.

([27]) Vidjeti tablicu 2.
([28]) Vidjeti odjeljak 2.3.1.2. Državna dokapitalizacija odobrena u okviru mjere dokapitalizacije.
([29]) http://www.piraeusbankgroup.com/en/press-office/press-release/2014/05/apopliromi-pronomiouxon-metoxon-ellinikou-dimosiou.
([30]) Plan restrukturiranja dostavljen 25. lipnja 2014., str. 40.

(61) Središnja banka Grčke pokrenula je prijenos Prenesenih djelatnosti banke ATE na Banku ([31]) 27. srpnja 2012.

(62) Kako su prenesene djelatnosti banke ATE sadržavale manje imovine po fer vrijednosti od obveza, u skladu s odlukom Središnje banke Grčke od 28. siječnja 2013. GFFS je morao nadoknaditi razliku između prenesene imovine i prenesenih obveza, odnosno manjak financijskih sredstava. Središnja banka Grčke zaključila je na temelju rezultata revizije da manjak financijskih sredstava iznosi 7 471 milijun EUR, a GFFS je Banci dodijelio obveznice Europskog fonda za financijsku stabilnost („obveznice EFFS-a") u vrijednosti od 7 471 milijun EUR.

(63) Osim toga, GFFS se obvezao da će Banci osigurati kapital kako bi se Prenesene djelatnosti banke ATE dokapitalizirale za do 9 %. Prvobitno je iznos određen na 500 milijuna EUR, ali je konačni iznos utvrđen na 570 milijuna EUR. GFFS je u Banku unio konačni iznos za redovne dionice u okviru dokapitalizacije iz proljeća 2013.

(64) Banka je preuzela Prenesene djelatnosti banke ATE za kupoprodajnu cijenu od 95 milijuna EUR.

2.2.2. **Preuzimanje banke Geniki**

(65) Banka Geniki osnovana je 1937. Banka Geniki pružala je financijske usluge stanovništvu i poslovnim subjektima te je pružala usluge na tržištima kapitala. Banka Société Générale 2004. preuzela je većinski paket dionica u banci Geniki. Banka Geniki poslovala je u 104 podružnice, a 31. prosinca 2012. imala je 1 391 zaposlenika ([32]). Ukupna imovina iznosila je 2,6 milijardi EUR, ukupni neto krediti iznosili su 1,9 milijardi EUR, a depoziti oko 2 milijarde EUR ([33]).

(66) Grčka dužnička kriza imala je vrlo negativan utjecaj na poslovanje bankarskog sektora. Osim toga, sudjelovanje grčkih banaka u programu UPS-a dovelo je do naglog pogoršanja njihove situacije u pogledu kapitala. Kako je prikazano u tablici 2. ukupni trošak banke Geniki povezan s UPS-om iznosio je oko 292 milijuna EUR prije oporezivanja i u potpunosti je knjižen u njezinim poslovnim knjigama za 2011. Kako je prikazano u tablici 3. iznos potreba u pogledu kapitala banke Geniki procijenjen je na 281 milijun EUR i izračunan je na temelju testiranja otpornosti na stres koje je provela Grčka središnja banka.

(67) U lipnju 2012. banka Société Générale obratila se svim četirima velikim grčkim bankama u pokušaju da proda banku Geniki. Jedino je Banka bila zainteresirana za preuzimanje banke Geniki.

(68) Pregovori između banke Société Générale i Banke oko prodaje banke Geniki urodili su službenim sporazumom od 19. listopada 2012. da će: i. banka Société Générale prodati i da će Banka kupiti 99,08 % udjela banke Société Générale u banci Geniki, i da će ii. banka Société Générale pripisati i prenijeti, a Banka preuzeti 100 % predujma u temeljni kapital koje je banka Société Générale izvršila i koje će izvršiti u budućnosti. Banka Société Générale naposljetku je pristala uplatiti predujam od otprilike 290 milijuna EUR banci Geniki i upisati obveznicu koju je izdala Banka na iznos od otprilike 170 milijuna EUR. Banka je potom preuzela banku Geniki za 1 milijun EUR.

(69) Banka je 14. prosinca 2012. objavila da je završeno preuzimanje udjela banke Société Générale u banci Geniki.

2.2.3. **Preuzimanje poslovanja u Grčkoj triju ciparskih banaka**

(70) Ciparska banka osnovana je 1899., Ciparska narodna banka osnovana je 1901., a Helenska banka 1976.

(71) Nakon izvanrednog sastanka Euroskupine održanog 15. ožujka 2013. postignut je sporazum o glavnim parametrima plana sanacije Cipra od strane Europske unije, MMF-a i ESB-a. Helenski odbor za stabilnost sustava („HSSB") jednoglasno je predložio prijenos imovine i obveza podružnica triju ciparskih banaka u Grčkoj na neku postojeću grčku banku. U izjavi HSSB-a posebice stoji da „[…] (*) se sporazumom u potpunosti osiguravaju ulagatelji u podružnice [triju ciparskih banaka] u Grčkoj, štite javni interesi i financijska stabilnost Grčke te njime ne opterećuje javni dug Grčke."

(72) Grčkoj središnjoj banci dopala je zadaća da istraži potencijalni interes grčkih banaka te je ona u tom kontekstu izdala poziv na iskaz interesa. Nadalje, GFFS je pristao pokriti potrebe za kapitalom (preuzimatelja) koje bi mogle nastati kao posljedica preuzimanja podružnica triju ciparskih banaka u Grčkoj.

([31]) Vidjeti uvodnu izjavu 27. Odluke o likvidaciji banke ATE.
([32]) Helensko udruženje banaka, podaci dostupni na: http://62.1.43.74/4Statistika/UplPDFs/network2012engl.pdf.
([33]) http://www.geniki.gr/Portals/0/PDFs/140321_annual_results_en_2.pdf.
(*) Poslovna tajna.

(73) U tablici 6. prikazana je imovina i obveze triju ciparskih banaka koje su u konačnici prenesene na Banku („Ciparske prenesene djelatnosti").

Tablica 6.

Prenesene djelatnosti triju ciparskih banaka

	Prenesene djelatnosti
Imovina	Svi grčki krediti, uključujući lizing i faktoring
	Krediti u području prijevoza i drugi krediti nastali u Grčkoj i kojima se upravlja u Grčkoj, a knjiženi su u ciparskom kreditnom portfelju
	Dugotrajna materijalna imovina (osim odgođene porezne imovine)
Obveze	Svi depoziti triju ciparskih banaka prikupljeni u Grčkoj

Izvor: Pismo namjere, *Izuzimanje i prodaja imovine ciparskih banaka u Grčkoj*, 10. travnja 2013.

(74) Imovina koja je prenesena na Banku iznosila je otprilike 18,9 milijuna EUR, a obveze su iznosile otprilike 15 milijardi EUR. Međutim, strane u transakciji dogovorile su se da u obzir uzmu iznos gubitaka koji je PIMCO predvidio u svom izvješću za banke na Cipru u nepovoljnom scenariju ([34]). Prema izvješću PIMCO-a, vrijednost imovine koja će biti prenesena na Banku iznosi otprilike 16,5 milijardi EUR. Prenesene obveze iznosile su otprilike 14,5 milijardi EUR.

(75) Samo su tri banke, uključujući i Banku, 21. i 22. ožujka 2013. predale neobvezujuće ponude.

(76) GFFS je 22. ožujka 2013. dao svoj pristanak da Banka preuzme poslovanje triju ciparskih banaka u Grčkoj. Ukupna naknada koju je Banka platila za preuzimanje Ciparskih prenesenih djelatnosti bila je 524 milijuna EUR. Točnije, dogovoreno je da će Banka platiti 237 milijuna EUR za preuzimanje prenesenih djelatnosti Ciparske banke, 258 milijuna za preuzimanje prenesenih djelatnosti Ciparske narodne banke i 29 milijuna EUR za preuzimanje prenesenih djelatnosti Helenske banke.

(77) GFFS je u okviru dokapitalizacije iz proljeća 2013. ([35]) u Banku unio 524 milijuna EUR kako bi se pokrila kupoprodajna cijena koju je platila Banka.

2.2.4. **Preuzimanje banke MBG**

(78) Banka MBG osnovana je 2000. Banka MBG poslovala je u 119 podružnica, a 31. prosinca 2012. imala je 1 174 zaposlenika ([36]).

(79) Banka je 22. travnja 2013. potpisala konačni sporazum s BCP-om glede preuzimanja čitavog temeljnog kapitala MBG-a i sudjelovanju BCP-a u budućem povećanju kapitala Banke.

(80) U skladu s tim sporazumom, BCP bi za regulatornu dokapitalizaciju MBG-a pridonio 400 milijuna EUR (od čega je 139 milijuna EUR BCP pridonio već u prosincu 2012.) konverzijom podređenih i nadređenih kredita s BCP-a na MBG u vlasnički kapital. Nadalje, sav iznos financiranja koje je BCP u prošlosti osigurao za MBG, potonji bi nadoknadio u dvije tranše: 650 milijuna EUR bilo bi plaćeno na dan zaključenja transakcije, a iznos od otprilike 250 milijuna EUR bio bi plaćen u roku od šest mjeseci nakon zaključenja. Naposljetku, BCP bi doprinio 400 milijuna EUR za dokapitalizaciju Banke kroz privatne plasmane bez prava na prvokup. Banka bi potom preuzela u cijelosti dokapitaliziranu banku MBG za 1 milijun EUR.

(81) Banka je 19. lipnja 2013. objavila da je završeno preuzimanje MBG-a.

([34]) Izvješće pod naslovom „Neovisna dubinska analiza bankarskog sustava na Cipru" od 1. veljače 2013. izradio je PIMCO. Procjene kapitala izrađene su i za osnovni i za nepovoljni makroekonomski scenarij. Primjenjivi referentni datum za procjenu bio je 30. lipnja 2012., a procjena je rađena za razdoblje od 30. lipnja 2012. do 30. lipnja 2015.

([35]) Vidjeti uvodnu izjavu 101.

([36]) Ibid.

2.2.5. **Pregled kombiniranog učinka preuzimanja**

(82) U tablici 7. dan je prikaz učinka sukcesivnih preuzimanja na veličinu i oblik banke u Grčkoj (nijedno od preuzetih subjekata ne uključuje stranu imovinu, osim Prenesenih djelatnosti banke ATE koje obuhvaćaju malu imovinu u Rumunjskoj). Kao rezultat tih preuzimanja Banka sada ima najveći udio na grčkom tržištu depozita i kredita.

Tablica 7.

Utjecaj sukcesivnih preuzimanja na veličinu banke Piraeus u Grčkoj

31.12.2012. Samo Grčka	Sama banka Piraeus	ATE	Geniki	Ciparske banke	MBG	NOVA GRUPA
Bruto krediti	27 727	12 200	3 308	24 194	4 710	72 138
dio nove grupe	38 %	17 %	5 %	34 %	7 %	100 %
Neto krediti	24 811	11 527	1 909	19 481	4 236	61 964
dio nove grupe	40 %	19 %	3 %	31 %	7 %	100 %
Depoziti	15 412	14 986	2 014	14 427	2 912	49 752
dio nove grupe	31 %	30 %	4 %	29 %	6 %	100 %
Zaposlenici	5 926	5 019	1 420	5 268	1 186	18 819
dio nove grupe	31 %	27 %	8 %	28 %	6 %	100 %
Podružnice	325	460	104	307	120	1 316
dio nove grupe	25 %	35 %	8 %	23 %	9 %	100 %

Izvor: podaci koje je banka Piraeus dostavila 10. lipnja 2014.

2.3. MJERE POTPORE

2.3.1. **Mjere potpore odobrene Banci u okviru programa potpore grčkim bankama (mjere L1 i A)**

(83) Banka je primila nekoliko oblika potpore u okviru programa potpore grčkim bankama, mjere dokapitalizacije, mjere osiguranja jamstva i mjere zaduživanja izdavanjem državnih obveznica.

2.3.1.1. *Državna potpora za likvidnost odobrena u okviru mjere osiguranja jamstva i mjere zaduživanja izdavanjem državnih obveznica (mjera L1)*

(84) Banka je ostvarila te i dalje ostvaruje korist od potpore u okviru mjere osiguranja jamstva i mjere zaduživanja izdavanjem državnih obveznica. Ta će se potpora u ovoj Odluci navoditi kao „mjera L1”. Banka je 2010. izdala obveznice za koje je jamčila država u iznosu od ukupno 9,9 milijuna EUR. Grčka je Banci izdala i zajmove u državnim obveznicama u vrijednosti od 1 289 milijuna EUR. Krajem ožujka nepodmireni iznos vladinih obveznica bio je 1 024 milijuna EUR ([37]).

(85) U okviru plana restrukturiranja Banke koji su grčka nadležna tijela dostavila Komisiji 25. lipnja 2014. grčka nadležna tijela zatražila su odobrenje da nastave odobravati jamstva i izdavati zajmove u državnim obveznicama u okviru programa potpore grčkim bankama tijekom razdoblja restrukturiranja, ako se ukaže potreba za takvom likvidnosti, iako se ne očekuje da će se to dogoditi.

([37]) Plan restrukturiranja dostavljen 25. lipnja 2014., str. 51.

2.3.1.2. *Državna dokapitalizacija odobrena u okviru mjere dokapitalizacije (mjera A)*

(86) Banka je u okviru programa potpore grčkim bankama u svibnju 2009. od Grčke primila dokapitalizaciju u iznosu od 370 milijuna EUR, a u prosincu 2011. dokapitalizaciju od 380 milijuna EUR, što je ukupno 750 milijuna EUR (mjera A). Ta je dokapitalizacija iznosila oko 2,1 % rizikom ponderirane imovine ([38]) kojom je Banka raspolagala u to vrijeme.

(87) Dokapitalizacija je bila u obliku povlaštenih dionica koje je upisala Grčka, s kuponom od 10 % i dospijećem od pet godina.

(88) Banka je te povlaštene dionice otkupila 22. svibnja 2014. kako je opisano u uvodnoj izjavi 52.

2.3.2. **Likvidnosna pomoć u izvanrednim situacijama za koju jamči država (mjera L2)**

(89) Likvidnosna pomoć u izvanrednim situacijama iznimna je mjera kojom se solventnim financijskim institucijama koje su suočene s privremenim problemima u pogledu likvidnosti omogućava primanje financijskih sredstava iz Eurosustava, pri čemu ta operacija nije dio jedinstvene monetarne politike. Kamatna stopa koju te financijske institucije plaćaju za tu likvidnosnu pomoć iznosi […] (*) baznih bodova više od kamate koju plaćaju Središnjoj banci za redovito refinanciranje.

(90) Grčka središnja banka nadležna je za program likvidnosne pomoći u izvanrednim situacijama, što znači da sve troškove i rizike koji proizlaze iz pružanja te pomoći snosi Grčka središnja banka ([39]). Grčka je Grčkoj središnjoj banci odobrila državno jamstvo koje se primjenjuje na ukupni iznos likvidnosne pomoći u izvanrednim situacijama koji je odobrila Grčka središnja banka. Donošenjem članka 50. stavka 7. Zakona 3943/2011, kojim je izmijenjen članak 65. stavak 1. Zakona 2362/1995 ministru financija omogućeno je odobravanje jamstava u ime države Grčkoj središnjoj banci kako bi se zaštitila potraživanja Grčke središnje banke prema kreditnim institucijama. Banke koje ostvaruju korist od likvidnosne pomoći u izvanrednim situacijama moraju plaćati državi naknadu za jamstvo u vrijednosti od […] baznih bodova.

(91) Banka je 31. prosinca 2011. ostvarila korist od 11,64 milijardi EUR likvidnosne pomoći u izvanrednim situacijama za koju jamči država, dok je od 31. prosinca 2012. Banka ostvarila korist od 31,4 milijardi EUR likvidnosne pomoći u izvanrednim situacijama za koju jamči država ([40]). Nakon naglog pada 2013. Banka je krajem te godine ostvarila korist od samo 750 milijuna EUR likvidnosne pomoći u izvanrednim situacijama za koju jamči država.

2.3.3. **Mjere potpore odobrene Banci preko GFFS-a (mjere B1, B2, B3 i B4)**

(92) Banka je od 2012. ostvarila korist od niza mjera potpore u obliku kapitala koju je dodijelio GFFS. U tablici 9. prikazan je pregled tih mjera potpore.

Tablica 8.

Mjere potpore u obliku kapitala odobrene Banci preko GFFS-a

	Prva dokapitalizacija za premošćivanje – svibanj 2012. (u milijunima EUR)	Druga dokapitalizacija za premošćivanje – prosinac 2012. (u milijunima EUR)	Pismo o preuzimanju obveze – prosinac 2012. (u milijunima EUR)	Dokapitalizacija iz proljeća 2013. – svibanj 2013. (u milijunima EUR) ([1])
Mjera	B1	B2	B3	B4
Iznos (u milijunima EUR)	4 700	1 553	1 082	5 891

([1]) Osim onog dijela dokapitalizacije koji je pripisao GFFS kako bi ispunio zahtjeve za kapitalom koji su proistekli iz kupovine banke ATE i podružnica triju ciparskih banaka u Grčkoj. Za više pojedinosti, vidjeti uvodnu izjavu 101.

2.3.3.1. *Prva dokapitalizacija za premošćivanje (mjera B1)*

(93) U uvodnim izjavama 14. do 33. Odluke o pokretanju postupka u pogledu banke Piraeus naveden je detaljan opis prve dokapitalizacije za premošćivanje iz svibnja 2012. (mjera B1). Pozadina i glavna obilježja te mjere objašnjeni su u ovom odjeljku.

([38]) Rizikom ponderirana imovina regulatorni je zbrojeni iznos kojim se mjeri izloženost financijske institucije riziku i koji upotrebljavaju nadzorna tijela za praćenje adekvatnosti kapitala financijskih institucija.

(*) Poslovna tajna

([39]) U skladu s pismom Grčke središnje banke od 7. studenoga 2011., „Jamstva se primjenjuju na ukupni iznos likvidnosne pomoći u izvanrednim situacijama".

([40]) Plan restrukturiranja dostavljen 25. lipnja 2014., str. 133.

(94) GFFS je 20. travnja 2012. Banci dostavio pismo u kojem se obvezao na sudjelovanje u planiranom povećanju temeljnog kapitala Banke iznosom od najviše 5 milijardi EUR.

(95) U okviru mjere B1 GFFS je u svibnju 2012. Banci prenio obveznice EFFS-a u iznosu od 4,7 milijardi EUR u skladu s odredbama o dokapitalizacijama za premošćivanje iz Zakona 3864/2010 o uspostavi GFFS-a („Zakon o GFFS-u"). Komisija je u uvodnoj izjavi 53. Odluke o pokretanju postupka u pogledu banke Piraeus već utvrdila da je *„dokapitalizacija za premošćivanje zaključena 28. svibnja 2012. provedba obveze preuzete u pismu o preuzimanju obveze te stoga predstavlja nastavak iste potpore*". Grčka središnja banka izračunala je i iznose iz pisma o preuzimanju obveze i iznose iz prve dokapitalizacije za premošćivanje kako bi osigurala da je Banka ostvarila ukupnu stopu kapitala od 8 % na dan 31. prosinca 2011., datum retroaktivnog knjiženja dokapitalizacije za premošćivanje u poslovne knjige Banke. Kako je vidljivo iz tablice 3., mjerom B1 obuhvaćen je tek ograničen dio ukupnih potreba za kapitalom utvrđenih u ispitivanju otpornosti na stres iz 2012. Banka je trebala prikupiti kapital u okviru budućeg povećanja kapitala, a dokapitalizacija za premošćivanje bila je namijenjena samo za očuvanje prihvatljivosti Banke za financiranje koje osigurava ESB do provedbe tog povećanja kapitala.

(96) Za razdoblje od datuma prve dokapitalizacije za premošćivanje do datuma konverzije prve dokapitalizacije za premošćivanje u redovne dionice i druge konvertibilne financijske instrumente, u sporazumu između Banke i GFFS-a prije upisa propisano je da Banka mora platiti GFFS-u godišnju naknadu u iznosu 1 % nominalne vrijednosti obveznica EFFS-a i da se sve isplate kupona i kamata obračunanih na obveznice EFFS-a za to razdoblje smatraju dodatnim unosom kapitala GFFS-a ([41]).

2.3.3.2. *Druga dokapitalizacija za premošćivanje (mjera B2)*

(97) Banka je u jesen 2012. uknjižila dodatne gubitke. Njezin se kapital stoga ponovno smanjio na razinu ispod minimalnih kapitalnih zahtjeva za prihvatljivost za financiranje koje osigurava ESB.

(98) Iz tog se razloga javila potreba za drugom dokapitalizacijom za premošćivanje. GFFS je 20. prosinca 2012. proveo drugu dokapitalizaciju za premošćivanje u iznosu od 1 553 milijuna EUR (mjera B2), koji je ponovno isplaćen prijenosom obveznica EFFS-a Banci.

2.3.3.3. *Pismo o preuzimanju obveze od 20. prosinca 2012. (mjera B3)*

(99) Uz drugu dokapitalizaciju za premošćivanje, GFFS je Banci 20. prosinca 2012. dostavio pismo o preuzimanju obveze u pogledu sudjelovanja u povećanju temeljnog kapitala Banke i u izdavanju konvertibilnih instrumenata koji će se izdati, i to u ukupnom iznosu od 1 082 milijuna EUR (mjera B3).

(100) Ukupni iznos dviju dokapitalizacija za premošćivanje (mjere B1 i B2) i dodatnog iznosa na koji se obvezao u prosincu 2012. (mjera B3) značio je da se GFFS obvezao namiriti ukupne potrebe za kapitalom utvrđene u okviru ispitivanja otpornosti na stres iz 2012. (7 335 milijuna EUR ([42])).

2.3.3.4. *Sudjelovanje GFFS-a u dokapitalizaciji iz proljeća 2013. (mjera B4) i djelomična otplata mjera B1 i B2*

(101) Na glavnoj skupštini dioničara Banke 23. travnja 2013. odobreno je povećanje temeljnog kapitala Banke u iznosu od 8 429 milijuna EUR ([43]). Taj je iznos izračunan kao zbroj:

i. 7 335 milijuna EUR za pokrivanje potreba za kapitalom koje su identificirane u ispitivanju otpornosti na stres provedenom 2012.; od tog iznosa 5 891 milijun EUR upisao je GFFS (mjera B), a privatni ulagatelji 1 444 milijuna EUR;

ii. 570 milijuna EUR koje je unio GFFS kako bi se ispunili regulatorni zahtjevi nastali preuzimanjem poslovanja banke ATE, kako se obvezao u srpnju 2012.; tu je mjeru Komisija procijenila u Odluci o likvidaciji banke ATE, a u njoj je zaključeno da ta mjera ne čini potporu Banci;

iii. 524 milijuna EUR koje je unio GFFS kako bi ispunio potrebe za kapitalom koje su proistekle iz plaćanja kupoprodajne cijene za poslovanje triju ciparskih banaka u Grčkoj; taj dio povećanja kapitala predstavlja mjeru C ([44]).

([41]) U sporazumu prije upisa navedeno je sljedeće: „Efektivni rizik koji treba platiti Banci uključuje obveznice EFFS-a i sve isplate kupona i kamata obračunanih na obveznice EFFS-a za razdoblje od izdavanja obveznica do konverzije predujma u temeljni kapital i druge konvertibilne financijske instrumente kako je ovime propisano".
([42]) Vidjeti tablicu 3.
([43]) http://www.piraeusbankgroup.com/~/media/Com/Piraeus-Bank-Documents/Press-Releases/2013/Apofaseis_BGM_23042013_en.pdf.
([44]) Vidjeti uvodnu izjavu 112.

(102) Cijena novih dionica utvrđena je na 1,70 EUR po dionici što odgovara 50 % prosječne cijene dionica na burzi tijekom 50 dana trgovanja prije određivanja cijene, ponderirane s obzirom na obujam.

(103) Upravni odbor Banke objavio je 3. lipnja 2013. izdavanje 3 888 268 914 novih dionica nominalne vrijednosti od 0,30 EUR na cijenu od 1,70 EUR po dionici ([45]). Banka je 28. lipnja 2013. objavila ([46]) da je Upravni odbor potvrdio isplatu u cijelosti ukupnog povećanja kapitala u dionicama za ukupni iznos od 8 429 milijuna EUR, uključujući iznose premija.

(104) Ukupno sudjelovanje privatnih ulagatelja u povećanju temeljnog kapitala Banke iznosilo je 1 444 milijuna EUR ([47]). Taj iznos uključuje sudjelovanje BCP-a kako je opisano u uvodnoj izjavi 80.

(105) Stoga je sudjelovanje GFFS-a u povećanju temeljnog kapitala banke iznosilo 6 985 milijuna EUR.

(106) Odmah nakon dokapitalizacije iz proljeća 2013. GFFS je postao glavni dioničar Banke s udjelom od 81 % ([48]). GFFS je izdao jamstva i privatnim ulagateljima bez naknade dodijelio jedno jamstvo za svaku upisanu dionicu ([49]). Svako jamstvo sadržava pravo na kupovinu 4,48 dionica od GFFS-a u određenim intervalima i po izvršnim cijenama. Prvi datum kupovine bio je 2. siječnja 2014., a potom se jamstva mogu iskoristiti svakih šest mjeseci do 2. siječnja 2018. Cijena pri korištenju jamstva jednaka je cijeni upisa od 1,70 EUR uvećano za godišnju kamatnu stopu (4 % za prvu godinu, 5 % za drugu godinu, 6 % za treću godinu, 7 % za četvrtu godinu i potom 8 % izraženo na godišnjoj razini za posljednjih šest mjeseci) ([50]).

(107) Zakonom o GFFS-u kako je izmijenjen 2014. predviđa se da se u slučaju izdavanja prava prilagođavati mogu samo izvršne cijene jamstava. Osim toga, sve takve prilagodbe obavljaju se ex post i samo do iznosa prihoda realiziranog od prodaje prava prvokupa GFFS-a. U slučaju povećanja temeljnog kapitala bez prava prvokupa prilagodbe nisu predviđene.

2.3.4. **Mjere potpore za preuzeta poduzeća (mjera C)**

2.3.4.1 *Mjere potpore za banku ATE*

(108) Kao što je spomenuto u uvodnoj izjavi 58., u trenutku donošenja Odluke o restrukturiranju banke ATE banka ATE već je ostvarila korist od mjera potpore.

(109) U prosincu 2011. grčka država dokapitalizirala je banku ATE s 290 milijuna EUR.

(110) I rješavanje od 27. srpnja 2012. kako je opisano u uvodnim izjavama 62. i 63., uključivalo je dodatnu potporu od države. GFFS je Banci dodijelio obveznice EFSF-a u vrijednosti od 7 471 milijun EUR da pokrije manjak financijskih sredstava. GFFS se obvezao i da će dokapitalizirati banku za iznos od 570 milijuna EUR.

(111) Ukupno, potpora u pogledu postupka kupovine i pripajanja iznosi 8 041 milijuna EUR.

2.3.4.2. *Mjere potpore za poslovanje triju ciparskih banaka u Grčkoj (mjera C)*

(112) Kako je već spomenuto u uvodnim izjavama 77. i 101., u trenutku preuzimanja poslovanja triju ciparskih banaka u Grčkoj, GFFS se obvezao da će Banci osigurati kapital od 524 milijuna EUR (mjera C). Ta je preuzeta obveza provedena u lipnju 2013. ([51]).

2.4. PLAN RESTRUKTURIRANJA

2.4.1. **Domaće poslovanje**

(113) U okviru plana restrukturiranja Banka će se usredotočiti na svoje osnovne bankarske djelatnosti u Grčkoj.

(114) Glavni je prioritet ponovno uspostaviti profitabilno i održivo bankarsko poslovanje u Grčkoj. U tu svrhu plan za restrukturiranje uključuje niz mjera kojima se namjeravaju poboljšati operativna učinkovitost i neto kamatna marža Banke te mjere kojima se poboljšavaju njezina kapitalna pozicija i struktura bilance.

(115) U pogledu operativne učinkovitosti Banka je već započela s opsežnim programom racionalizacije.

([45]) http://www.piraeusbankgroup.com/~/media/Com/Piraeus-Bank-Documents/Press-Releases/2013/Anakoinwsi-apokomis-DS-gia-AMK.pdf.
([46]) http://www.piraeusbankgroup.com/en/press-office/announcement/2013/06/anakoinosi-kalipsis.
([47]) http://www.hfsf.gr/files/HFSF_activities_Jan_2013_Jun_2013_en.pdf.
([48]) http://www.hfsf.gr/files/HFSF_activities_Jan_2013_Jun_2013_en.pdf.
([49]) http://www.piraeusbankgroup.com/~/media/Com/Downloads/Investors/PIRAEUS-BANKS-ANNOUNCEMENTS-ON-THE-CHARACTERISTICS-OF-HFSF-WARRANTS.pdf.
([50]) Primjerice, cijena pri korištenju jamstva 2. siječnja 2014. iznosila je 1, 7340 EUR, 2. srpnja 2014. bila je 1,7680 EUR, 2. siječnja 2015. bit će 1,8105 EUR, 2. srpnja 2015. bit će 1,8530 EUR itd.
([51]) Vidjeti odjeljak 2.3.3.4.

(116) Od 31. prosinca 2011. do 31. prosinca 2013. Banka je smanjila svoju fizičku prisutnost u Grčkoj za ukupno 322 podružnica, uzimajući u obzir restrukturiranje preuzetih subjekata nakon dana preuzimanja. Banka je u 2014. nastavila kontinuiranim ritmom pri čemu je […] podružnica zatvoreno već u prvom semestru.

Tablica 9.

Restrukturiranje grčke mreže podružnica u razdoblju od 2010. do prve polovice 2014.

Razdoblje	2011.	2012.	2013.	Prva polovica 2014.
Ukupni broj podružnica na početku razdoblja ili na dan preuzimanja	360	918	1 316	1 037
Od čega su podružnice banke Piraeus	[…]	[…]	[…]	[…]
ATE	[…]	[…]		
Geniki	[…]	[…]		
Ciparske podružnice	[…]	[…]	[…]	
MBG	[…]	[…]	[…]	
Ukupan broj na kraju razdoblja	346	889	1 037	899
Ukupni broj zatvorenih podružnica tijekom tog razdoblja	14	29	279	138

Izvor: plan restrukturiranja dostavljen 25. lipnja 2014., str 40. i 125., Godišnja izvješća iz 2011. i 2012.

(117) Banka je smanjila i ukupni broj zaposlenih u svojim bankarskim i nebankarskim djelatnostima u Grčkoj tijekom razdoblja 2011. –2013. za 2 519 zaposlenika. Osobito je važno da se odlazak 2 114 zaposlenika može pripisati programu dobrovoljnog odlaska u mirovinu koji provodi Banka.

Tablica 10.

Smanjenje broja zaposlenih u Grčkoj u razdoblju 2010. –2013.

Razdoblje	2011.	2012.	2013.
Ukupni broj zaposlenih na početku razdoblja ili na dan preuzimanja	6 370	12 616	18 628
Od čega su podružnice banke Piraeus	[…]	[…]	[…]
ATE	[…]	[…]	
Geniki	[…]	[…]	
Ciparske podružnice	[…]	[…]	[…]
MBG	[…]	[…]	[…]
Ukupan broj na kraju razdoblja	6 172	12 365	16 558
Smanjenje broja zaposlenika	198	251	2 070

Izvor: plan restrukturiranja dostavljen 25. lipnja 2014., str 40. i 125., Godišnja izvješća iz 2011. i 2012.

(118) Banka u razdoblju od prosinca 2013. do kraja 2017. planira još smanjiti broj zaposlenika u Grčkoj (s 16 558 na […] zaposlenika) i veličinu svoje mreže podružnica (sa 1 037 na […] podružnica). ([52]) […]

([52]) Plan restrukturiranja dostavljen 25. lipnja 2014., str. 117.

(119) Veća učinkovitost u pogledu podružnica i osoblja pomoći će da se smanji ukupni trošak poslovanja Banke u Grčkoj za […] % s 1 394 milijuna EUR na osnovi pro forma u 2013. na […] milijuna EUR ([53]) u 2017. ([54]) Posljedično, očekivani omjer troškova i prihoda bankarskog poslovanja Banke u Grčkoj trebao bi pasti na manje od […] % na kraju razdoblja restrukturiranja.

(120) U planu restrukturiranja opisano je i na koji će način Banka smanjiti svoje troškove financiranja, što je presudno za ponovnu uspostavu održivosti. Banka očekuje da će moći plaćati niže kamatne stope na svoje depozite na temelju stabilnijeg okruženja i posebno na temelju predviđene stabilizacije i oporavka grčkog gospodarstva, za koje se očekuje da će se ponovno rasti od 2014. nadalje. Očekuje se da će se u Grčkoj smanjiti marže na depozite ([55]). To smanjenje marži postići će se uglavnom plaćanjem znatno nižih stopa na oročene depozite. Slično tome, ovisnost Banke o likvidnosnoj pomoći u izvanrednim situacijama smanjit će se s više od 45 % njezine ukupne imovine u 2012. na manje od […] % u 2017. ([56]).

(121) Planom restrukturiranja predviđeno je i da će Banka osnažiti i svoju bilancu. Njezin će omjer kredita i depozita u 2017. pasti na […] % (smanjenje sa 114 % u 2013. ([57])), dok će se njezina adekvatnost kapitala nastaviti poboljšavati.

(122) Još jedan od prioriteta Banke je upravljanje lošim kreditima. Banka će poboljšati svoje kreditne postupke u pogledu davanja novih kredita (bolje pokrivanje kolaterala i smanjena ograničenja) i upravljanja lošim kreditima. Stopa loših kredita dosegnut će gotovo […] % u […] % i zatim se početi smanjivati, s očekivanom stopom od oko […] % na kraju razdoblja restrukturiranja ([58]). Trošak rizika (gubici zbog smanjenja vrijednosti povezane s kreditima) smanjit će se s gotovo 2 milijarde EUR 2013. na manje od […] milijuna EUR 2018 ([59]).

(123) Povećanje operativne učinkovitosti, smanjenje neto kamatne marže i smanjenje troška rizika omogućit će Banci da od […] nadalje bude profitabilna u Grčkoj. Banka predviđa da će njezina dobit premašiti […] milijardi EUR u 2018. za djelatnosti u Grčkoj.

2.4.2. **Međunarodno bankarsko poslovanje**

(124) Kako bi popravila profitabilnost svojih djelatnosti u inozemstvu Banka je već počela provoditi program znatnog smanjenja troškova u međunarodnoj mreži. Od kraja 2011. do ožujka 2014. broj zaposlenika pao je za 10 %, sa 6 634 na 5 948, a broj podružnica za 18 %, s 499 na 410 ([60]). Pojednostavljena je i struktura njezinog međunarodnog portfelja kako bi se smanjila troškovna baza ([61]).

(125) U planu restrukturiranja istaknuta je potreba za smanjenjem ovisnosti inozemnih društava kćeri o grčkom matičnom društvu u pogledu potreba za financiranjem te za nastavkom zaštite kapitalne pozicije Banke.

(126) Banka je u rujnu 2012. prodala svoje američko društvo kćer za iznos koji odgovara otprilike 0,7 milijardi EUR imovine (13 podružnica, 158 zaposlenika).

(127) Banka će smanjiti izloženost svoje imovine u inozemstvu na […] milijardi EUR krajem lipnja 2018. Ta brojka predstavlja smanjenje od […] % ([62]) u usporedbi s krajem 2012 ([63]).

(128) Smanjenje imovine u inozemstvu bit će nešto manje – na […] milijardi EUR – u slučaju […] ([64]). U tom slučaju ukupno smanjenje imovine u inozemstvu porast će na […] % u usporedbi s krajem 2012.

(129) Međutim, umjesto da postupa u skladu s gore navedenom gornjom granicom za ukupnu imovinu krajem lipnja 2018., Banka može donijeti odluku o otuđenju imovine […] ([65]). U tom slučaju zadržane djelatnosti neće činiti više od […] % ukupnih djelatnosti Banke u inozemstvu krajem 2012.

(130) Banka će smanjiti svoje ukupno financiranje inozemnih društava kćeri.

([53]) Uključujući doprinose Jamstvenom fondu za depozite i ulaganja („TEKE").
([54]) Plan restrukturiranja dostavljen 25. lipnja 2014., str. 128.
([55]) Plan restrukturiranja dostavljen 25. lipnja 2014., str. 117.
([56]) Tablice iz plana restrukturiranja dostavljenog 25. lipnja 2014., str. 133.
([57]) Plan restrukturiranja dostavljen 25. lipnja 2014., str. 117.
([58]) Plan restrukturiranja dostavljen 25. lipnja 2014., str. 136.
([59]) Plan restrukturiranja dostavljen 25. lipnja 2014., str. 128.
([60]) Godišnje izvješće iz 2012. za podatke iz 2012., http://www.piraeusbankgroup.com/en/investors/financials/annual-reports. Plan restrukturiranja dostavljen 25. lipnja 2014., str. 96. za podatke iz 2014.
([61]) Plan restrukturiranja dostavljen 25. lipnja 2014., str. 97.
([62]) Plan restrukturiranja dostavljen 25. lipnja 2014., str. 149.
([63]) Vidjeti preuzete obveze u Prilogu, poglavlju I.
([64]) Vidjeti preuzete obveze u Prilogu, poglavlju I.
([65]) Vidjeti preuzete obveze u Prilogu, poglavlju I.

2.4.3. **Prikupljanje privatnog kapitala i doprinos postojećih dioničara i podređenih vjerovnika**

(131) Banka je uspješno prikupila kapital na tržištu i time smanjila potrebu za državnom potporom.

(132) Najprije, Banka je 2011. prikupila nešto privatnog kapitala izdavanjem prava u iznosu od 807 milijuna EUR ([66]). Kao što je spomenuto u uvodnoj izjavi 104., Banka je uspjela prikupiti kapital od privatnih ulagatelja i kroz dokapitalizaciju iz proljeća 2013. Udjeli već postojećih dioničara u velikoj su mjeri razvodnjeni u dokapitalizaciji iz proljeća 2013. jer je GFFS nakon dokapitalizacije iz proljeća 2013. imao 81 % dionica Banke, a novi ulagatelji 17 %, čime je za već postojeće dioničare ostalo samo 2 % dionica. Od 2008. nisu isplaćivane dividende u gotovini.

(133) Banka je u travnju 2014. na tržištu prikupila 1 750 milijuna EUR kapitala kako bi pokrila dodatne potrebe za kapitalom i otplatila povlaštene dionice koje su bile u vlasništvu Grčke. Nove su dionice izdane po cijeni od 1,7 EUR, odnosno cijeni koju je platio GFFS u okviru dokapitalizacije iz proljeća 2013.

(134) Povrh toga, Banka je ostvarila kapital otkupljivanjem svojih vlastitih hibridnih i podređenih dužničkih instrumenata po vrijednosti koja je varirala od diskontne do nominalne. Banka je u ožujku 2012. ponudila da otkupi neke hibridne i instrumente i instrumente niže razine dopunskog kapitala. Cijena koja je određena na temelju tržišne vrijednosti i koja je uključivala premiju manju od deset postotnih poena, utvrđena je na 37 % nominalne vrijednosti za hibridne instrumente i na 50 % nominalne vrijednosti za instrumente niže razine dopunskog kapitala. Stope sudjelovanja iznosile su 52,8 %, odnosno 18,2 %. Banka je u svibnju 2013. pokrenula dodatni potez u pogledu upravljanja pasivom kako bi otkupila do 321 milijun EUR nepodmirenih vrijednosnih papira. Stopa sudjelovanja bila je 20 %. Ta sukcesivna otkupljivanja proizvela su kapitalni dobitak od otprilike 120 milijuna EUR ([67]).

2.5. PREUZETE OBVEZE GRČKIH NADLEŽNIH TIJELA

(135) Grčka se 25. lipnja 2014. obvezala da će Banka i njezina povezana društva provesti plan restrukturiranja dostavljen istoga dana te je preuzela dodatne obveze u pogledu provedbe plana restrukturiranja („preuzete obveze"). U ovom se odjeljku navodi sažetak preuzetih obveza iz Priloga.

(136) Grčka se najprije obvezala da će Banka restrukturirati svoje komercijalne djelatnosti u Grčkoj ograničavanjem najvećeg broja podružnica i zaposlenika te najvišeg iznosa ukupnih troškova s kojima će se uskladiti do 31. prosinca 2017. ([68])

(137) Grčka se obvezala i da će Banka smanjiti trošak depozita prikupljenih u Grčkoj. Uskladit će se i s najvećim omjerom neto kredita i depozita do 31. prosinca 2017. ([69]) […]

(138) U pogledu inozemnih društava kćeri Banke, Grčka se obvezala da će Banka znatno razdužiti svoju međunarodnu imovinu do 30. lipnja 2018. ([70]). Nadalje, potpora tim društvima kćerima za likvidnost ili kapital strogo je ograničena u nominalnoj vrijednosti i ograničena je na specifične okolnosti.

(139) Grčka se obvezala da će Banka otuđiti niz vrijednosnih papira. Uz to, Banka neće kupovati špekulativne vrijednosne papire, uz ograničen broj iznimaka ([71]).

(140) Grčka je preuzela niz obveza u pogledu korporativnog upravljanja Banke. Obvezala se da će ograničiti naknade zaposlenicima i upraviteljima Banke ([72]).

(141) Grčka se obvezala i da će Banka voditi razboritu kreditnu politiku kako bi osigurala da se odlukama o odobravanju i restrukturiranju kredita nastoji povećati profitabilnost i održivost Banke na najveću moguću razinu. Banka će poštovati visoke standarde u pogledu praćenja kreditnog rizika te restrukturiranja kredita ([73]).

(142) Niz preuzetih obveza odnosi se na poslovanje Banke s povezanim dužnicima. Tim se preuzetim obvezama namjerava osigurati da Banka ne odstupa od razborite bankarske prakse pri odobravanju ili restrukturiranju kredita svojim zaposlenicima, upraviteljima i dioničarima te javnim subjektima, političkim strankama i medijskim društvima ([74]).

([66]) Plan restrukturiranja dostavljen 25. lipnja 2014., str. 44.
([67]) Plan restrukturiranja dostavljen 25. lipnja 2014., str. 147.
([68]) Vidjeti preuzete obveze u Prilogu, poglavlju II.
([69]) Vidjeti preuzete obveze u Prilogu, poglavlju II.
([70]) Vidjeti Prilog. poglavlje II.
([71]) Vidjeti Prilog. poglavlje II.
([72]) Vidjeti Prilog, poglavlje III., odjeljak A.
([73]) Vidjeti Prilog, poglavlje III., odjeljak A.
([74]) Vidjeti Prilog, poglavlje III., odjeljak A.

(143) Konačno, Grčka se obvezala da će Banka postupati u skladu s nekim ograničenjima kao što su zabrana isplate kupona i dividendi, zabrana preuzimanja i zabrana oglašavanja državne potpore ([75]).

(144) Te će preuzete obveze do 31. prosinca 2018. pratiti povjerenik za praćenje.

(145) Neovisno o tome, u svom dopisu od 25. lipnja 2014. Grčka je navela da će zatražiti odobrenje Komisije prije svakog otkupa jamstava od strane Banke ili bilo kojeg državnog subjekta, uključujući GFFS ([76]).

3. **RAZLOZI ZA POKRETANJE SLUŽBENOG ISTRAŽNOG POSTUPKA U POGLEDU PRVE DOKAPITALIZACIJE ZA PREMOŠĆIVANJE**

(146) Komisija je 27. srpnja 2012. pokrenula službeni istražni postupak kako bi provjerila jesu li ispunjeni uvjeti iz Komunikacije o bankarstvu iz 2008. ([77]) u pogledu primjerenosti, nužnosti i razmjernosti prve dokapitalizacije za premošćivanje koju je u korist Banke proveo GFFS (mjera B1).

(147) U pogledu primjerenosti te mjere, s obzirom na to da je potpora pristigla nakon prethodne dokapitalizacije i potpore za likvidnost i uzimajući u obzir dugo razdoblje sanacije, Komisija je izrazila sumnje u to da je Banka poduzela sve moguće radnje kako bi izbjegla buduće potrebe za potporom ([78]). Osim toga, Komisiji nije bilo jasno tko će upravljati Bankom nakon što je prva dokapitalizacija za premošćivanje zamijenjena trajnom dokapitalizacijom ([79]) s obzirom na to da bi Bankom mogla početi upravljati država ili manjinski privatni vlasnici koji bi mogli imati nadzor i visoku razinu financijske poluge. Komisija je napomenula da bi trebalo osigurati da se kvaliteta upravljanja Bankom i posebno njezin postupak davanja kredita očuvaju radi primjerenosti prve dokapitalizacije za premošćivanje.

(148) U pogledu nužnosti prve dokapitalizacije za premošćivanje, u uvodnoj izjavi 70. Odluke o pokretanju postupka u pogledu banke Piraeus Komisija je izrazila sumnju u pogledu toga jesu li bile poduzete sve moguće mjere kako bi se izbjegla buduća potreba Banke za potporom. Nadalje, s obzirom na to da trajanje razdoblja dokapitalizacije za premošćivanje nije bilo točno određeno, Komisija nije mogla zaključiti je li ono bilo dostatno i u skladu s načelima naknade i podjele obveza u okviru pravila za državne potpore. Osim toga, s obzirom na to da uvjeti konverzije prve dokapitalizacije za premošćivanje u trajnu dokapitalizaciju nisu bili poznati u vrijeme donošenja Odluke o pokretanju postupka u pogledu banke Piraeus, Komisija ih nije mogla procijeniti.

(149) U pogledu razmjernosti mjere Komisija je izrazila sumnje u pogledu dostatnosti zaštite (zabrane oglašavanja državne potpore, zabrane isplate kupona i dividendi, zabrane opcija kupnje i zabrane otkupa kako je opisano u uvodnoj izjavi 76. Odluke o pokretanju postupka u pogledu banke Piraeus) u pogledu prve dokapitalizacije za premošćivanje. Nadalje, u uvodnoj izjavi 77. Odluke o pokretanju postupka u pogledu banke Piraeus Komisija je navela da bi zbog nedostatka pravila kojima se sprječava da GFFS koordinira sve četiri najveće grčke banke (odnosno Banku, Eurobanku, NBG i banku Alpha) i zbog nedostatka primjerene zaštite kako bi se izbjeglo dijeljenje poslovno osjetljivih informacija moglo doći do narušavanja tržišnog natjecanja. Stoga je Komisija predložila imenovanje povjerenika za praćenje koji bi bio fizički prisutan u Banci.

4. **PRIMJEDBE ZAINTERESIRANIH STRANA O SLUŽBENOM ISTRAŽNOM POSTUPKU U POGLEDU PRVE DOKAPITALIZACIJE ZA PREMOŠĆIVANJE**

4.1. PRIMJEDBE BANKE

(150) Komisija je 30. kolovoza 2012. primila primjedbe Banke na Odluku o pokretanju postupka u pogledu banke Piraeus.

(151) U pogledu primjerenosti mjera Banka je naglasila da je dužnička kriza u Grčkoj i europodručju situacija bez presedana. Dokapitalizacija iz svibnja 2009. koja odgovara 1 % njezine rizikom ponderirane imovine bila je izravan odgovor na izrazita previranja na globalnim financijskim tržištima. Krajem 2011. dodatna dokapitalizacija koju je provela Grčka u iznosu od 380 milijuna EUR odgovarala je 1,1 % rizikom ponderirane imovine Banke u tom trenutku i cilj joj je bio odgovoriti na manjak kapitala za koji se očekivalo da će se pojaviti kao posljedica sve dublje recesije. Dokapitalizacija Banke koju je proveo GFFS u iznosu od 4,7 milijarda EUR bila je prvi dio dokapitalizacije kojom će se riješiti problem manjka kapitala koji je nastao kao posljedica programa UPS-a i procjene kreditnih portfelja koju je proveo Blackrock ([80]) kao i sve dublje recesije.

([75]) Vidjeti Prilog, poglavlje III., odjeljak C.

([76]) „Naposljetku, u pogledu jamstava koje je izdao GFFS, trebalo bi naglasiti da će Helenska Republika zatražiti odobrenje Europske Komisije prije svakog otkupa jamstava od strane banke Alpha ili bilo kojeg državnog subjekta (uključujući GFFS), tako da se Europska Komisija može uvjeriti da je predviđeni otkup jamstava u skladu sa zahtjevima o državnoj naknadi u okviru pravila o državnoj potpori."

([77]) Komunikacija Komisije – Primjena pravila o državnim potporama na mjere u pogledu financijskih institucija u kontekstu trenutačne financijske krize (SL C 270, 25.10.2008., str. 8.).

([78]) Uvodna izjava 64. Odluke o pokretanju postupka u pogledu banke Piraeus.

([79]) Uvodna izjava 68. Odluke o pokretanju postupka u pogledu banke Piraeus.

([80]) Vidjeti uvodnu izjavu 35.

(152) Banka je stajališta da to što je Grčka imenovala jednog člana, a GFFS dva člana kao njihove predstavnike u Upravnom odboru Banke i što je jedan član GFFS-a imenovan kao član Odbora za upravljanja rizicima u okviru Upravnog odbora Banke, zajedno s ostalima, osigurava da Banka neće moći preuzimati pretjerane rizike.

(153) U pogledu nužnosti mjera, Banka je iznijela tvrdnju da su o obliku dokapitalizacije kao financiranju za premošćivanje odlučili grčka nadležna tijela i Europska unija, MMF i ESB i da je iznos dokapitalizacije za premošćivanje od 4,7 milijardi EUR gotovo nadoknadio učinke programa UPS-a. U pogledu konverzije dokapitalizacije za premošćivanje u stalni kapital, nakon dugog razdoblja bez vlade u Grčkoj u drugom kvartalu 2012. kada je odobrena konačna struktura, neizbježno će se potaknuti razvodnjavanje već postojećih dioničara i dogovor oko odgovarajuće naknade (ovisno o uvjetima i korištenim instrumentima).

(154) Što se tiče proporcionalnosti mjera, Banka je istaknula da je od 2009. prilagodila svoje kreditiranje tako što primjenjuje strože kriterije za dodjelu kredita, uvjete za ubrzanu otplatu kredita i smanjena kreditna ograničenja. Od prvog kvartala 2009. sve zahtjeve za isplatu iznad određenog iznosa pregledava i odobrava zamjenik generalnog direktora i glavni direktor odjela za kreditiranje. To neće promijeniti njezine aktualne poslovne prakse kako je utvrđeno u poslovnom planu dostavljenom Grčkoj središnjoj banci niti će ugroziti aktualne standarde u pogledu kreditiranja. Ti su standardi bili među najstrožim u sektoru što potvrđuju i vrlo dobri rezultati koje je Banka ostvarila u dijagnostičkoj studiji koju je proveo Blackrock Solutions. Sigurnost u tom pogledu jamči i činjenica da u Upravnom odboru Banke sjede i predstavnici Grčke i GFFS-a.

(155) U pogledu prijedloga Komisije da se imenuje povjerenik za praćenje, stajalište Banke je da je nekoliko trećih strana već provodilo aktivnosti pomnog praćenja, poput Grčke središnje banke, vanjskih revizora, predstavnika Grčke i predstavnika GFFS-a.

4.2. PRIMJEDBE JEDNE DRUGE GRČKE BANKE

(156) Komisija je 3. siječnja 2013. primila primjedbe jedne grčke banke na Odluku o pokretanju postupka u pogledu banke Piraeus. Iz te su grčke banke primijetili da je dokapitalizacija grčkih banaka koju je proveo GFFS u načelu predstavljala pozitivan korak k zdravijem i održivijem bankarskom sustavu te nisu iskazali primjedbe na dokapitalizaciju Banke.

(157) Međutim, iako su izrazili svoju punu potporu načelu dokapitalizacije grčkih banaka koju provodi GFFS, iz te su grčke banke objasnili da se u cilju što manjeg narušavanja tržišnog natjecanja i izbjegavanja diskriminacije očekivalo da će dokapitalizacija koju provodi GFFS biti otvorena svim bankama koje posluju u Grčkoj u sličnim okolnostima.

5. PRIMJEDBE IZ GRČKE O SLUŽBENOM ISTRAŽNOM POSTUPKU U POGLEDU PRVE DOKAPITALIZACIJE ZA PREMOŠĆIVANJE

(158) Grčka je 5. rujna 2012. dostavila primjedbe koje su pripremili Grčka središnja banka i GFFS.

5.1. PRIMJEDBE KOJE JE PRIPREMILA GRČKA SREDIŠNJA BANKA

(159) U pogledu primjerenosti prve dokapitalizacije za premošćivanje, u Grčkoj središnjoj banci napomenuli su da je iznos od 18 milijardi EUR kapitala s pomoću kojih je GFFS dokapitalizirao četiri najveće grčke banke u svibnju 2012. bio manji od konačnog iznosa koji je bio potreban kako bi te banke postupno dosegle i održale stopu osnovnog kapitala postavljenu na 10 % do lipnja 2012. i stopu osnovnog kapitala postavljenu na 7 % u okviru trogodišnjeg negativnog scenarija u stresnim uvjetima. Napomenuli su i da je prva dokapitalizacija za premošćivanje bila privremena s obzirom na to da bi se postupak dokapitalizacije zaključio povećanjima temeljnog kapitala tih četiriju banaka.

(160) U Grčkoj središnjoj banci primijećeno je i da je dokapitalizacija najvećih grčkih banaka dio dugoročnijeg restrukturiranja grčkog bankarskog sektora. Napomenuto je da se u slučajevima u kojima banka ostaje u privatnom vlasništvu uprava najvjerojatnije neće mijenjati dok u slučaju u kojem je banka u državnom vlasništvu (odnosno, u vlasništvu GFFS-a), GFFS može imenovati novu upravu koju će, u svakom slučaju, procijeniti Grčka središnja banka. Iz Grčke središnje banke napomenuli su da oni neprekidno procjenjuju okvir korporativnog upravljanja, adekvatnost uprave i profil rizičnosti svake banke kako bi se osiguralo da se ne poduzima pretjerani rizik. Istaknuli su i da je GFFS već imenovao predstavnike u Upravnom odboru dokapitaliziranih banaka.

(161) Što se tiče nužnosti prve dokapitalizacije za premošćivanje, u Grčkoj središnjoj banci primijećeno je da je dokapitalizacija Banke bila ograničena kako bi se osiguralo ispunjenje minimalnih kapitalnih zahtjeva (8 %) koji su tada bili primjenjivi. Navedeno je i da je razlog dugotrajnom razdoblju prije dokapitalizacije bilo izrazito pogoršanje poslovnog okruženja u Grčkoj i učinak programa UPS-a, složenost cijelog projekta i potreba za maksimalnim povećanjem sudjelovanja privatnih ulagatelja u povećanjima temeljenog kapitala.

(162) U pogledu razmjernosti prve dokapitalizacije za premošćivanje, u Grčkoj središnjoj banci istaknuli su da je potpuna provedba plana restrukturiranja koji će se dostaviti Komisiji zaštićena činjenicom da će obustava prava glasa GFFS-a biti ukinuta ako se, između ostalog, plan restrukturiranja bitno prekrši. U Grčkoj središnjoj banci isto su tako primijetili da razlog teškoća Banke nisu bile preniska procjena rizika koju je izvršila uprava Banke ili agresivne poslovne mjere.

5.2. PRIMJEDBE GFFS-A

(163) Što se tiče primjerenosti prve dokapitalizacije za premošćivanje, kako bi se riješilo pitanje mogućeg uplitanja države u slučaju da država osigura velike iznose državne potpore preko GFFS-a i GFFS ima puno pravo glasa, iz GFFS-a su izjavili da se banke koje financira GFFS ne smatraju javnim subjektima ili subjektima koje nadzire država i da njih ne bi nadzirala država nakon što ih GFFS trajno dokapitalizira. Iz GFFS-a istaknuli su da je ona potpuno neovisan privatnopravni subjekt s autonomijom u odlučivanju. Banka ne podliježe nadzoru države, u skladu s člankom 16.C stavkom 2. Zakona o GFFS-u, u skladu s kojim kreditne institucije kojima je GFFS osigurao potporu u obliku kapitala nisu dio šireg javnog sektora. Upućivalo se i na upravljačku strukturu GFFS-a.

(164) U pogledu intervencija GFFS-a u upravu Banke, u GFFS-u su napomenuli da će poštovati autonomiju Banke te da se neće uplitati u njezino svakodnevno upravljanje s obzirom na to da je njihova uloga ograničena na način utvrđen u Zakonu o GFFS-u. Naveli su da neće biti uplitanja države ili usklađivanja i da će odluke Banke u pogledu postupka kreditiranja (između ostalog o kolateralu, određivanju cijena i solventnosti dužnika) biti donesene na temelju komercijalnih kriterija.

(165) U GFFS-u su naglasili da je Zakonom o GFFS-u i sporazumom prije upisa postavljena primjerena zaštita kako bi se postojeće privatne dioničare spriječilo u prekomjernom preuzimanju rizika. Ukazali su na sljedeće elemente: i. imenovanje predstavnika GFFS-a kao neovisnih članova bez izvršnih funkcija u Upravnom odboru Banke i njihovo sudjelovanja u odborima; ii. GFFS koji provodi dubinsku analizu u Banci; i iii. činjenica da bi nakon završne dokapitalizacije njezina prava glasa bila ograničena sve dok bi Banka bila u skladu s uvjetima plana restrukturiranja.

(166) U GFFS-u su izjavili da su na snazi primjerene mjere kojima bi se osiguralo da banke u kojima GFFS sudjeluje međusobno ne dijele poslovno osjetljive informacije. Takve mjere uključuju imenovanje raznih predstavnika GFFS-a u te banke, mandate upućene onim predstavnicima koji posebno štite od protoka informacija od jednog do drugog predstavnika i jasne interne upute tim službenicima da ne prenose poslovno osjetljive informacije o bankama. Nadalje, u GFFS-u su izjavili da se ne ostvaruju njihova prava povezana s bankama na način koji može spriječiti, ograničiti, narušiti ili znatno smanjiti ili ometati učinkovito tržišno natjecanje. Konačno, u GFFS-u su istaknuli da članovi njegova Upravnog odbora i njegovi zaposlenici podliježu strogim pravilima o povjerljivosti i fiducijarnim obvezama te ih obvezuju odredbe povezane s čuvanjem poslovne tajne u odnosu na njihov posao.

6. **PROCJENA POTPORE POVEZANE S PREUZIMANJEM BANKE ATE I POSLOVANJA TRIJU CIPARSKIH BANAKA U GRČKOJ**

6.1. PROCJENA POTPORE POVEZANE S BANKOM ATE

(167) U Odluci o restrukturiranju banke ATE Komisija je zaključila da mjere opisane u uvodnim izjavama 58. i 108. ove Odluke čine državnu potporu i da su spojive s unutarnjim tržištem.

(168) U Odluci o likvidaciji banke ATE Komisija je zaključila da mjere opisane u uvodnim izjavama 109. i 110. ove Odluke čine državnu potporu Prenesenim djelatnostima banke ATE. Povrh toga, Komisija je zaključila da je potpora dodijeljena banci ATE spojiva s unutarnjim tržištem samo ako se integracija Prenesenih djelatnosti banke ATE provodi u skladu s planom i ako plan restrukturiranja Banke – koji obuhvaća i Prenesene djelatnosti banke ATE – omogućuje ponovno uspostavljanje njezine dugoročne održivosti. Ponovno uspostavljanje dugoročne održivosti utvrdit će se u odjeljku 7.6.2.

(169) Komisija stoga ne mora ponovno procjenjivati prethodno spomenute mjere i potvrđuje da su spojive s unutarnjim tržištem.

6.2. PROCJENA POTPORE POVEZANE S POSLOVANJEM TRIJU CIPARSKIH BANAKA U GRČKOJ (MJERA C)

6.2.1. **Postojanje i iznos potpore**

(170) Komisija mora utvrditi usklađenost državne potpore s člankom 107. stavkom 1. Ugovora u pogledu mjere C. Prema toj odredbi državna potpora jest svaka potpora koju dodijeli država članica ili koja se dodjeljuje putem državnih sredstava u bilo kojem obliku kojim se narušava ili prijeti da će se narušiti tržišno natjecanje stavljanjem određenih poduzetnika ili proizvodnje određene robe u povoljniji položaj u mjeri u kojoj to utječe na trgovinu među državama članicama.

(171) Na dokapitalizaciju Banke u iznosu od 524 milijuna EUR GFFS se obvezao u ožujku 2013. za vrijeme davanja ponuda za preuzimanje Ciparskih prenesenih djelatnosti. Mjera je stoga dodijeljena u ožujku 2013. Stvarna dokapitalizacija provedena je u okviru dokapitalizacije iz proljeća 2013. ([81])

(172) GFFS, tijelo koje je osnovala i koje financira Grčka kako bi pružila potporu bankama, osigurao je dokapitalizaciju i to s pomoću državnih sredstava.

(173) Što se tiče korisnika državne potpore, cilj dokapitalizacije bio je, kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi 72., pokriti potrebe za kapitalom koje bi nastale kao posljedica preuzimanja Ciparskih prenesenih djelatnosti. Štoviše, dokapitalizacija bi bila dostupna svakoj grčkoj banci koja bi preuzela Ciparske prenesene djelatnosti. U ponudi Banke koja je dostavljena GFFS-u radi odobrenja u obzir je uzeta dokapitalizacija od strane GFFS-a. U to vrijeme grčke banke nisu imale dovoljno kapitala i nijedna od njih ne bi preuzela Ciparske prenesene djelatnosti da nije bilo obećanja da će se izvršiti dokapitalizacija. Stoga, iako je službeni primatelj kapitala koji je dodijelio GFFS Banka, Komisija smatra da su korisnik državne potpore Ciparske prenesene djelatnosti s obzirom na to da je mjerom omogućena njihova prodaja nekoj grčkoj banci. Da nije bilo dokapitalizacije banke, ne bi ih preuzela neka grčka banka. Ostale bi u skupinama koje prolaze kroz iznimne teškoće (i Ciparska narodna banka i Ciparska banka bile su u postupku rješavanja s obzirom na njihove velike potrebe za kapitalom) pa bi stoga vjerojatno propale ili, u najmanju ruku, pretrpjele veliki odljev depozita. U pogledu postojanja prednosti, Komisija također primjećuje da dokapitalizacija Banke koju je proveo GFFS nije u skladu s načelom ulagatelja u tržišnom gospodarstvu: u to vrijeme velike nesigurnosti privatni ulagatelj koji posluje u redovnim tržišnim uvjetima ne bi se obvezao da će u budućnosti u Banku unijeti veliki iznos kapitala, a da unaprijed nije upoznat s uvjetima buduće dokapitalizacije (odnosno cijenom izdavanja).

(174) Štoviše, mjera je na prvi pogled selektivna jer se primjenjuje *isključivo* na Ciparske prenesene djelatnosti (od kojih je svaka poduzetnik), a ne na nekog drugog poduzetnika.

(175) Naposljetku, Ciparske prenesene djelatnosti, odnosno podružnice triju ciparskih banaka u Grčkoj natječu se s ostalim bankama, uključujući društva kćeri stranih banaka koje posluju u Grčkoj ili su potencijalno zainteresirane da uđu na grčko tržište. Prema tome, sanacija tih djelatnosti narušava tržišno natjecanje i utječe na trgovinu među državama članicama.

(176) Komisija je stoga zaključila da dokapitalizacija Banke od 524 milijuna EUR koju je proveo GFFS čini državnu potporu u smislu članka 107. stavka 1. Ugovora.

Korisnik državne potpore

(177) Kako je već objašnjeno u uvodnoj izjavi 173., Komisija smatra da su Ciparske prenesene djelatnosti korisnik obveznica EFFS-a koje je isplatio GFFS.

(178) Nadalje, kako je objašnjeno u uvodnim izjavama 71. i 173., Ciparske prenesene djelatnosti, odnosno podružnice triju ciparskih banaka u Grčkoj morala je preuzeti druga banka radi financijske stabilnosti i uglavnom zato što su tri ciparske banke bile u vrlo teškom položaju. Prema tome, prodaju Ciparskih prenesenih djelatnosti i to podrazumijeva li ta prodaja državnu potporu kupcu, odnosno Banci, trebalo bi ispitati u okviru odjeljka Komunikacije o restrukturiranju pod naslovom „Postizanje održivosti prodajom banke” ([82]).

([81]) Vidjeti uvodnu izjavu 101.

([82]) Komunikacija Komisije o povratu održivosti i ocjena mjera restrukturiranja financijskog sektora u trenutačnoj krizi prema pravilima o državnim potporama (SL C 195, 19.8.2009., str. 9.).

(179) Za potrebe te prodaje Grčka središnja banka odlučila je obratiti se samo najvećim domaćim bankama koje posluju u Grčkoj, od kojih su samo Banka i dvije druge banke predale neobvezujuće ponude. Banka je bila jedini ponuditelj koji je predao valjanu obvezujuću ponudu. Zbog činjenice da je kontaktiran ograničeni broj kupaca ne može se isključiti da je natječaj bio otvoren s obzirom na to da je bilo razumno očekivati da ostali ulagatelji neće dati službenu ponudu. Doista, zbog financijske nestabilnosti grčkog bankarskog sustava koji je bilježio velike gubitke po kreditima zbog duboke i duge recesije koja je vladala u to vrijeme, strane banke prisutne u Grčkoj već su otuđile ili su namjeravale otuđiti svoja poslovanja u Grčkoj (npr. banke Geniki, MBG, Emporiki Bank). Drugim riječima, izlazile su s grčkog tržišta i nisu tražile nove prilike za ulaganje u Grčkoj. Osim toga, razumno je pretpostaviti da bi samo ulagatelj koji bi mogao brzo stabilizirati preuzete djelatnosti i učiniti ih održivima – tj. velika bankarska grupacija – bio zainteresiran za te djelatnosti. Naposljetku, s obzirom na vrlo kratki vremenski okvir u kojem je trebalo zaključiti prodaju – a koji je diktirala financijska kriza u kojoj su poslovale prodavane banke – sudjelovanje stranih banaka ili ostalih vrsta ulagatelja u postupku prodaje nije bilo osobito vjerojatno s obzirom na to da bi takvi ulagatelji prije podnošenja službene ponude obično željeli provesti dubinsku analizu imovine koja je ponuđena na prodaju.

(180) Komisija stoga zaključuje da je prodajna cijena Ciparskih prenesenih djelatnosti bila tržišna cijena i da se potpora kupcu, odnosno Banci, može izuzeti.

6.2.2. **Pravna osnova za ocjenu spojivosti**

(181) Člankom 107. stavkom 3. točkom (b) Ugovora Komisiju se ovlašćuje da utvrdi spojivost potpore s unutarnjim tržištem ako joj je svrha „otklanjanje ozbiljnih poremećaja u gospodarstvu neke države članice".

(182) Komisija priznaje da globalna financijska kriza može stvoriti ozbiljne poremećaje u gospodarstvu države članice i da se mjerama za potporu banaka taj poremećaj može ispraviti. To je potvrđeno Komunikacijom o bankarstvu iz 2008., Komunikacijom o dokapitalizaciji i Komunikacijom o restrukturiranju. Komisija i dalje smatra da su zahtjevi za državnu potporu koji se moraju odobriti u skladu s člankom 107. stavkom 3. točkom (b) Ugovora ispunjeni s obzirom na ponovno pojavljivanje stresnih uvjeta na financijskim tržištima. Komisija je to potvrdila donošenjem Komunikacije o produženju ([83]) iz 2011. i Komunikacije o bankarstvu ([84]) iz 2013.

(183) U pogledu grčkog gospodarstva u svojim odlukama o odobravanju i produljenju Programa potpore grčkim bankama, kao i u svojim odobrenjima mjera državne pomoći koju je Grčka dodijelila pojedinačnim bankama ([85]), Komisija je potvrdila da postoji prijetnja ozbiljnog narušavanja u grčkom gospodarstvu i da je državna potpora bankama primjerena za ispravljanje tog poremećaja. Stoga bi pravna osnova za procjenu mjera potpore trebao biti članak 107. stavak 3. točka (b) Ugovora.

(184) Tijekom financijske krize Komisija je izradila kriterije spojivosti za različite vrste mjera potpora. Načela za procjenu mjera potpore prvobitno su bila utvrđena u Komunikaciji o bankarstvu iz 2008.

(185) U skladu s točkom 15. Komunikacije o bankarstvu iz 2008., kako bi potpora bila usklađena s člankom 107. stavkom 3. točkom (b) Ugovora, ona mora biti u skladu s općim kriterijima spojivosti:

(a) Primjerenost: potpora mora biti dobro usmjerena kako bi se učinkovito postigao cilj ispravljanja ozbiljnog poremećaja u gospodarstvu. To ne bi bio slučaj da mjera nije primjerena za ispravljanje poremećaja.

(b) Nužnost: mjera potpore mora u svom iznosu i obliku biti nužna za postizanje cilja. Stoga se ona mora sastojati od minimalnog iznosa koji je nužan za postizanje cilja i poprimiti oblik koji je najprimjereniji za ispravljanje poremećaja.

(c) Razmjernost: pozitivni učinci mjere moraju biti primjereno uravnoteženi u usporedbi s narušavanjem tržišnog natjecanja kako bi se narušavanje ograničilo na najmanju moguću mjeru nužnu za postizanje ciljeva mjere.

([83]) Komunikacija Komisije o primjeni pravila o državnim potporama za poticajne mjere u korist banaka u kontekstu financijske krize počevši od 1. siječnja 2012. (SL C 356, 6.12.2011., str. 7.).

([84]) Komunikacija Komisije o primjeni pravila o državnim potporama za poticajne mjere u korist banaka u kontekstu financijske krize počevši od 1. kolovoza 2013. (SL C 216, 30.7.2013., str. 1.).

([85]) Vidjeti bilješku 6.

(186) Tijekom financijske krize Komisija je izradila kriterije spojivosti za različite vrste mjera potpora. Načela za procjenu mjera potpora prvobitno su bila utvrđena u Komunikaciji o bankarstvu iz 2008.

(187) Komunikacijom o dokapitalizaciji utvrđuju se daljnje smjernice na razini naknade potrebne za dokapitalizacije koje provodi država.

(188) Konačno, Komisija je u Komunikaciji o restrukturiranju objasnila na koji će način procijeniti planove restrukturiranja. U svojoj će procjeni plana za restrukturiranje Banke u okviru Komunikacije o restrukturiranju Komisija u obzir uzeti sve mjere navedene u tablici 11.

6.2.3. **Spojivost mjere potpore C s Komunikacijom o bankarstvu iz 2008. i Komunikacijom o dokapitalizaciji**

6.2.3.1. *Primjerenost*

(189) Što se tiče primjerenosti mjere, odnosno, obveze koju je preuzeo GFFS u pogledu dokapitalizacije Banke u iznosu od 524 milijuna EUR, Komisija mjeru smatra primjerenom jer je omogućila da se poslovanje triju ciparskih banaka u Grčkoj proda Banci.

(190) Da nije bilo mjere nijedna grčka banka, uključujući Banku, ne bi bila voljna preuzeti Ciparske prenesene djelatnosti u trenutku kada nijedna banka izvan Grčke nije bila voljna ući na to tržište. Da Ciparske prenesene djelatnosti nisu preuzete, te djelatnosti, a osobito depoziti podružnica u Grčkoj bili bi ugroženi. Stoga se tom mjerom osiguralo održavanje financijske stabilnosti u Grčkoj. Na temelju toga Komisija smatra da je mjera primjerena kao potpora za sanaciju.

6.2.3.2. *Nužnost*

(191) U skladu s Komunikacijom o bankarstvu iz 2008., mjera potpore mora u svom iznosu i obliku biti nužna da bi se postigao cilj mjere. Njome se podrazumijeva da dokapitalizacija mora biti u najmanjem mogućem iznosu kako bi se postigao taj cilj.

(192) U trenutku kada je grčkim bankama bilo vrlo teško pronaći kapital, mjerom su pokrivene potrebe za kapitalom koje bi nastale kao posljedica plaćanja kupoprodajne cijene za preuzimanje Ciparskih prenesenih djelatnosti kako bi se preuzimanje moglo ostvariti.

(193) Komisija pozitivno ističe činjenicu da je potpora dana u obliku unosa kapitala u okviru dokapitalizacije iz proljeća 2013. s obzirom na to da GFFS Banci nije dodijelio bespovratna sredstva nego je primio istu vrijednost redovnih dionica.

(194) Mjera je stoga nužna kako bi se postigao cilj ograničavanja poremećaja u grčkom bankarskom sustavu i gospodarstvu u cjelini.

6.2.3.3 *Razmjernost*

(195) Djelatnosti za koje je primljena potpora prodane su nakon što su grčka nadležna tijela otvorila poziv na podnošenje ponuda. Osim toga, preuzete djelatnosti u Banci su brzo integrirane. U okviru potpore nije bilo dopušteno da djelatnosti za koje je primljena potpora ostanu zasebni konkurenti na tržištu.

(196) Nadalje, iznos potpore bio je relativno malen s obzirom na to da odgovara vrijednosti od oko 3 % ukupnih neto kredita Ciparskih prenesenih djelatnosti (ili oko 3 % njihove rizikom ponderirane imovine) ([86]).

(197) Prema tome, Komisija smatra da je mjera osmišljena tako da pretjerano narušavanje tržišnog natjecanja svede na najmanju mjeru.

6.2.3.4. *Zaključak o spojivosti s Komunikacijom o bankarstvu iz 2008. i Komunikacijom o dokapitalizaciji*

(198) Na temelju analize u uvodnim izjavama 189. do 197. zaključeno je da je dokapitalizacija Banke koju je proveo GFFS u iznosu od 524 milijuna EUR bila primjerena, nužna da bi se postigao cilj ograničavanja poremećaja u grčkom bankarskom sustavu i gospodarstvu u cjelini i osmišljena tako da pretjerano narušavanje tržišnog natjecanja svede na najmanju mjeru te je u skladu s Komunikacijom o bankarstvu iz 2008. i Komunikacijom o dokapitalizaciji.

([86]) Plan restrukturiranja dostavljen 25. lipnja 2014., str. 40.

6.2.4. **Spojivost mjere potpore s Komunikacijom o restrukturiranju**

(199) Kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi 178., prodaja Ciparskih prenesenih djelatnosti obuhvaćena je u okviru odjeljka Komunikacije o restrukturiranju pod naslovom „Postizanje održivosti prodajom banke". U skladu s točkom 17. Komunikacije o restrukturiranju, u slučaju prodaje banke u teškoćama drugoj financijskoj instituciji moraju se poštovati zahtjevi u pogledu održivosti, vlastitog doprinosa i ograničenja narušavanja tržišnog natjecanja.

6.2.4.1. *Dugoročna održivost Ciparskih prenesenih djelatnosti ostvarena prodajom*

(200) Točkom 17. Komunikacije o restrukturiranju pojašnjava se da se prodajom banke u teškoćama drugoj financijskoj instituciji može pridonijeti ponovnom uspostavljanju dugoročne održivosti ako je kupac održiv te može apsorbirati prijenos banke u teškoćama i pomoći u obnovi tržišnog povjerenja.

(201) Banka je uspješno integrirala Ciparske prenesene djelatnosti. Kao što je navedeno u odjeljku 7.6., na temelju plana restrukturiranja Banka se može smatrati održivim subjektom. Stoga se prenošenjem aktivnosti Ciparskih prenesenih djelatnosti na Banku omogućuje ponovno uspostavljanje njihove dugoročne održivosti.

6.2.4.2. *Vlastiti doprinos i podjela obveza*

(202) U pogledu doprinosa dioničara triju ciparskih banaka troškovima restrukturiranja, Komisija primjećuje da tri ciparske banke nisu prodale Ciparske prenesene djelatnosti po njihovoj knjigovodstvenoj vrijednosti, nego po vrijednosti prilagođenoj u skladu s izvješćem PIMCO-a. Osim toga, čak i nakon te prilagodbe tri ciparske banke su na Banku prenijele više imovine nego obveza. Stoga je postignuta dovoljna podjela obveza dioničara s obzirom na to da su gubitak vrijednosti Ciparskih prenesenih djelatnosti podnijeli njihovi prodavatelji.

6.2.4.3. *Mjere kojima se ograničuje narušavanje tržišnog natjecanja*

(203) Što se tiče mjera kojima se ograničuje narušavanje tržišnog natjecanja, točkom 30. Komunikacije o restrukturiranju omogućuje se da se „*procjena Komisije u pogledu potrebe za takvim mjerama temelji na veličini, rasponu i opsegu djelatnosti koje bi predmetna banka obavljala nakon provedbe vjerodostojnog plana restrukturiranja ... Priroda i oblik takvih mjera ovisit će o dvama kriterijima: prvo, o iznosu potpore i uvjetima te okolnostima u kojima je potpora dodijeljena, i drugo, o svojstvima jednog ili više tržišta na kojima će banka primatelj poslovati*."

(204) Kako je opisano u uvodnoj izjavi 196., iznos potpore odgovara otprilike 3 % rizikom ponderirane imovine Ciparskih prenesenih djelatnosti. Komisija stoga smatra da je taj iznos relativno malen s obzirom na to da je njime omogućena prodaja Ciparskih prenesenih djelatnosti i, kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi 190., osigurano očuvanje financijske stabilnosti u Grčkoj.

(205) Nakon prodaje Ciparskih prenesenih djelatnosti, grčke podružnice prestale su postojati kao samostalni natjecatelji jer su u cijelosti integrirane u Banku.

(206) Komisija zaključuje da nema pretjeranog narušavanja tržišnog natjecanja s obzirom na to da se radi o relativno malom iznosu potpore Ciparskim prenesenim djelatnostima i s obzirom na činjenicu da one neće nastaviti postajati kao samostalni natjecatelji.

6.2.4.4. *Zaključak o spojivosti s Komunikacijom o restrukturiranju.*

(207) Na temelju analize u uvodnim izjavama 199. do 206., zaključeno je da se prodajom Ciparskih prenesenih djelatnosti i njihovom integracijom u Banku osigurava njihova dugoročna održivost, da je potpora ograničena na najmanju moguću mjeru i da nema neopravdanog narušavanja tržišnog natjecanja u skladu s Komunikacijom o restrukturiranju.

(208) Prema tome, dokapitalizaciju Banke koju je u iznosu od 524 milijuna EUR proveo GFFS trebalo bi proglasiti spojivom s unutarnjim tržištem.

7. **PROCJENA POTPORE DODIJELJENE BANCI**

7.1. POSTOJANJE I IZNOS POTPORE

(209) Komisija mora utvrditi postojanje državne potpore u smislu članka 107. stavka 1. Ugovora.

7.1.1. **Postojanje potpore u mjerama dodijeljenim u okviru Programa potpore grčkim bankama**

7.1.1.1. *Državna potpora za likvidnost odobrena u okviru mjere osiguranja jamstva i mjere zaduživanja izdavanjem državnih obveznica (mjera L1)*

(210) Komisija je već utvrdila u odlukama kojima se odobrava i produljuje Program potpore grčkim bankama ([87]) da potpora za likvidaciju dodijeljena u okviru tog programa čini potporu. Banka je 2011. izdala obveznice za koje je jamčila država u iznosu od ukupno 9,9 milijardi EUR. Grčka je Banci izdala i zajmove u državnim obveznicama u vrijednosti od 1 289 milijuna EUR. Krajem ožujka 2014. nepodmireni iznos obveznica za koje je jamčila država iznosio je 9,9 milijardi EUR, a državnih obveznica 1 024 milijuna EUR ([88]). Buduća potpora za likvidaciju odobrena u okviru Programa potpore grčkim bankama također bi predstavljala potporu.

7.1.1.2. *Državna dokapitalizacija odobrena u okviru mjere dokapitalizacije (mjera A)*

(211) Komisija je već utvrdila u Odluci od 19. studenog 2008. o programu potpore grčkim bankama da dokapitalizacije koje će se dodijeliti u okviru njegove mjere za dokapitalizaciju čine potporu. Banka je primila 750 milijuna EUR u vidu povlaštenih dionica što predstavlja 2,1 % rizikom ponderirane imovine Banke ([89]).

7.1.2. **Postojanje potpore u obliku likvidnosne pomoći u izvanrednim situacijama za koju jamči država (mjera L2)**

(212) U točki 51. Komunikacije o bankarstvu iz 2008. Komisija je objasnila da osiguravanje sredstava središnjih banaka financijskim institucijama ne čini potporu ako su ispunjena četiri kumulativna uvjeta u pogledu solventnosti financijske ustanove, jamstva ustanove, kamatne stope naplaćene financijskoj instituciji i nepostojanje protujamstava države. Budući da likvidnosna pomoć u izvanrednim situacijama za koju jamči država i koja je pružena Banci nije u skladu s ta četiri kumulativna uvjeta, ponajprije jer ima državno jamstvo i dodjeljuje se zajedno s drugim mjerama potpore, ne može se zaključiti da likvidnosna pomoć u izvanrednim situacijama za koju jamči država ne čini državnu potporu.

(213) Likvidnosna pomoć u izvanrednim situacijama za koju jamči država u skladu je s uvjetima utvrđenima u članku 107. stavku 1. Ugovora. Kao prvo, kako ova mjera uključuje državno jamstvo u korist Grčke središnje banke, sve gubitke snosit će država. Stoga ova mjera uključuje državna sredstva. U okviru likvidnosne pomoći u izvanrednim situacijama bankama se omogućuje dobivanje sredstava u vrijeme kad one nemaju pristup međubankovnim tržištima financiranja i redovnim aktivnostima refinanciranja Eurosustava. Stoga se na temelju likvidnosne pomoći u izvanrednim situacijama za koju jamči država Banci dodjeljuje prednost. S obzirom na to da je likvidnosna pomoć u izvanrednim situacijama ograničena na bankarski sektor, ta je mjera selektivna. Uz to, s obzirom na to da se na temelju likvidnosne pomoći u izvanrednim situacijama za koju jamči država Banci omogućuje nastavak poslovanja na tržištu i sprječava je se u nepodmirivanju obveza i napuštanju tržišta, njome se narušava tržišno natjecanje. Budući da je Banka aktivna u drugim državama članicama i da financijske institucije iz drugih država članica posluju ili bi mogle biti zainteresirane za poslovanje u Grčkoj, prednost dana Banci utječe na trgovinu među državama članicama.

(214) Na temelju dosad navedenog Komisija smatra da likvidnosna pomoć u izvanrednim situacijama za koju jamči država (mjera L2) čini državu potporu. Iznos likvidnosne pomoći u izvanrednim situacijama za koju jamči država s vremenom se razlikovao. Na dan 31. prosinca 2012. iznosio je oko 31,4 milijardi EUR. Nakon naglog pada 2013., krajem te godine popeo se na samo 750 milijuna EUR.

7.1.3. **Postojanje potpore u obliku mjera dodijeljenih preko GFFS-a**

7.1.3.1. *Prva dokapitalizacija za premošćivanje (mjera B1)*

(215) U odjeljku 5.1. Odluke o pokretanju postupka u pogledu banke Piraeus Komisija je već zaključila da prva dokapitalizacija za premošćivanje čini državnu potporu. Primljeni kapital iznosio je 4,7 milijardi EUR.

7.1.3.2. *Druga dokapitalizacija za premošćivanje (mjera B2)*

(216) Mjera B2 provedena je s pomoću sredstava iz GFFS-a koja su, kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi 65. Odluke o pokretanju postupka u pogledu banke Piraeus, uključivala državna sredstva.

([87]) Vidjeti bilješku 4.
([88]) Plan restrukturiranja dostavljen 25. lipnja 2014., str. 51.
([89]) Vidjeti Odluku o pokretanju postupka u pogledu banke Piraeus.

(217) Što se tiče postojanja prednosti, mjerom B2 povećala se stopa kapitala Banke na razinu kojom se omogućilo njezino daljnje funkcioniranje na tržištu i pristup financiranju iz Eurosustava. Nadalje, naknada mjere B2 sastoji se od obračunanih kamata na obveznice EFFS-a i dodatne provizije od 1 %. Zbog toga što je naknada očigledno niža od naknade sličnih instrumenata kapitala na tržištu, Banka zasigurno ne bi mogla prikupiti taj kapital po takvim uvjetima na tržištu. Stoga je mjerom B2 Banci dana prednost na temelju odobrenih državnih sredstava. A s obzirom na to da je mjera dostupna samo Banci, ona je po svojoj prirodi selektivna.

(218) Kao rezultat mjere B2, ojačan je položaj Banke jer su Banci osigurana financijska sredstva potrebna za nastavak ispunjavanja kapitalnih zahtjeva, dovodeći na taj način do narušavanja tržišnog natjecanja. Budući da je Banka aktivna na bankarskim tržištima ostalih država članica i da financijske institucije iz drugih država članica posluju u Grčkoj ili bi potencijalno bile zainteresirane za poslovanje u Grčkoj, mjera B2 utječe na trgovinu među državama članicama.

(219) Komisija smatra da mjera B2 čini državnu potporu. Nacionalna tijela prijavila su je kao potporu. Primljeni kapital iznosio je 1 553 milijuna EUR.

7.1.3.3. *Pismo o preuzimanju obveze (mjera B3)*

(220) Mjerom B3 GFFS se obvezao osigurati dodatni kapital nužan za završavanje dokapitalizacije Banke do iznosa koji je zatražila Grčka središnja banka u okviru ispitivanja otpornosti na stres u 2012. GFFS svoja sredstva dobiva od države. Pismom se stoga preuzimaju obveze u pogledu državnih sredstava. Okolnosti u kojima GFFS može dodijeliti potporu financijskim institucijama precizno su određene i ograničene zakonom. Shodno tome, upotreba tih državnih sredstava pripisiva je državi. GFFS se obvezao da će osigurati 1 082 milijuna EUR dodatnog kapitala.

(221) Pismom o preuzimanju obveze Banci je dodijeljena prednost jer su iz Banke deponentima pružili uvjerenje da će Banka moći prikupiti cjelokupni iznos kapitala koji je morala prikupiti, odnosno GFFS bi osigurao kapital ako ga Banka ne uspije prikupiti na tržištu. Tom se preuzetom obvezom isto tako olakšava prikupljanje privatnog kapitala na tržištu jer su ulagatelji uvjereni da će GFFS osigurati kapital ako Banka ne može pronaći dio kapitala na tržištu. Nijedan ulagatelj ne bi prihvatio preuzimanje obveze prije nego što bude upoznat s uvjetima dokapitalizacije, a u to vrijeme Banka nije imala pristup tržištu kapitala. Ta je prednost selektivna jer nije dodijeljena svim bankama koje posluju u Grčkoj.

(222) Budući da je Banka aktivna u drugim državama članicama i da financijske institucije iz drugih država članica posluju ili bi mogle biti zainteresirane za poslovanje u Grčkoj, vjerojatno je da bi i mjera B3 mogla utjecati na trgovinu među državama članicama i narušiti tržišno natjecanje.

(223) Mjera B3 stoga čini potporu i kao državnu potporu prijavile su je grčka nadležna tijela.

7.1.3.4. *Sudjelovanje GFFS-a u dokapitalizaciji iz proljeća 2013. za pokrivanje potreba za kapitalom utvrđenih u ispitivanju otpornosti na stres iz 2013. (mjera B4)*

(224) Sudjelovanje GFFS-a u dokapitalizaciji iz proljeća 2013. kojoj je cilj bio pokriti potrebe za kapitalom identificirane u ispitivanju otpornosti na stres iz 2012. (mjera B4) djelomična je konverzija prve i druge dokapitalizacije za premošćivanje (mjere B1 i B2) u trajnu dokapitalizaciju od 5 891 milijuna EUR u redovnim dionicama. S obzirom na to da se kod mjere B4 radi o djelomičnoj konverziji već dodijeljene potpore, tu se ipak radi o državnim sredstvima, ali ne povećava se nominalni iznos potpore. Međutim, povećava se prednost Banke (a time i narušavanje tržišnog natjecanja) za dani nominalni iznos potpore s obzirom na to da se radi o trajnoj dokapitalizaciji, a ne o privremenoj dokapitalizaciji kao u mjerama B1 i B2.

(225) Komisija napominje da takva potpora nije bila dodijeljena svim bankama koje posluju u Grčkoj. Što se tiče narušavanja tržišnog natjecanja i učinka na trgovinu, Komisija napominje na primjer da se potporom Banci omogućio nastavak poslovanja u drugim državama članicama. Likvidacija Banke dovela bi do okončanja aktivnosti u inozemstvu likvidacijom tih djelatnosti ili prodajom poslovanja. Osim toga, u Grčkoj su poslovale neke banke iz drugih država članica. Stoga se mjerom narušava tržišno natjecanje i njome se utječe na trgovinu među državama članicama. Komisija stoga smatra da mjera B4 čini državnu potporu.

7.1.3.5. *Zaključak o mjerama B1, B2, B3 i B4*

(226) Mjere B1, B2, B3 i B4 čine državnu potporu u smislu članka 107. stavka 1. Ugovora. Iznos državne potpore uključen u mjere B1, B2 i B3 jest 7 335 milijuna EUR. Kako je navedeno u odjeljku 7.1.3.3., s obzirom na to da je Banka u dokapitalizaciji iz proljeća 2013. privukla privatni kapital u iznosu od 1 444 milijuna EUR, samo je dio

prve i druge dokapitalizacije za premošćivanje (mjere B1 i B2) konvertiran u trajnu dokapitalizaciju (mjera B4). Dodatni kapital od 1 082 milijuna EUR (mjera B3) čija je isplata bila obveza GFFS-a nije bio potreban pa stoga nije bio isplaćen. Iznos isplaćene državne potpore bio je stoga samo zbroj prve i druge dokapitalizacije za premošćivanje, odnosno 6 253 milijuna EUR, a dio te potpore otplaćen je u roku od šest mjeseci tijekom dokapitalizacije iz proljeća 2013. (mjera B4) s obzirom na to da je sudjelovanje privatnih ulagatelja premašilo iznos obveze.

(227) U točki 31. Komunikacije o restrukturiranju navodi se da Komisija, osim apsolutnog iznosa potpore, u obzir mora uzeti potporu „*povezanu s rizikom ponderiranom imovinom banke*". Mjere B1, B2 i B3 dodijeljene su tijekom razdoblja od jedne godine, od travnja 2012. do svibnja 2013. Tijekom tog razdoblja nakon sukcesivnih preuzimanja uvelike se povećala rizikom ponderirana imovina Banke. Stoga se postavlja pitanje na kojoj bi se razini rizikom ponderirana imovina trebala upotrebljavati, a osobito bi li državnu potporu trebalo ocjenjivati u odnosu na rizikom ponderiranu imovinu koja je postojala na početku razdoblja ili na onu koja je postojala na kraju razdoblja. Mjerama B1, B2 i B3 cilj je pokriti potrebu za kapitalom koju je utvrdila Grčka središnja banka u ožujku 2012. (ispitivanje otpornosti na stres iz 2012.). Drugim riječima, potrebe za kapitalom koje su tim mjerama pokrivene već su postojale u ožujku 2012. Komisija stoga smatra da bi iznos potpore uključen u mjere B1, B2 i B3 trebalo usporediti s rizikom ponderiranom imovinom Banke na dan 31. ožujka 2012. Komisija je isto tako podsjetila da Grčka središnja banka, nakon dokapitalizacije u ožujku 2012. do proljeća 2013., nije u obzir uzela preuzimanja grčkih banaka s ciljem usklađivanja – prema gore ili prema dolje – njihovih potreba za kapitalom. Tim se čimbenikom dalje dokazalo da su mjere B1, B2 i B3 bile mjere potpore povezane s parametrom Banke kakav je postojao na dan 31. ožujka 2012.

(228) Potpora koja je dodijeljena Banci zbroj je prve i druge dokapitalizacije za premošćivanje (mjere B1 i B2) i obveze koju je preuzeo GFFS (mjera B3), odnosno 7 335 milijuna EUR ili 21,5 % rizikom ponderirane imovine Banke na dan 31. ožujka 2012.

(229) Potpora koja je isplaćena Banci zbroj je prve i druge dokapitalizacije za premošćivanje (mjere B1 i B2), odnosno 6 253 milijuna EUR ili 18,4 % rizikom ponderirane imovine Banke na dan 31. ožujka 2012.

(230) S obzirom na to da je Banka uspjela privući privatni kapital, iznos koji je GFFS konačno unio u Banku u obliku redovnih dionica bio je 5 891 milijuna EUR, što predstavlja 17,3 % rizikom ponderirane imovine Banke na dan 31. ožujka 2012.

7.1.4. **Zaključak o postojanju i ukupnom iznosu potpore koju je primila Banka**

(231) Mjere A, B1, B2, B3, B4, L1 i L2 čine državnu potporu u smislu članka 107. stavka 1. Ugovora. Te su mjere sažete u tablici 11.

Tablica 11.

Pregled ukupne potpore koju je primila Banka

Oznaka	Mjera	Vrsta mjere	Iznos potpore	Potpora/rizikom ponderirana imovina
A	Povlaštene dionice	Potpora u obliku kapitala	750 milijuna EUR	2,1 %
B1 B2 B3	Prva dokapitalizacija za premošćivanje Druga dokapitalizacija za premošćivanje Dopis o preuzimanju obveza	Potpora u obliku kapitala	4 700 milijuna EUR 1 553 milijuna EUR 1 082 milijuna EUR	13,8 % 4,5 % 3,2 %
Ukupna potpora u obliku kapitala dodijeljena Banci A + B1 + B2 + B3			8 085 milijuna EUR	23,7 %

Oznaka	Mjera	Vrsta mjere	Iznos potpore	Potpora/rizikom ponderirana imovina
Ukupna potpora isplaćena Banci A + B1 + B2			7 003 milijuna EUR	21,6 %
B4	Dokapitalizacija	Potpora u obliku kapitala	5 891 milijuna EUR	17,3 %
Ukupna potpora u obliku kapitala isplaćena Banci umanjena za potporu vraćenu u roku od 6 mjeseci			6 641 milijuna EUR	19,4 %

Oznaka	Mjera	Vrsta mjere	Nominalni iznos potpore
L1	Potpora za likvidnost	Jamstvo Zaduživanje izdavanjem obveznica	Jamstva: 9,9 milijardi EUR Zaduživanja izdavanjem obveznica: 1,3 milijardi EUR
L2	Likvidnosna pomoć u izvanrednim situacijama za koju jamči država	Financiranje i jamstvo	31,4 milijardi EUR
Ukupna potpora u obliku kapitala dodijeljena Banci			42,6 milijardi EUR

7.2. PRAVNA OSNOVA ZA OCJENU SPOJIVOSTI

(232) Kao što je zaključeno u uvodnoj izjavi 183., pravna osnova za procjenu mjera potpore trebao bi biti članak 107. stavak 3. točka (b) Ugovora ([90]).

(233) Tijekom financijske krize Komisija je izradila kriterije spojivosti za različite vrste mjera potpora. Načela za procjenu mjera potpora prvobitno su bila utvrđena u Komunikaciji o bankarstvu iz 2008.

(234) Smjernice za mjere dokapitalizacije mogu se pronaći u Komunikaciji o dokapitalizaciji i Komunikaciji o produženju iz 2011.

(235) Komunikacijom o restrukturiranju definira se pristup koji je Komisija donijela u pogledu procjene planova restrukturiranja, ponajprije potreba za ponovnim uspostavljanjem održivosti, kako bi se osigurao odgovarajući doprinos od korisnika i ograničilo narušavanje tržišnog natjecanja.

(236) Okvir je dopunjen Komunikacijom o bankarstvu iz 2013. koja se primjenjuje na mjere potpore prijavljene ili dodijeljene nakon 31. srpnja 2013. bez prethodnog odobrenja Komisije.

7.2.1. **Pravna osnova za procjenu spojivosti potpore za likvidnost Banci (mjera L1)**

(237) Potpora za likvidnost koju je Banka već primila konačno je odobrena sukcesivnim odlukama kojima se odobravaju mjere u okviru Programa potpore grčkim bankama i izmjenama i produženjima Programa ([91]). Sve buduće potpore za likvidnost za Banku morat će se dodijeliti u okviru programa koji je Komisija propisno odobrila. Uvjete takve potpore morat će odobriti Komisija prije nego što potpora bude dodijeljena te se stoga ne mora dodatno ocjenjivati u ovoj odluci.

7.2.2. **Pravna osnova za procjenu spojivosti povlaštenih dionica (mjera A)**

(238) Dokapitalizacija dodijeljena u 2009. u obliku povlaštenih dionica (mjera A) dodijeljena je u okviru mjere dokapitalizacije odobrene 2008. kao dio Programa potpore grčkim bankama u okviru Komunikacije o bankarstvu iz 2008. Stoga se ne mora ponovno procjenjivati u okviru Komunikacije o bankarstvu iz 2008., nego samo u okviru Komunikacije o restrukturiranju.

([90]) Napominje se i da je Grčka dodijelila potporu Banci u okviru Programa potpore grčkim bankama koji je odobrila Komisija na temelju članka 107. stavka 3. točke (b) Ugovora, kao i posredstvom GFFS-a čije je stvaranje isto tako odobreno odlukom Komisije.
([91]) Vidjeti bilješku 6.

7.2.3. **Pravna osnova za procjenu spojivosti likvidnosne pomoći u izvanrednim situacijama za koju jamči država (mjera L2)**

(239) Usklađenost likvidnosne pomoći u izvanrednim situacijama za koju jamči država (mjera L2) najprije je potrebno procijeniti na temelju Komunikacije o bankarstvu iz 2008. i Komunikacije o produženju iz 2011. Sve likvidnosne pomoći u izvanrednim situacijama za koje jamči država dodijeljene nakon 31. srpnja 2013. obuhvaćene su Komunikacijom o bankarstvu iz 2013.

7.2.4. **Pravna osnova za procjenu spojivosti dokapitalizacija koje je proveo GFFS (mjere B1, B2, B3 i B4)**

(240) Usklađenost dokapitalizacija koje je proveo GFFS (mjere B1, B2, B3 i B4), osobito u pogledu naknade, najprije je potrebno procijeniti na temelju Komunikacije o bankarstvu iz 2008., Komunikacije o dokapitalizaciji i Komunikacije o produženju iz 2011. U Odluci o pokretanju postupka u pogledu banke Piraeus Komisija je izrazila dvojbe u pogledu spojivosti mjere B1 s tim komunikacijama. Budući da su one bile provedene prije 1. kolovoza 2013., te mjere nisu obuhvaćene Komunikacijom o bankarstvu iz 2013. Spojivost dokapitalizacija koje je proveo GFFS (mjere B1, B2, B3 i B4) isto bi tako trebalo procijeniti na temelju Komunikacije o restrukturiranju.

7.3. USKLAĐENOST MJERE L2 S KOMUNIKACIJOM O BANKARSTVU IZ 2008., KOMUNIKACIJOM O DOKAPITALIZACIJI I KOMUNIKACIJOM O PRODUŽENJU IZ 2011.

(241) Kako bi potpora bila spojiva s člankom 107. stavkom 3. točkom (b) Ugovora, ona mora biti u skladu s općim kriterijima spojivosti: primjerenošću, nužnošću i razmjernošću.

(242) Budući da su grčke banke bile isključene s međubankovnih tržišta te su postale potpuno ovisne o financiranju iz središnje banke, kako je navedeno u uvodnoj izjavi 37. i kako Banka nije mogla pozajmiti dovoljan iznos sredstava u okviru redovnih aktivnosti refinanciranja, Banci je bila potrebna likvidnosnu pomoć u izvanrednim situacijama za koju jamči država kako bi bila dovoljno likvidna i čime bi se spriječilo njezino neizvršavanje obveza. Komisija mjeru L2 smatra primjerenim mehanizmom za otklanjanje ozbiljnih poremećaja do kojih bi došlo neizvršavanjem obveza Banke.

(243) Budući da likvidnosna pomoć u izvanrednim situacijama za koju jamči država obuhvaća financiranje za Banku uz relativno visoki trošak, Banka ima dovoljno poticaja da se za razvoj svojih djelatnosti ne oslanjanja na taj izvor financiranja. Banka je morala platiti kamatnu stopu od […] baznih bodova više od redovnih aktivnosti refinanciranja iz Eurosustava. Uz to, Banka je državi morala platiti naknadu za jamstvo od […] baznih bodova. Posljedično je ukupni trošak likvidnosne pomoći u izvanrednim situacijama za koju jamči država za Banku puno viši od uobičajenih troškova refinanciranja iz ESB-a. Točnije, razlika između prije spomenutog i potonjeg viša je od razine naknade za jamstvo koja je zatražena Komunikacijom o produženju iz 2011. Posljedično se ukupna naknada koju je država naplatila može smatrati dovoljnom. Iznos likvidnosne pomoći u izvanrednim situacijama za koju jamči država Grčka središnja banka i ESB redovito preispituju na temelju stvarnih potreba Banke. Oni pažljivo nadziru njezinu upotrebu i osiguravaju da se ograniči na najmanju potrebnu mjeru. Stoga se mjerom L2 Banci ne osigurava višak likvidnosti koji se mogao upotrijebiti za financiranje aktivnosti kojima se narušava tržišno natjecanje. Ograničena je na najmanji potreban iznos.

(244) Tim pomnim praćenjem upotrebe likvidnosne pomoći u izvanrednim situacijama za koju jamči država i redovitom provjerom ograničenosti njezine upotrebe na najmanju moguću mjeru isto se tako osigurava da je ta likvidnost razmjerna i da ne dovodi do neopravdanog narušavanja tržišnog natjecanja. Komisija ističe i da se Grčka obvezala da će Banka provesti plan restrukturiranja kojim će se smanjiti njezino oslanjanje na financiranje iz središnje banke i da će Banka postupati u skladu s nekim ograničenjima, kako je analizirano u odjeljku 7.6. Tim se čimbenicima omogućava da će oslanjanje na potporu za likvidnost završiti što je ranije moguće i da je takva potpora razmjerna.

(245) Mjera L2 stoga je usklađena s Komunikacijom o bankarstvu iz 2008. i Komunikacijom o produženju iz 2011. Kako se Komunikacijom o bankarstvu iz 2013. nisu uveli dodatni preduvjeti u pogledu jamstava, mjera L2 isto je tako spojiva s Komunikacijom o bankarstvu iz 2013.

7.4. USKLAĐENOST MJERA B1, B2, B3 I B4 S KOMUNIKACIJOM O BANKARSTVU IZ 2008., KOMUNIKACIJOM O DOKAPITALIZACIJI, KOMUNIKACIJOM O PRODUŽENJU IZ 2011. I KOMUNIKACIJOM O BANKARSTVU IZ 2013.

(246) Kao što je objašnjeno u uvodnoj izjavi 241. i u skladu s točkom 15. Komunikacije o bankarstvu iz 2008., kako bi potpora bila spojiva s člankom 107. stavkom 3. točkom (b) Ugovora, ona mora biti u skladu s općim kriterijima spojivosti ([92]): primjerenošću, nužnošću i razmjernošću.

([92]) Vidjeti uvodnu izjavu 41. Odluke Komisije u predmetu NN 51/2008 Sustav jamstva za banke u Danskoj (SL C 273, 28.10.2008., str. 2.).

(247) Komunikacijom o dokapitalizaciji i Komunikacijom o produženju iz 2011. utvrđuju se daljnje smjernice na razini naknade potrebne za dokapitalizaciju koju provodi država.

7.4.1. **Primjerenost mjera**

(248) Komisija smatra da su dokapitalizacije koje je proveo GFFS (mjere B1, B2, B3 i B4) primjerene jer se njima omogućuje da Banka bude u skladu sa zahtjevima za kapitalom. Da nije bilo dokapitalizacije od strane GFFS-a, Banka ne bi mogla nastaviti sa svojim djelatnostima i izgubila bi pristup aktivnostima refinanciranja u okviru ESB-a.

(249) U tom je smislu Komisija u Odluci o pokretanju postupka u pogledu banke Piraeus napomenula da je Banka jedna od najvećih bankovnih institucija u Grčkoj u pogledu kreditiranja i prikupljanja depozita. Kao takva, Banka je sistemski značajna banka za Grčku. Posljedično, nepodmirivanje obveza Banke stvorilo bi ozbiljne poremećaje u grčkom gospodarstvu. U okolnostima koje su tada prevladavale financijske institucije u Grčkoj imale su teškoća u pristupanju financiranju. Zbog nedostatka financiranja ograničena je njihova sposobnost osiguravanja kredita grčkom gospodarstvu. U tom bi kontekstu poremećaj u gospodarstvu bio ozbiljniji zbog nepodmirenih obveza Banke. Nadalje, do mjera B1, B2, B3 i B4 došlo je uglavnom zbog programa UPS-a, izvanrednog i nepredvidivog događaja, a ne kao rezultat lošeg upravljanja ili pretjeranog preuzimanja rizika u Banci. Mjere su stoga prvenstveno usmjerene na rezultate programa UPS-a te se njima pridonosi održavanju financijske stabilnosti u Grčkoj.

(250) U Odluci o pokretanju postupka u pogledu banke Pireaus Komisija je izrazila sumnje u to jesu li odmah poduzeti svi mogući koraci kako bi se u budućnosti izbjegla ponovna potreba Banke za potporom. Kao što je navedeno u uvodnim izjavama 140. i 141. ove Odluke, Grčka je preuzela obvezu u pogledu provedbe niza mjera povezanih s korporativnim upravljanjem i komercijalnim poslovanjem Banke. Kao što je navedeno u uvodnim izjavama 115., 116. i 117., Banka je isto tako u potpunosti restrukturirala svoje aktivnosti, a mnoga su smanjenja troškova već provedena. Stoga su sumnje Komisije ublažene.

(251) U Odluci o pokretanju postupka u pogledu banke Piraeus Komisija je isto tako izrazila sumnje u pogledu postojanja dovoljnih zaštitnih mjera u slučaju da Banka potpadne pod kontrolu države ili u slučaju da privatni dioničari zadrže kontrolu dok bi država imala većinski udjel. Obveze opisane u uvodnim izjavama 140. i 141. ove Odluke osiguravaju da će se kreditno poslovanje Banke voditi na komercijalnoj osnovi, a da će svakodnevno poslovanje biti zaštićeno od uplitanja države. Okvirom odnosa dogovorenim između GFFS-a i Banke isto se tako osigurava da su interesi države kao glavnog dioničara zaštićeni od pretjeranog rizika koji bi preuzela uprava Banke.

(252) Na taj se način mjerama B1, B2, B3 i B4 osigurava održavanje financijske stabilnosti u Grčkoj. Poduzete su brojne mjere kako bi se budući gubici sveli na najmanju moguću mjeru i kako bi se osiguralo da djelatnosti Banke nisu ugrožene neprimjerenim upravljanjem. Na toj osnovi Komisija smatra mjere B1, B2, B3 i B4 primjerenima.

7.4.2. **Nužnost – ograničenje potpore na najmanju moguću mjeru**

(253) U skladu s Komunikacijom o bankarstvu iz 2008., mjera potpore mora u svom iznosu i obliku biti nužna za postizanje ciljeva. To znači da dokapitalizacija mora biti u najmanjem mogućem iznosu potrebnom za postizanje tog cilja.

(254) Grčka središnja banka izračunala je iznos potpore u obliku kapitala u okviru testiranja otpornosti na stres iz 2012. kako bi se osiguralo da osnovni kapital Banke ostane iznad određene razine tijekom razdoblja 2012. –2014., kako je prikazano u tablici 3. Stoga se mjerama B1, B2, B3 i B4 Banci ne osigurava višak kapitala. Kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi 250., poduzete su mjere u cilju smanjenja rizika od buduće potrebe Banke za potporom.

(255) U pogledu naknada za prvu i drugu dokapitalizaciju za premošćivanje (mjere B1 i B2) Komisija podsjeća da su one dodijeljene u svibnju 2012. i prosincu 2012. te plaćene u naravi u obliku obveznica EFFS-a. GFFS je od datuma isplate tih obveznica EFFS-a do datuma dokapitalizacije iz proljeća 2013. primio kao naknadu obračunane kamate na obveznice EFFS-a uvećane za proviziju od 1 % ([93]). Kako je naglašeno u Odluci o pokretanju postupka u pogledu banke Piraeus, ta je naknada niža od raspona od 7 % do 9 % kako je definirano u Komunikaciji o dokapitalizaciji Međutim, razdoblje niske naknade bilo je ograničeno na jednu godinu za mjeru B1 i pet mjeseci za mjeru B2 (tj. do konverzije dokapitalizacije za premošćivanje u standardnu dokapitalizaciju u redovnim dionicama, odnosno mjere B4). Iako prva i druga dokapitalizacija nisu pokrenule razvodnjavanje udjela postojećih

([93]) Vidjeti uvodnu izjavu 96.: obračunane kamate računaju se kao dodatni doprinos GFFS-a i stoga je na temelju njih smanjeno plaćanje koje je GFFS trebao izvršiti prema Banci kako bi platio dokapitalizaciju iz proljeća 2013.

dioničara, dokapitalizacijom iz proljeća 2013., koja se odnosila na djelomičnu konverziju prve i druge dokapitalizacije za premošćivanje, u velikoj su mjeri razvodnjeni udjeli tih dioničara u vlasničkom kapitalu Banke jer su pali na 2,3 %. Tada je prekinuta izvanredna situacija koja je prevladavala od datuma prve dokapitalizacije za premošćivanje. Stoga su ublažene sumnje koje su izražene u Odluci o pokretanju postupka u pogledu banke Piraeus.

(256) Drugo, s obzirom na netipičan izvor teškoća Banke, odnosno gubitke koji su uglavnom proizašli iz otpisa duga u korist države (programa UPS-a i otkupa duga koji državi osiguravaju znatnu prednost, tj. smanjenje duga) i posljedica su produljene recesije na njezinu domaćem tržištu, Komisija može prihvatiti to privremeno odstupanje od standardnih zahtjeva u pogledu naknade koji su određeni u Komunikaciji o dokapitalizaciji ([94]).

(257) Mjera B3 odnosila se na preuzetu obvezu u pogledu osiguranja kapitala u okviru budućeg povećanja kapitala. Navedena obveza preuzeta u prosincu 2012. provedena je u okviru stvarne dokapitalizacije od svibnja do lipnja 2013., samo pet mjeseci kasnije, kada je Banka nastavila s povećanjem svojeg kapitala. S obzirom na to da je Banka privukla privatne ulagatelje, od GFFS-a se nije tražilo da unese kapital koji se obvezao unijeti. S obzirom na kratko razdoblje tijekom kojeg je ta preuzeta obveza u pogledu osiguranja kapitala bila na snazi i zbog razloga utvrđenih u uvodnoj izjavi 256., prihvaća se da nikakva naknada nije plaćena za tu preuzetu obvezu.

(258) U pogledu mjere B4, u skladu s točkom 8. Komunikacije o produženju iz 2011., dokapitalizacije je potrebno upisati uz dovoljan popust na cijenu dionice prilagođenu za učinak razvodnjavanja kako bi se dalo razumno osiguranje da je država primila odgovarajuću naknadu. Iako mjerom B4 nije predviđen znatan popust na cijenu dionice prilagođene za učinak razvodnjavanja, *de facto* je bilo nemoguće ostvariti znatan popust na teoretsku cijenu bez prava upisa ([95]). Prije dokapitalizacije iz proljeća 2013. tržišna kapitalizacija Banke iznosila je samo nekoliko stotina milijuna eura. U tim se okolnostima postavlja pitanje je li postojeće dioničare trebalo u potpunosti istisnuti. Komisija napominje da je cijena izdanja određena na 50 % popusta u odnosu na prosječnu tržišnu cijenu tijekom pedeset dana koji su prethodili određivanju cijene izdanja. Komisija napominje i da je razvodnjavanje udjela prethodnih dioničara bilo veliko jer su nakon te dokapitalizacije držali samo 2,3 % vlasničkih udjela u Banci. Stoga bi primjena dodatnog popusta na tržišnu cijenu imala mali utjecaj na naknadu GFFS-a. S obzirom na specifičnu situaciju grčkih banaka koja je objašnjena u uvodnoj izjavi 256. i činjenicu da potreba za potporom u velikoj mjeri proizlazi iz otpisa duga u korist države, Komisija smatra da je cijena izdanja dionica koje je upisala država dovoljno niska.

(259) GFFS je izdao i jamstva i dodijelio je jedno jamstvo za svaku novu dionicu koju je upisao privatni ulagatelj koji je sudjelovao u dokapitalizaciji iz proljeća 2013. GFFS je ta jamstva dodjeljivao bez naknade. Kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi 106., svako jamstvo sadržava pravo na kupovinu 4,48 dionica od GFFS-a u određenim intervalima i po izvršnim cijenama. Cijena pri korištenju jamstva jednaka je cijeni upisa od 1,70 EUR uvećano za godišnju kamatnu stopu i kumulativnu maržu (4 % za prvu godinu, 5 % za drugu godinu, 6 % za treću godinu, 7 % za četvrtu godinu i potom 8 % na godišnjoj razini za posljednjih šest mjeseci). Najviša naknada koju je GFFS primio na dionice koje posjeduje de facto je utvrđena na tim razinama. Ta je naknada niža od raspona od 7 % do 9 % kako je definirano u Komunikaciji o dokapitalizaciji. Međutim, s obzirom na to da su ta jamstva bila ključni čimbenik za uspjeh izdavanja prava i privatne plasmane koje je Banka pokrenula u okviru dokapitalizacije iz proljeća 2013., Komisija smatra da su ta jamstva omogućila Banci da smanji iznos potpore za 1 444 milijuna EUR. Doista, zbog loše stope kapitala Banke prije dokapitalizacije i zbog velike nesigurnosti koja je vladala u to vrijeme, tada raspoložive simulacije pokazale su da bez jamstava privatni ulagatelji ne bi ostvarili dovoljan povrat i ne bi sudjelovali. Zbog razloga objašnjenih u uvodnim izjavama 249. i 256., zato što bi GFFS primio minimalnu pozitivnu naknadu ako bi jamstva bila iskorištena i zato što je cilj MGFP-a bio privući privatne ulagatelje kako bi neke banke ostale pod nadzorom privatne uprave i izbjeći situaciju u kojoj bi čitavi bankarski sektor bio pod nadzorom GFFS-a, Komisija može prihvatiti to odstupanje od standardnih zahtjeva u pogledu naknade koji su utvrđeni u Komunikaciji o dokapitalizaciji. To prihvaćanje temelji se i na činjenici da zakon o GFFS-u kako je izmijenjen u ožujku 2014. ne predviđa prilagodbu jamstava u slučaju povećanja temeljnog kapitala bez prava prvokupa i da se u slučaju izdavanja prava prilagoditi može samo izvršna cijena jamstva, a prilagodba se može dogoditi samo *ex post* i samo do iznosa zarade ostvarene od prodaje prava GFFS-a s pravom prvokupa. Osim toga, činjenica da se Grčka obvezala da će prije svakog otkupa jamstava koje izda GFFS tražiti odobrenje Komisije, omogućit će Komisiji da osigura da potencijalni budući otkupi ne smanje dodatno naknadu GFFS-a, a povećaju naknadu imatelja jamstava.

([94]) Vidjeti i odjeljak 7.5.1.

([95]) Teoretska cijena bez prava upisa („TERP") jest općeprihvaćena tržišna metodologija za kvantificiranje učinka razvodnjavanja povećanja temeljnog kapitala.

(260) U pogledu činjenice da su dionice GFFS-a bez prava glasa, Komisija podsjeća da potreba za potporom uglavnom ne proizlazi iz pretjeranog preuzimanja rizika. Osim toga, cilj MGFP-a bio je da nekim bankama i dalje upravljaju privatni ulagatelji. Povrh toga, okvirom odnosa i automatskim vraćanjem prava glasa u slučaju da se plan restrukturiranja ne provodi osigurava se zaštita od budućeg pretjeranog rizika koji bi preuzeli privatni upravitelji Banke. Naposljetku, program UPS-a i otkup iz prosinca 2012. na neki su način naknada državi jer je dug potonje prema Banci smanjen za nekoliko milijardi EUR. Zbog svih tih razloga Komisija prihvaća da GFFS primi dionice bez prava glasa. Komisija stoga smatra da je mjera B4 bila nužna.

(261) Zaključno, mjere B1, B2, B3 i B4 nužne su kao potpora za sanaciju u svojem iznosu i obliku.

7.4.3. **Proporcionalnost – mjere kojima se ograničuju negativni učinci prelijevanja**

(262) Banka je primila vrlo velik iznos državne potpore. Ta situacija stoga može dovesti do ozbiljnog narušavanja tržišnog natjecanja. Međutim, Grčka je preuzela obvezu prema kojoj će provesti niz mjera kojima je cilj smanjiti negativne učinke prelijevanja. Točnije, na temelju preuzetih obveza osigurava se da će se poslovanje Banke nastaviti na komercijalnoj osnovi, kako je objašnjeno u uvodnim izjavama 136. i 137. Grčka se obvezala provesti i zabranu preuzimanja te niz otuđenja, kako je utvrđeno uvodnim izjavama 138., 139. i 143. Ograničenja narušavanja tržišnog natjecanja dodatno će se procijeniti u odjeljku 7.6.

(263) U Banci je imenovan i povjerenik za praćenje koji će pratiti ispravnu provedbu preuzetih obveza u pogledu korporativnog upravljanja i komercijalnog poslovanja. Time će se izbjeći štetna promjena poslovne prakse Banke i time smanjiti mogući negativni učinci prelijevanja.

(264) Konačno, novi sveobuhvatni plan restrukturiranja dostavljen je Komisiji 25. lipnja 2014. Taj će se plan restrukturiranja procijeniti u odjeljku 7.6.

(265) Zaključno, ublažene su sumnje koje su izražene u Odluci o pokretanju postupka u pogledu banke Piraeus. Mjere B1, B2, B3 i B4 razmjerne su u kontekstu točke 15. Komunikacije o bankarstvu iz 2008.

7.4.4. **Zaključak o usklađenosti dokapitalizacija koje je proveo GFFS s Komunikacijom o bankarstvu iz 2008., Komunikacijom o dokapitalizaciji i Komunikacijom o produženju iz 2011.**

(266) Stoga se zaključuje da su dokapitalizacije koje je proveo GFFS (mjere B1, B2, B3 i B4) primjerene, nužne i razmjerne u kontekstu točke 15. Komunikacije o bankarstvu iz 2008., Komunikacije o dokapitalizaciji i Komunikacije o produženju iz 2011. Mjere B1, B2, B3 i B4 stoga su usklađene s Komunikacijom o bankarstvu iz 2008., Komunikacijom o dokapitalizaciji i Komunikacijom o produženju iz 2011.

7.5. USKLAĐENOST PREUZIMANJA PRENESENIH DJELATNOSTI BANKE ATE, BANKE GENIKI, CIPARSKIH PRENESENIH DJELATNOSTI I MBG-A S KOMUNIKACIJOM O RESTRUKTURIRANJU

(267) U točki 23. Komunikacije o restrukturiranju stoji da se preuzimanje poduzetnika od strane banaka koje primaju potporu ne može financirati državnom potporom, osim ako je to potrebno za ponovno uspostavljanje održivosti poduzetnika. Nadalje, u točkama 40. i 41. Komunikacije o restrukturiranju stoji da banke ne bi smjele upotrebljavati državnu potporu u svrhu preuzimanja konkurentskih poduzeća, osim ako je preuzimanje dio procesa konsolidacije koji je potreban za ponovno uspostavljanje financijske stabilnosti ili osiguranje učinkovitog tržišnog natjecanja. Osim toga, preuzimanjima se može ugroziti ili otežati ponovno uspostavljanje održivosti. Komisija stoga mora procijeniti mogu li preuzimanja koja provodi Banka biti u skladu s Komunikacijom o restrukturiranju.

7.5.1. **Usklađenost preuzimanja Prenesenih djelatnosti banke ATE s Komunikacijom o restrukturiranju**

7.5.1.1. *Učinak preuzimanja Prenesenih djelatnosti banke ATE na dugoročnu održivost Banke*

(268) Preuzimanje prenesenih djelatnosti banke ATE Banci je donijelo veliki broj depozita uz mnogo manji iznos neto kredita ([96]). Ono je stoga znatno doprinijelo smanjenju vrlo visokog omjera kredita i depozita Banke.

([96]) Vidjeti uvodnu izjavu 55.

(269) Nadalje, preuzimanjem su ostvarene znatne sinergije poput sinergija u pogledu troškova kroz smanjenje broja podružnica i zaposlenika te integraciju IT sustava, sinergija u pogledu financiranja i sinergija u pogledu prihoda.

(270) Preuzimanje stoga pozitivno utječe na ponovno uspostavljanje dugoročne održivosti Banke.

7.5.1.2. *Učinak preuzimanja Prenesenih djelatnosti banke ATE na iznos potpore koji je potreban Banci*

(271) U skladu s točkom 23. Komunikacije o restrukturiranju potporu za restrukturiranje ne bi trebalo upotrebljavati za preuzimanje drugih poduzetnika, nego samo za pokrivanje troškova restrukturiranja koji su potrebni za ponovno uspostavljanje održivosti Banke.

(272) Naknada koju je Banka platila za preuzimanje Prenesenih djelatnosti banke ATE utvrđena je na 0,6 % vrijednosti prenesenih depozita i iznosila je otprilike 95 milijuna EUR. Taj je iznos bio jednak 0,02 % ukupne imovine Banke u trenutku preuzimanja. Može se stoga smatrati da je taj iznos malen, ali ne zanemariv.

(273) Preuzimanje Prenesenih djelatnosti banke ATE znatno je poboljšalo vrlo nepovoljnu likvidnosnu poziciju Banke i učinilo ju je mnogo održivijom. Komisija podsjeća da […]. Stoga se može smatrati da su preuzimanje i njegova niska kupoprodajna cijena ključni za ponovno uspostavljanje dugoročne održivosti Banke i da su obuhvaćeni izuzećem iz točke 23. Komunikacije o restrukturiranju.

7.5.1.3. *Štetan učinak preuzimanja Prenesenih djelatnosti banke ATE na tržišno natjecanje*

(274) U skladu s točkama 39. i 40. Komunikacije o restrukturiranju državnu potporu ne bi se smjelo upotrebljavati na štetu društava koja ne primaju potporu u svrhu preuzimanja konkurentskih poduzeća. U točki 41. Komunikacije o restrukturiranju navodi se i da se preuzimanja mogu odobriti ako su dio procesa konsolidacije koji je potreban za ponovno uspostavljanje financijske stabilnosti ili osiguranje učinkovitog tržišnog natjecanja. U takvim okolnostima proces preuzimanja treba biti pošten, a preuzimanjem bi se trebali osigurati uvjeti učinkovitog tržišnog natjecanja na relevantnom tržištu.

(275) Prilikom pregleda održivosti svih grčkih banaka početkom 2012, Grčka središnja banka nije smatrala da je banka ATE samostalno održiva banka. Osim toga, Grčka središnja banka analizirala je različite alternative za banku ATE (primjerice, likvidaciju) i zaključila je da je prodaja prenesenih djelatnosti banke ATE najbolje rješenje jer bi se tako smanjio rizik izvršenja i na najmanju moguću mjeru sveli troškovi za Grčku. Preuzimanje se stoga može smatrati dijelom konsolidacije koja je potrebna za ponovno uspostavljanje financijske stabilnosti na način opisan u točki 41. Komunikacije o restrukturiranju.

(276) Nadalje, nijedan ponuditelj koji ne prima potporu nije podnio ponudu za preuzimanje Prenesenih djelatnosti banke ATE.

(277) Naposljetku, budući da je preuzimanje prenesenih djelatnosti banke ATE odobrilo grčko tijelo za zaštitu tržišnog natjecanja ([97]), može se pretpostaviti da se ishodom postupka prodaje ne ugrožava učinkovito tržišno natjecanje u Grčkoj.

(278) S obzirom na to može se zaključiti da je preuzimanje Prenesenih djelatnosti banke ATE u skladu s odjeljkom 4. Komunikacije o restrukturiranju.

7.5.1.4. *Zaključak o preuzimanju Prenesenih djelatnosti banke ATE*

(279) Zaključeno je da je, s obzirom na jedinstveno stanje grčkih banaka i specifičnosti preuzimanja Prenesenih djelatnosti banke ATE, navedeno preuzimanje u skladu sa zahtjevima iz Komunikacije o restrukturiranju.

7.5.2. **Usklađenost preuzimanja banke Geniki s Komunikacijom o restrukturiranju**

7.5.2.1. *Učinak preuzimanja banke Geniki na dugoročnu održivost Banke*

(280) U pogledu profitabilnosti poslovanja preuzimanjem banke Geniki poboljšat će se ponovno uspostavljanje održivosti Banke. U skladu s analizom koju je Banka dostavila tijekom tog preuzimanja, spajanje dviju banaka na istom geografskom tržištu omogućit će ostvarivanje sinergija, na primjer u obliku ušteda ostvarenih kroz smanjenje broja zaposlenika i zatvaranje podružnica. Banka će steći klijente i deponente banke Geniki i tako znatno smanjiti troškove distribucije.

(281) U pogledu stanja likvidnosti, kako je opisano u uvodnoj izjavi 65., banka Geniki držala je više depozita nego neto kredita. Preuzimanjem je stoga porasla likvidnost Banke, a Banka je smanjila svoj omjer kredita i depozita. Osim toga, prije no što ju je Banka preuzela, banka Geniki bila je dokapitalizirana na odgovarajući način. Stoga nije vjerojatno da će zbog preuzimanja u budućnosti nastati dodatne potrebe za kapitalom

([97]) http://www.epant.gr/apofasi_details.php?Lang=gr&id=345&nid=689.

(282) Preuzimanje stoga pozitivno utječe na ponovno uspostavljanje dugoročne održivosti Banke.

7.5.2.2. *Učinak preuzimanja banke Geniki na iznos potpore koji je potreban Banci*

(283) U skladu s točkom 23. Komunikacije o restrukturiranju potporu za restrukturiranje ne bi trebalo upotrebljavati za preuzimanje drugih poduzetnika, nego samo za pokrivanje troškova restrukturiranja koji su potrebni za ponovno uspostavljanje održivosti Banke. U ovom slučaju, iako preuzimanje ima pozitivne implikacije za održivost Banke, ono nije ključno za njezinu održivost u smislu točke 23. Komunikacije o restrukturiranju.

(284) Međutim, Banka je za kupovinu banke Geniki platila samo 1 milijun EUR, što se smatra vrlo malim iznosom. Nadalje, banka Geniki primjereno je dokapitalizirana, a kao uvjet za transakciju, banka Société Générale u Banku je unijela znatan iznos kapitala ([98]).

(285) Komisija zaključuje da u specifičnim okolnostima ove transakcije (preuzimanje po niskoj cijeni u cijelosti dokapitalizirane banke i unošenje kapitala od strane prodavatelja u Banku), preuzimanjem ne nastaju nove potrebe za kapitalom u Banci te stoga preuzimanje banke Geniki iznimno nije u suprotnosti s načelom prema kojem bi potpora trebala biti na najmanjoj potrebnoj mjeri.

7.5.2.3. *Štetan učinak preuzimanja banke Geniki na tržišno natjecanje*

(286) Kako je navedeno u uvodnoj izjavi 274. u skladu s točkama 39. i 40. Komunikacije o restrukturiranju, državnu potporu ne bi se smjelo upotrebljavati na štetu društava koja ne primaju potporu, a osobito u svrhu preuzimanja konkurentskih poduzeća, osim u specifičnim uvjetima.

(287) Prilikom pregleda održivosti svih grčkih banaka početkom 2012., Grčka središnja banka nije smatrala da je banka Geniki samostalno održiva banka. Banka Geniki stvarala je velike gubitke za banku Société Générale koja ju je stoga željela prodati, a ako prodaja nije bila moguća, mogla je razmotriti i to kako je pustiti da propadne. Preuzimanje se stoga može smatrati dijelom konsolidacije koja je potrebna za ponovno uspostavljanje financijske stabilnosti na način opisan u točki 41. Komunikacije o restrukturiranju.

(288) Nadalje, nijedan ponuditelj koji ne prima potporu nije podnio valjanu ponudu za preuzimanje banke Geniki. Banka stoga nije provela istiskivanje ponuditelja koji ne primaju potporu.

(289) Osim toga, budući da je preuzimanje odobrilo grčko tijelo za zaštitu tržišnog natjecanja ([99]), može se pretpostaviti da se ishodom postupka prodaje ne ugrožava učinkovito tržišno natjecanje u Grčkoj.

(290) Naposljetku, kupoprodajna cijena bila je vrlo niska. Ne može se stoga smatrati da je Banka upotrijebila državnu potporu za financiranje preuzimanja. S obzirom na te elemente, može se zaključiti da je preuzimanje banke Geniki obuhvaćeno iznimkom iz točke 41. Komunikacije o restrukturiranju.

7.5.2.4. *Zaključak o preuzimanju banke Geniki*

(291) Zaključeno je da je, s obzirom na jedinstveno stanje grčkih banaka i specifičnosti preuzimanja banke Geniki, navedeno preuzimanje u skladu sa zahtjevima iz Komunikacije o restrukturiranju.

7.5.3. **Usklađenost preuzimanja Ciparskih prenesenih djelatnosti s Komunikacijom o restrukturiranju**

7.5.3.1. *Učinak preuzimanja Ciparskih prenesenih djelatnosti na dugoročnu održivost Banke*

(292) Preuzimanjem Ciparskih prenesenih djelatnosti poboljšana je dugoročna održivost Banke.

(293) U skladu s analizom koju je Banka dostavila tijekom tog preuzimanja, transakcijom se omogućuje ostvarivanje sinergija, na primjer u obliku sinergija troškova uštedama ostvarenim kroz smanjenje administrativnih troškova i broja zaposlenika te znatnim poboljšanjem troškova depozita. Od preuzimanja Banka je u potpunosti integrirala poslovanje triju ciparskih banaka u Grčkoj, promijenila je imidž svih podružnica triju ciparskih banaka i uvelike je uznapredovala u racionalizaciji mreže.

(294) Za kreditne portfelje u okviru poslovanja triju ciparskih banaka u Grčkoj postojala su kvalitetna rezerviranja. Točnije, Banka je preuzela te kredite po cijeni koja je bila znatno manja od njihovih nominalnih vrijednosti: naime, kupoprodajna cijena smanjena je kako bi se u obzir uzeli buduću gubici koje je PIMCO predvidio u okviru ispitivanja otpornosti na stres. Stoga je ograničen rizik od gubitaka po kreditima koji bi premašivali one koji su već uzeti u obzir u niskoj kupoprodajnoj cijeni.

([98]) Vidjeti uvodnu izjavu 68.
([99]) http://www.epant.gr/news_details.php?Lang=en&id=89&nid=497.

(295) Banka je preuzela i veliki broj depozita, gotovo jednako velik kao i broj preuzetih neto kredita. Time je njezino stanje u pogledu likvidnosti osnaženo.

(296) Preuzimanje stoga pozitivno utječe na ponovno uspostavljanje dugoročne održivosti Banke.

7.5.3.2. *Učinak preuzimanja Ciparskih prenesenih djelatnosti na iznos potpore koji je potreban Banci*

(297) U skladu s točkom 23. Komunikacije o restrukturiranju potporu za restrukturiranje ne bi trebalo upotrebljavati za preuzimanje drugih društava, nego samo za pokrivanje troškova restrukturiranja koji su potrebni za ponovno uspostavljanje održivosti Banke.

(298) Kako je analizirano u odjeljku 7.3, cilj potpore bio je pokriti potrebe za kapitalom preuzimatelja Ciparskih prenesenih djelatnosti, s obzirom na to da bi se njihovim preuzimanjem osiguralo održavanje financijske stabilnosti u Grčkoj. Naknada koju je Banka naposljetku platila za preuzimanje Ciparskih prenesenih djelatnosti bila je puno niža od knjigovodstvene vrijednosti preuzetog portfelja. Bila je niža čak i od vrijednosti kredita nakon što je prilagođena prema dolje kako bi u se u obzir uzeli budući gubici po kreditima koje je nakon ispitivanja otpornosti na stres procijenio PIMCO. Stoga bi se moglo smatrati da je cijena preuzimanja bila negativna. Taj zaključak podupire i činjenica da je Banka uknjižila veliki negativni *goodwill* kada je preuzela Ciparske prenesene djelatnosti, što je povećalo njezin kapital.

(299) Međutim, ako se ipak uzme u obzir da je Banka platila pozitivnu cijenu, Komisija primjećuje da je, kao preduvjet preuzimanja, GFFS preuzeo obvezu prema kupcu da će unijeti iznos kupoprodajne cijene u obliku kapitala. GFFS je tu preuzetu obvezu ispunio u okviru dokapitalizacije iz proljeća 2013. Dokapitalizacija je potpora Ciparskim prenesenim djelatnostima, a ne Banci, kako je objašnjeno u odjeljku 6.2.1. Preuzimanjem stoga nije nastala potreba za dodjelom dodatne državne potpore Banci.

(300) Zaključno, u atipičnim uvjetima ovog slučaja (niska kupoprodajna cijena i obveza koju je preuzeo GFFS da će iznos kupoprodajne cijene unijeti u okviru povećanja kapitala), preuzimanje Ciparskih prenesenih djelatnosti iznimno nije u suprotnosti s načelom prema kojem bi potpora trebala biti na najmanjoj potrebnoj mjeri.

7.5.3.3. *Štetan učinak preuzimanja Ciparskih prenesenih djelatnosti na tržišno natjecanje*

(301) Kako je navedeno u uvodnoj izjavi 274. u skladu s točkama 39. i 40. Komunikacije o restrukturiranju, državnu potporu ne bi se smjelo upotrebljavati na štetu društava koja ne primaju potporu, a osobito u svrhu preuzimanja konkurentskih poduzeća, osim u specifičnim uvjetima.

(302) Cilj prodaje poslovanja ciparskih banaka u Grčkoj bio je zaštititi stabilnost grčkog bankarskog sustava i osigurati da ciparske banke budu u mogućnosti prodati ta poslovanja prije nego što izgube vrijednost. Ta se transakcija stoga može smatrati dijelom konsolidacije koja je potrebna za ponovno uspostavljanje financijske stabilnosti na način opisan u točki 41. Komunikacije o restrukturiranju.

(303) Nadalje, nijedan ponuditelj koji ne prima potporu nije podnio valjanu ponudu za preuzimanje Ciparskih banaka. Proces prodaje bio je javan, transparentan i nediskriminirajući.

(304) Naposljetku, budući da je preuzimanje odobrilo grčko tijelo za zaštitu tržišnog natjecanja ([100]), može se pretpostaviti da se ishodom postupka prodaje ne ugrožava učinkovito tržišno natjecanje u Grčkoj.

(305) S obzirom na te elemente, može se zaključiti da je preuzimanje Ciparskih prenesenih djelatnosti obuhvaćeno iznimkom iz točke 41. Komunikacije o restrukturiranju.

7.5.3.4. *Zaključak o preuzimanju Ciparskih prenesenih djelatnosti*

(306) Zaključeno je da je, s obzirom na jedinstveno stanje grčkih banaka i specifičnosti preuzimanja Ciparskih prenesenih djelatnosti, navedeno preuzimanje u skladu sa zahtjevima iz Komunikacije o restrukturiranju.

7.5.4. **Usklađenost preuzimanja MBG-a s Komunikacijom o restrukturiranju**

7.5.4.1. *Učinak preuzimanja MBG-a na dugoročnu održivost Banke*

(307) Preuzimanjem u cijelosti dokapitaliziranog MBG-a poboljšana je dugoročna održivost Banke.

([100]) http://www.epant.gr/apofasi_details.php?Lang=gr&id=352&nid=713.

(308) U skladu s analizom koju je Banka dostavila tijekom tog preuzimanja, transakcijom će se ostvariti znatne sinergije, poput sinergija u pogledu troškova kroz smanjenje broja podružnica i zaposlenika, manje troškove depozita i sinergija u pogledu prihoda. Banka je u međuvremenu u potpunosti integrirala MBG.

(309) Osim toga, s obzirom na to da je MBG primjereno dokapitaliziran prije nego ga je Banka preuzela i s obzirom na to da je Banka platila kupoprodajnu cijenu od 1 milijuna EUR, nije vjerojatno da će preuzimanje u Banci dovesti do buduće potrebe za kapitalom. Osim toga, prodavatelj je, kao dio transakcije, preuzeo obvezu da će u banku unijeti 400 milijuna EUR kapitala. Ta je obveza provedena u okviru dokapitalizacije iz proljeća 2013. kada je BCP u Banku unio 400 milijuna EUR.

(310) Zaključeno je da je to preuzimanje pozitivno za ponovno uspostavljanje dugoročne održivosti Banke i da je kupoprodajna cijena MBG-a bila toliko niska da njome nije spriječeno da državna potpora bude ograničena na najmanju potrebnu mjeru.

7.5.4.2. *Učinak preuzimanja MBG-a na iznos potpore koji je potreban Banci*

(311) U skladu s točkom 23. Komunikacije o restrukturiranju potporu za restrukturiranje ne bi trebalo upotrebljavati za preuzimanje drugih društava, nego samo za pokrivanje troškova restrukturiranja koji su potrebni za ponovno uspostavljanje održivosti Banke. U ovom slučaju, iako preuzimanje ima pozitivne implikacije za održivost Banke, ono nije ključno za njezinu održivost u smislu točke 23. Komunikacije o restrukturiranju.

(312) Međutim, Banka je za kupovinu banke MBG-a platila samo 1 milijun EUR, što se smatra vrlo malim iznosom. Nadalje, BCP je primjereno dokapitalizirao MBG, a kao uvjet za transakciju, BCP je u Banku unio kapital u iznosu od 400 milijuna EUR ([101]).

(313) Zaključeno je da u specifičnim okolnostima ove transakcije (preuzimanje po niskoj cijeni u cijelosti dokapitalizirane banke i unošenje kapitala od strane prodavatelja u Banku), preuzimanjem MBG-a ne nastaju nove potrebe za kapitalom u Banci te stoga preuzimanje MBG-a iznimno nije u suprotnosti sa zahtjevom da se potpora svede na najmanju potrebnu mjeru.

7.5.4.3. *Štetan učinak preuzimanja MBG-a na tržišno natjecanje*

(314) Kako je navedeno u uvodnoj izjavi 274. u skladu s točkama 39. i 40. Komunikacije o restrukturiranju, državnu potporu ne bi se smjelo upotrebljavati na štetu društava koja ne primaju potporu, a osobito u svrhu preuzimanja konkurentskih poduzeća, osim u specifičnim uvjetima.

(315) Prilikom pregleda održivosti svih grčkih banaka početkom 2012., Grčka središnja banka nije smatrala da je MBG samostalno održiva banka. MBG je stvarao velike gubitke za BCP koji ga je stoga želio prodati, a ako prodaja ne bi bila moguća, mogao je razmotriti i njegovu propast. Prodaja MBG-a bila je i dijelom plana restrukturiranja BCP-a ([102]). Preuzimanje se stoga može smatrati dijelom konsolidacije koja je potrebna za ponovno uspostavljanje financijske stabilnosti na način opisan u točki 41. Komunikacije o restrukturiranju.

(316) Nadalje, nijedan ponuditelj koji ne prima potporu nije podnio valjanu ponudu za preuzimanje MBG-a.

(317) S obzirom na te okolnosti, može se zaključiti da je preuzimanje MBG-a obuhvaćeno iznimkom iz točke 41. Komunikacije o restrukturiranju.

7.5.4.4. *Zaključak o preuzimanju MBG-a*

(318) Zaključeno je da je, s obzirom na jedinstveno stanje grčkih banaka i specifičnosti preuzimanja MBG-a, navedeno preuzimanje u skladu sa zahtjevima iz Komunikacije o restrukturiranju.

7.6. USKLAĐENOST MJERA A, B1, B2, B3 I B4 S KOMUNIKACIJOM O RESTRUKTURIRANJU

7.6.1. **Izvori teškoća i posljedice na procjenu u skladu s Komunikacijom o restrukturiranju**

(319) Kako je navedeno u odjeljcima 2.1.1. i 2.1.2., teškoće s kojima se Banka susrela uglavnom proizlaze iz grčke dužničke krize i duboke recesije u Grčkoj i južnoj Europi. U pogledu prvog čimbenika grčka vlada izgubila je pristup financijskim tržištima i konačno je morala pregovorima dogovoriti sporazum s domaćim i međunarodnim

([101]) Vidjeti uvodnu izjavu 80.
([102]) Odluka Komisije od 30. kolovoza 2013. u SA.34724 „Restrukturiranje grupe Banco Comercial Português (BCP)", nije još objavljena.

vjerovnicima, program UPS-a, što je dovelo do korekcije potraživanja prema državi za 53,3 %. Osim toga, 31,5 % potraživanja zamijenjeno je za nove grčke državne obveznice s nižim kamatnim stopama i dužim dospijećima. U prosincu 2012. država je od grčkih banaka otkupila te nove državne obveznice po cijeni od 30,2 % do 40,1 % njihove nominalne vrijednosti i na taj način kristalizirala dodatni gubitak grčkih banaka. Osim utjecaja programa UPS-a i otkupa duga na njezinu kapitalnu poziciju, Banka je zabilježila i velike odljeve depozita od 2010. do sredine 2012. zbog rizika da će Grčka izaći iz europodručja kao posljedica neodrživog javnog duga i recesije.

(320) Potpora koja je dodijeljena Banci, odnosno zbroj mjera B1, B2, B3 i B4, ili 7 335 milijuna EUR, premašuje iznos gubitka uknjiženog nakon programa UPS-a (5 911 milijuna EUR).

(321) Veliki dio potreba za kapitalom proizlazi iz redovne izloženosti financijske institucije prema državi u svojoj matičnoj zemlji. Ta je činjenica istaknuta i u uvodnim izjavama 63. i 74. Odluke o pokretanju postupka u pogledu banke Piraeus. Kao posljedica toga, potreba Banke za rješavanjem pitanja moralnog hazarda u svojem planu restrukturiranja manja je od potrebe drugih financijskih institucija koje primaju potporu, a koje su nagomilale prekomjerne rizike. Budući da mjere potpore imaju manji učinak narušavanja, mjere poduzete u cilju ograničenja narušavanja tržišnog natjecanja stoga je potrebno razmjerno ublažiti. S obzirom na to da program UPS-a i otkup duga čine otpis duga u korist države, naknada države pri dokapitalizaciji banaka može biti niža. Komisija međutim primjećuje i da je izloženost Banke grčkom državnom dugu bila veća od izloženosti drugih velikih banaka u Grčkoj ([103]). Kao rezultat toga, ne mogu se svi gubici po osnovi grčkih državnih obveznica pripisati redovnoj izloženosti financijske institucije prema državi u njezinoj matičnoj zemlji.

(322) Drugi su izvor gubitaka za Banku gubici po kreditima odobrenima grčkom stanovništvu i poduzećima. Komisija smatra da su ti gubici uglavnom razlog iznimno dubokog i produljenog pada BDP-a od oko 25 % tijekom pet godina, a ne rizičnog kreditiranja koje je odobravala Banka. Kao rezultat toga, potporom odobrenom za pokriće tih gubitaka ne stvara se moralni hazard, što se događa ako se potporom štiti banku od posljedica prošlog rizičnog ponašanja. Potpora stoga ima manji učinak narušavanja ([104]).

(323) Međutim, dio potreba za kapitalom i gubitaka po kreditima Banke dolazi iz nekih međunarodnih društava kćeri. Ispitivanja otpornosti na stres obavljena 2012. radi utvrđivanja potreba Banke za kapitalom ukazala su i na to da su projekcije gubitaka po tim kreditima iznosile 1 314 milijuna EUR u osnovnom scenariju i 1 624 milijuna EUR u nepovoljnom scenariju. Nekolicina tih stranih poduzeća posljednjih su godina ostvarivala gubitke. U 2012. gubitci od međunarodnih djelatnosti iznosili su 244 milijuna EUR prije oporezivanja ([105]). I strana je imovina iscrpljivala likvidnost.

(324) Stoga se može zaključiti da je točkom 14. Komunikacije o produženju iz 2011. obuhvaćen znatan dio gubitaka i potrebe za potporom koja iz toga proizlazi, a na temelju koje Komisija može ublažiti svoje zahtjeve. Slično tome, dio potrebe za potporom proizlazi iz iznimno duboke i duge recesije, a ne zbog rizičnog kreditiranja. Takvom potporom ne stvara se moralni hazard i ona stoga ima manji učinak narušavanja.

(325) Konačno, dio potrebe za potporom proizlazi iz vlastitog preuzimanja rizika Banke, posebno u pogledu većih ulaganja u grčki državni dug i njezinih inozemnih društava kćeri.

7.6.2. **Održivost**

(326) Planom restrukturiranja mora se osigurati da financijska institucija može ponovno uspostaviti svoju dugoročnu održivost do kraja razdoblja restrukturiranja (odjeljak 2. Komunikacije o restrukturiranju). U ovom slučaju razdoblje restrukturiranja definirano je kao razdoblje od datuma donošenja ove Odluke do 31. prosinca 2018.

(327) U skladu s točkama 9., 10. i 11. Komunikacije o restrukturiranju Grčka je dostavila sveobuhvatan i detaljan plan restrukturiranja u kojem su sadržane sve informacije o poslovnom modelu Banke. U planu su utvrđeni i razlozi teškoća s kojima se Banka susrela te mjere poduzete u cilju rješavanja svih pitanja održivosti s kojima se suočila. Točnije, u planu restrukturiranja opisana je strategija odabrana radi očuvanja učinkovitosti poslovanja Banke i rješavanja pitanja visoke razine loših kredita, niske učinkovitosti poslovanja, osjetljive likvidnosne i kapitalne pozicije te njezinih društava u inozemstvu koja su se oslanjala na svoje matično društvo radi financiranja i kapitala.

([103]) Vidjeti tablicu 2.

([104]) Vidjeti točku 28. Komunikacije o restrukturiranju i uvodnu izjavu 320. Odluke Komisije od 5. travnja 2011. o mjerama br. C 11/09 (ex NN 53b/2008, NN 2/10 i N 19/10) koje je Nizozemska provela u korist grupe ABN Amro NV (osnovane nakon spajanja Fortis Bank Nederland i ABN Amro N) (SL L 333, 15.12.2011., str. 1.)

([105]) http://www.piraeusbankgroup.com/en/investors/financials/presentation-audio-archive.

7.6.2.1. *Bankarsko poslovanje u Grčkoj*

(328) U pogledu likvidnosti ([106]) i oslanjanja Banke na financiranje iz Eurosustava u okviru plana restrukturiranja predviđen je ograničen rast bilance u Grčkoj, dok bi depozitna osnova ponovno trebala rasti. Oslanjanje na likvidnosnu pomoć u izvanrednim situacijama koju jamči država, koje je već palo, nastavit će se smanjivati, čime će se isto tako pomoći Banci u snižavanju troška financiranja.

(329) Preuzetom obvezom u pogledu omjera kredita i depozita opisanom u uvodnoj izjavi 137. osigurava se održivost strukture bilance Banke do kraja razdoblja restrukturiranja. Prodajom vrijednosnih papira i drugih sporednih djelatnosti isto će se tako ojačati likvidnosna pozicija Banke. Zbog još uvijek nepovoljne likvidnosne pozicije Banke Komisija može prihvatiti zahtjev grčkih nadležnih tijela da im se odobri pružanje likvidnosti Banci u skladu s mjerama osiguranja jamstva i zaduživanja izdavanjem državnih obveznica u okviru Programa potpore grčkim bankama i u okviru likvidnosne pomoći u izvanrednim situacijama koju jamči država.

(330) Kako bi smanjila svoje troškove financiranja, Banka se obvezala i nastaviti snižavati kamatne stope koje plaća na depozite, kako je opisano u uvodnoj izjavi 137. Postizanje takvog sniženje troškova depozita bit će ključan doprinos poboljšanju dobiti Banke prije rezerviranja.

(331) Od početka krize Banka je ostvarila velika preuzimanja koja su značajno povećala njezinu veličinu i bazu depozita. Banka je u rekordnom vremenu uspješno integrirala preuzeto poslovanje. Banka trenutačno pokušava ostvariti sve moguće sinergije nakon tih preuzimanja. Počela je racionalizirati svoju poslovnu mrežu u Grčkoj smanjenjem broja podružnica i zaposlenika ([107]). Do 2017. ukupni troškovi Banke u Grčkoj snizit će se za dodatnih […] % u usporedbi s 2013. Kako bi postigla taj cilj, Banka se obvezala smanjiti broj svojih podružnica na […], a broj zaposlenika na […] do 31. prosinca 2017., uz najviše ukupne troškove u Grčkoj od […] milijardi EUR. Očekivani omjer troškova i prihoda bit će niži od […] % na kraju razdoblja restrukturiranja. Komisija smatra da se planom restrukturiranja zadržava učinkovitost Banke u novom tržišnom okruženju.

(332) Drugo ključno područje je upravljanje lošim kreditima jer su oni 31. prosinca 2013. činili 36 % portfelja Banke ([108]). Banka planira poboljšati svoju kreditnu politiku (ograničenja, pokrivanje kolaterala) i usredotočiti se na središnju djelatnost kako bi svoje gubitke svela na najmanju moguću mjeru. Grčka je preuzela i obvezu poštovanja visokih standarda u pogledu svoje kreditne politike kako bi upravljala rizicima i u najvećoj mogućoj mjeri povećala vrijednost Banke u svakoj fazi kreditiranja, uključujući restrukturiranje kredita, kako je opisano u uvodnoj izjavi 141.

7.6.2.2. *Korporativno upravljanje*

(333) Pozornost je potrebno pridati i upravljanju Banke jer GFFS nakon dokapitalizacije iz 2013. ima u vlasništvu većinu dionica Banke, ali uz ograničeno pravo glasa. Pored toga, neki privatni ulagatelji koji upravljaju Bankom posjeduju i jamstva pa bi stoga mogli ostvariti znatnu korist ako cijena dionica poraste tijekom razdoblja restrukturiranja. S obzirom na to da bi u takvim okolnostima moglo doći do moralnog hazarda, Banka i GFFS su 2013. dogovorili poseban okvir međusobnih odnosa. Tim se sporazumom štiti svakodnevno poslovanje Banke od svakog uplitanja njezinih većinskih dioničara, dok se istodobno GFFS-u osigurava praćenje provedbe plana restrukturiranja i sprječavanje uprave Banke da preuzima prekomjerne rizike u okviru odgovarajućih savjetovanja. Banka se obvezala i pažljivo nadzirati svoju izloženost prema povezanim dužnicima. Komisija pozitivno ističe činjenicu da će se GFFS-u automatski vratiti sva prava glasa ako Banka ne provede svoj plan restrukturiranja.

7.6.2.3. *Međunarodne djelatnosti*

(334) Neke od međunarodnih djelatnosti Banke iscrpile su u prošlosti njezin kapital, likvidnost i profitabilnost, kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi 323.

(335) Planom restrukturiranja predviđeno je da će se Banka nastaviti ponovno usmjeravati na svoje domaće tržište. Banka je već prodala svoje društvo kćer u Sjedinjenim Američkim Državama. Pokrenula je i racionalizaciju ostalih društava kćeri kako bi ojačala postupak preuzimanja zajmova i smanjila manjak financiranja društava kćeri. Planira daljnju racionalizaciju svoje mreže u zadržanim društvima kćerima, kako je opisano u uvodnoj izjavi 130.

(336) Stoga će se ukupni iznos strane imovine u budućnosti smanjiti. Na kraju razdoblja restrukturiranja činit će […] ukupne bilance Banke.

([106]) Komisija primjećuje i da dio potreba Banke za likvidnosti potječe iz atipičnog oblika sudjelovanja GFFS-a u prvoj i drugoj dokapitalizaciji za premošćivanje kao i u dokapitalizaciji iz proljeća 2013. Točnije, kao naknadu za svoje sudjelovanje GFFS je Banci prenio obveznice umjesto gotovine. Banka drži veliki iznos srednjoročnih i dugoročnih obveznica EFSF-a, čime se povećava njezina potreba za financiranjem u odnosu na situaciju u kojoj bi dokapitalizacija bila plaćena gotovinom. Taj dio potreba za likvidnosti nije nastao zbog neodgovarajućeg poslovnog modela ili neodgovarajuće strukture bilance. Nestat će automatski po dospijeću obveznica EFSF-a.

([107]) Vidjeti uvodnu izjavu 116.

([108]) Plan restrukturiranja dostavljen 25. lipnja 2014., str. 132.

(337) Stoga Komisija smatra da će Banka u dostatnoj mjeri restrukturirati i smanjiti inozemna društva kćeri kako bi izbjegla izloženost dodatnim potrebama za kapitalom i manjku likvidnosti u budućnosti. Preuzetom obvezom opisanom u uvodnoj izjavi 138. u pogledu suzdržavanja od unosa velikih iznosa kapitala u međunarodna društva kćeri Banke osigurava se i da inozemna društva kćeri neće predstavljati prijetnju kapitalu ili likvidnosti Banke.

7.6.2.4. *Zaključak o održivosti*

(338) Osnovni scenarij opisan u odjeljku 2.4. pokazuje da će na kraju razdoblja restrukturiranja Banka moći ostvariti povrat kojim će joj se omogućiti pokrivanje svih troškova i odgovarajući povrat na kapital, uzimajući u obzir profil rizičnosti. Istodobno je predviđeno da će kapitalna pozicija Banke ostati na zadovoljavajućoj razini.

(339) Konačno, Komisija uzima u obzir i negativan scenarij opisan u planu restrukturiranja Banke koji su dostavila grčka nadležna tijela. Taj negativan scenarij temelji se na nizu pretpostavki koje su dogovorene s GFFS-om. Uzima se u obzir dulja i dublja recesija te ozbiljnija deflacija cijena nekretnina. Plan restrukturiranja pokazuje da Banka može izdržati razumnu količinu stresa jer u negativnom scenariju Banka ostaje profitabilna i dobro kapitalizirana na kraju razdoblja restrukturiranja.

(340) Iznos dodatnog kapitala koji je prikupljen 2014., naime 1 750 milijuna EUR, dovoljan za suočavanje s osnovnim scenarijem ispitivanja otpornosti na stres iz 2013. u razdoblju restrukturiranja i za otplatu povlaštenih dionica, što je Banka učinila u svibnju 2014. ([109]) […]. Komisija podsjeća da je u procjeni potreba za kapitalom u skladu s osnovnim scenarijem Grčka središnja banka već uvela nekoliko prilagodbi koje su dovele do povećanja potreba za kapitalom u usporedbi s potrebama za kapitalom koje je Banka procijenila u vlastitom osnovnom scenariju. Komisija stoga smatra da se potrebama za kapitalom koje je Banka procijenila u vlastitom osnovnom scenariju pretpostavlja određeni stupanj stresa. Da bi zaključila da je Banka održiva, Komisija ne zahtijeva da Banka ima unaprijed dovoljno kapitala za pokrivanja potreba za kapitalom u stresnim uvjetima koje je procijenila Grčka središnja banka jer potonja procijenjena razina predstavlja visoku razinu stresa i jer prikupljanje kapitala iz svibnja 2014. pokazuje da Banka ponovno ima pristup tržištima kapitala.

(341) Osim toga, pozitivno je što Banka neće provesti dodatna ulaganja u špekulativne papire, što će pomoći očuvanju njezine kapitalne i likvidnosne pozicije.

(342) Zaključuje se stoga da je kombinacija već provedenog restrukturiranja i predloženog dodatnog restrukturiranja dovoljna da se ponovno uspostavi dugoročna održivost Banke.

7.6.3. **Vlastiti doprinos i podjela obveza**

(343) Kako je navedeno u odjeljku 3. Komunikaciji o restrukturiranju, banke i njihovi dionici trebaju pridonijeti restrukturiranju u najvećoj mogućoj mjeri kako bi se osiguralo da je potpora ograničena na najmanju potrebnu mjeru. Stoga bi banke trebale upotrebljavati vlastita sredstva za financiranje restrukturiranja, na primjer, prodajom imovine, dok bi dionici trebali apsorbirati gubitke banke ako je to moguće.

7.6.3.1. *Vlastiti doprinos Banke: otuđenja i smanjenje troškova*

(344) Banka je već otuđila mala poduzeća u inozemstvu (u Sjedinjenim Američkim Državama) i razdužila dio svog portfelja kako bi poboljšala svoju adekvatnost kapitala i likvidnosnu poziciju. Planom restrukturiranja predviđa se razduživanje njezinih djelatnosti u inozemstvu, kako je opisano u uvodnim izjavama 125. do 129. Uzimajući u obzir razduživanje i otuđenja koja su već provedena te nakon provedbe obveza u pogledu razduživanja i otuđenja stranih poduzeća, Banka će znatno smanjiti svoju geografsku prisutnost u […]. Smanjivanjem međunarodne imovine Banke znatno će se smanjiti potencijalni rizik da će Banka u budućnosti trebati potporu. Time se stoga pomaže da se iznos potpore svede na najmanju mjeru.

(345) Kako bi ograničila svoje potrebe za kapitalom, Banka se neće koristiti kapitalom za podupiranje ili proširivanje društava kćeri u inozemstvu, kako je opisano u uvodnoj izjavi 138. Osim toga, obvezama koje je preuzela Grčka osigurava se da Banka neće provoditi skupa preuzimanja.

(346) Banka sudjeluje i u programu sveobuhvatnog smanjenja troškova, kako je navedeno u odjeljku 2.4.2. Njezini troškovi dodatno će se smanjivati do 2017. Smanjuje se broj zaposlenika, a plaće se prilagođavaju prema dolje. Grčka se obvezala i da će ograničiti naknade upraviteljima Banke, […].

([109]) Vidjeti uvodnu izjavu 52.

7.6.3.2. *Podjela obveza među prijašnjim dioničarima i prikupljanje novog kapitala na tržištu*

(347) Udjeli postojećih dioničara Banke u velikoj su mjeri razvodnjeni izdavanjem prava okončanim 2009., ([110]) a potom ponovno dokapitalizacijom GFFS-a (mjera B4) i prikupljanjem privatnog kapitala iz 2013. i iz ožujka 2014. Primjerice, udjel koji su držali dioničari Banke, koji su u tom trenutku obuhvaćali ulagatelje koji su unijeli novac 2009., smanjen je sa 100 % prije dokapitalizacije iz proljeća 2013. na samo 2,3 % nakon te dokapitalizacije. Osim toga, Banka nije isplatila dividende u gotovini od 2008. Osim te podjele obveza među prijašnjim dioničarima, Banka je prikupila znatan iznos privatnog kapitala od početka krize 2008., točnije 807 milijuna EUR 2009., 1 444 milijuna EUR 2013. i 1 750 milijuna EUR 2014.

7.6.3.3. *Podjela obveza među imateljima podređenog duga*

(348) Imatelji hibridnog i podređenog duga Banke pridonijeli su plaćanju troškova restrukturiranja Banke. Banka je u nekoliko navrata provela upravljanje pasivom kako bi prikupila kapital, kako je opisano u uvodnoj izjavi 134.

(349) Još uvijek nepodmireni instrumenti podliježu zabrani isplate kupona opisanoj u uvodnoj izjavi 143. Stoga Komisija smatra da je odgovarajuća podjela obveza među imateljima hibridnog i podređenog duga Banke osigurana i da su u tom pogledu ispunjeni zahtjevi iz Komunikacije o restrukturiranju.

7.6.3.4. *Zaključak o vlastitom doprinosu i podjeli obveza*

(350) U usporedbi s ukupnom primljenom dokapitalizacijom koju je provela država, vlastiti doprinos i podjela obveza, osobito u obliku prodaje imovine i smanjenja kreditnog portfelja, puno su niži od razina koje bi Komisija obično smatrala dostatnima. Smanjenje se odnosi samo na djelatnosti u inozemstvu, što čini mali dio Banke, ([111]) a restrukturiranjem se ne predviđa smanjenje veličine kreditnog portfelja i portfelja depozita u Grčkoj, koji su, baš suprotno, znatno rasli tijekom prošle godine, nakon preuzimanja. Međutim, Komisija uzima u obzir elemente analizirane u odjeljku 7.6.1., a osobito činjenice da primljena potpora dijelom ispunjava uvjete za izuzeće utvrđeno u točki 14. Komunikacije o produženju iz 2011., u okviru kojeg Komisija može prihvatiti niži vlastiti doprinos i podjelu obveza. Komisija pozitivno ističe i činjenicu da je Banka prikupila 1 444 milijuna EUR na tržištu u svibnju 2013. i 1 750 milijuna EUR u ožujku 2014., […]. Štoviše, kapital koji je prikupljen u ožujku 2014. prikupljen je po cijeni dionice koja je odgovarala cijeni po kojoj je GFFS upisao dionice u okviru dokapitalizacije iz proljeća 2013. (mjera B4). Tako je visokom cijenom izdavanja ograničeno razvodnjavanje udjela GFFS-a. Banka je otplatila i povlaštene dionice (mjera A). Uzmu li se u obzir svi ti elementi, može se smatrati da su planom restrukturiranja predviđene dostatne mjere u pogledu vlastitog doprinosa i podjele obveza da bi se potpora ograničila na najmanju potrebnu mjeru.

7.6.4. **Mjere kojima se ograničuje narušavanje tržišnog natjecanja**

(351) U Komunikaciji o restrukturiranju zahtijeva se da se planom restrukturiranja predlože mjere kojima se ograničuju narušavanja tržišnog natjecanja i osigurava konkurentan bankarski sektor. Štoviše, navedenim je mjerama potrebno obuhvatiti i pitanja moralnog hazarda te osigurati da se državna potpora ne upotrebljava za financiranje ponašanja koje je u suprotnosti s tržišnim natjecanjem.

(352) U točki 31. Komunikacije o restrukturiranju navodi se da pri procjeni iznosa potpore i nastalih narušavanja tržišnog natjecanja Komisija mora uzeti u obzir apsolutni i relativni iznos primljene državne potpore te stupanj podjele obveza i položaj financijske institucije na tržištu nakon restrukturiranja. U tom pogledu Komisija podsjeća da je Banka od države primila kapital koji odgovara 23,7 % njezine rizikom ponderirane imovine ([112]). Osim toga, Banka je 2010. primila jamstva za likvidnost u iznosu od 9,9 milijardi EUR i ostvarila korist od zaduživanja izdavanjem državnih obveznica u iznosu od 1,3 milijarde EUR, što zajedno predstavlja gotovo 25 % bilance Banke. Osim toga, Banka je primila i likvidnosnu pomoć u izvanrednim situacijama za koju jamči država. Mjere za ograničenje mogućih narušavanja tržišnog natjecanja stoga su opravdane s obzirom na veliki iznos potpore. Pored toga, tržišni udio Banke u Grčkoj velik je. Preuzimanjem Prenesenih djelatnosti banke ATE, banke Geniki, banke MBG i Ciparskih prenesenih djelatnosti povećan je tržišni udio Banke. Nakon tih preuzimanja, tržišni udio Banke u depozitima u Grčkoj iznosio je 29 % krajem 2013. (u usporedbi s 10 % 2011.), dok je njezin tržišni udio u kreditima osiguranim hipotekom na stambene nekretnine iznosio 25 % (u usporedbi s 8 % 2011.), tržišni udio u potrošačkim kreditima iznosio je 22 % (u usporedbi s 8 % 2011.), a tržišni udio u kreditima za poduzeća iznosio je 35 % (u usporedbi s 14 % 2011.) ([113]).

([110]) Vidjeti uvodnu izjavu (132).
([111]) Zbog razloga objašnjenog u odjeljku 7.1.3.5. veličina predložene mjere za vlastiti doprinos mora se usporediti s veličinom Banke prije preuzimanja Prenesenih djelatnosti banke ATE, banke Geniki, banke BCP i Ciparskih prenesenih djelatnosti.
([112]) Kada se u obzir uzme samo stvarno isplaćena potpora, koja donosi najveću prednost i stoga najviše narušava tržišno natjecanje, iznos potpore smanjuje se na 19,4 % rizikom ponderirane imovine Banke.
([113]) Plan restrukturiranja dostavljen 25. lipnja 2014., str. 35.

(353) Komisija podsjeća na to da teškoće Banke uglavnom proizlaze iz vanjskih šokova, kao što je grčka dužnička kriza i produljena recesija koja je zaustavila razvoj grčkoga gospodarstva od 2008., kako je navedeno u uvodnoj izjavi 74. Odluke o pokretanju postupka u pogledu banke Piraeus. Potreba za rješavanjem pitanja moralnog hazarda smanjena je. Kako je obrazloženo u odjeljku 7.6.1. ove Odluke, učinak narušavanja mjera potpore niži je od tih čimbenika, kao što je i potreba za mjerama kojima će se ograničiti narušavanja tržišnog natjecanja. Zbog toga Komisija iznimno može prihvatiti da, unatoč visokom iznosu potpore i visokim tržišnim udjelima, planom restrukturiranja nije predviđeno smanjenje bilance i kredita u Grčkoj. Međutim, bilo bi problematično ako bi jedna od četiri velike grčke banke koja je primila najviše potpore i koja je posljednjih godina najviše rasla kroz preuzimanja nastavila rasti u razdoblju restrukturiranja brže od tržišta i tako potencijalno istisnula banke koje su primile manje potpore. Komisija stoga pozdravlja preuzetu obvezu da Banka neće rasti brže od rasta tržišta.

(354) Međutim, Komisija napominje da su dokapitalizacije države omogućile da Banka nastavi obavljati svoje bankarske djelatnosti na stranim tržištima.

(355) Komisija napominje da će, uz već provedeno razduživanje i restrukturiranje, Banka nastaviti restrukturirati i razduživati svoju imovinu u inozemstvu do 30. lipnja 2018. ([114]). Osim toga, Banka je preuzela obvezu da neće upotrebljavati potporu za financiranje rasta tih djelatnosti. Potpora se stoga neće upotrebljavati za narušavanje tržišnog natjecanja na tim stranim tržištima.

(356) Grčka se obvezala da će Banka poštovati i zabranu skupih preuzimanja, pobrinuvši se da Banka primljenu državnu potporu neće upotrijebiti za preuzimanje novog poslovanja. Navedenom se zabranom bolje osigurava da se potpora upotrebljava isključivo kao potpora ponovnom uspostavljanju održivosti grčkog bankarskog poslovanja, a ne za rast, na primjer, na inozemnim tržištima.

(357) Preuzetom obvezom u pogledu smanjenja kamate plaćene na grčke depozite s neodrživo visokih razina isto se tako osigurava da se potpora neće upotrebljavati za financiranje neodrživih strategija prikupljanja depozita kojima se narušava tržišno natjecanje na grčkom tržištu. Slično tome, preuzetom obvezom u pogledu provedbe strožih smjernica za određivanje cijene novih kredita, na temelju odgovarajuće procjene kreditnog rizika, spriječit će se da Banka upotrebom neprimjerenih strategija određivanja cijena kredita klijentima naruši tržišno natjecanje na grčkom tržištu.

(358) Uzimajući u obzir specifičnu situaciju opisanu u odjeljku 7.6.1 i mjere predviđene u planu restrukturiranja, Komisija smatra da su one dostatna zaštita za ograničavanje narušavanja tržišnog natjecanja.

7.6.5. **Praćenje**

(359) U skladu s odjeljkom 5. Komunikacije o restrukturiranju potrebna su redovita izvješća kako bi se Komisiji omogućilo da provjeri provodi li se plan restrukturiranja na odgovarajući način. Kako je navedeno u preuzetim obvezama ([115]), Grčka će osigurati da do kraja razdoblja restrukturiranja, naime do 31. prosinca 2018., povjerenik za praćenje, kojeg je Banka već imenovala uz odobrenje Komisije, prati obveze koje je Grčka preuzela u pogledu restrukturiranja poslovanja u Grčkoj i inozemstvu te korporativnog upravljanja i komercijalnog poslovanja. Komisija stoga smatra da je primjereno praćenje provedbe plana restrukturiranja osigurano.

7.6.6 **Zaključak o usklađenosti mjera A, B1, B2, B3 i B4 s Komunikacijom o restrukturiranju**

(360) Komisija smatra da je plan restrukturiranja, kad se uzme zajedno s preuzetim obvezama iz Priloga ovoj Odluci kojim se osigurava ponovno uspostavljanje dugoročne održivosti Banke, dovoljan u pogledu podjele obveza i vlastitog doprinosa te da je prikladan i proporcionalan kako bi se njime nadoknadili učinci narušavanja tržišnog natjecanja mjera potpore koje su ispitane u ovoj Odluci. Planom restrukturiranja koji je dostavljen Komisiji i preuzetim obvezama ispunjuju se kriteriji iz Komunikacije o restrukturiranju.

8. **ZAKLJUČAK**

(361) Komisija sa žaljenjem zaključuje da je Grčka nezakonito provela mjere potpore B2, B3 i B4 suprotno članku 108. stavku 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije jer su provedene prije službene obavijesti. Međutim, te mjere, kao i ostale mjere analizirane u ovoj Odluci mogu se smatrati spojivima s unutarnjim tržištem,

([114]) Vidjeti Prilog. poglavlje II.
([115]) Vidjeti uvodnu izjavu 129.

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

1. Sljedeće mjere koje je Grčka provela čine državnu potporu u smislu članka 107. stavka 1. Ugovora:

(a) likvidnosna pomoć u izvanrednim situacijama koju je banci Piraeus S.A. pružila Grčka središnja banka i za koju jamči Helenska Republika (mjera L2);

(b) druga dokapitalizacija za premošćivanje od 1 553 milijuna EUR koju je Grčki fond za financijsku stabilnost („GFFS") odobrio banci Piraeus S.A. u prosincu 2012. (mjera B2);

(c) pismo o preuzimanju obveze od 1 082 milijuna EUR koju je GFFS odobrio banci Piraeus S.A. 20. prosinca 2012. (mjera B3);

(d) dokapitalizacija od 5 891 milijuna EUR koju je GFFS odobrio banci Piraeus S.A. u proljeće 2013. (mjera B4); i

(e) dokapitalizacija od 524 milijuna EUR koju je GFFS odobrio banci Piraeus S.A. u proljeće 2013. (mjera C).

2. Uzimajući u obzir plan restrukturiranja koji se odnosi na grupaciju banke Piraeus koja uključuje banku Piraeus S.A. i sva njezina društva kćeri i podružnice koji je dostavljen 25. lipnja 2014. te obveze koje je Grčka preuzela tog datuma, sljedeća državna potpora spojiva je s unutarnjim tržištem:

(a) dokapitalizacija od 750 milijuna EUR koju je Grčka odobrila banci Piraeus S.A. u svibnju 2009. i prosincu 2011. u skladu s Programom dokapitalizacije (mjera A);

(b) likvidnosna pomoć u izvanrednim situacijama koju je banci Piraeus S.A. pružila Grčka središnja banka i za koju Grčka jamči od srpnja 2011. u iznosu od 30,4 milijardi EUR od 31. prosinca 2012. (mjera L2);

(c) prva dokapitalizacija za premošćivanje od 4,7 milijardi EUR koju je GFFS odobrio banci Piraeus S.A. u svibnju 2012. (mjera B1);

(d) druga dokapitalizacija za premošćivanje od 1 553 milijuna EUR koju je GFFS odobrio banci Piraeus S.A. u prosincu 2012. (mjera B2);

(e) pismo o preuzimanju obveze od 1 082 milijuna EUR koju je GFFS odobrio banci Piraeus S.A. 20. prosinca 2012. (mjera B3);

(f) dokapitalizacija od 5 891 milijuna EUR koju je GFFS odobrio banci Piraeus S.A. u proljeće 2013. (mjera B4); i

(g) dokapitalizacija od 524 milijuna EUR koju je GFFS odobrio banci Piraeus S.A. u proljeće 2013. (mjera C).

Članak 2.

Ova je Odluka upućena Helenskoj Republici.

Sastavljeno u Bruxellesu 23. srpnja 2014.

Za Komisiju
Joaquín ALMUNIA
Potpredsjednik

PRILOG

BANKA PIRAEUS – OBVEZE HELENSKE REPUBLIKE

Helenska Republika obvezna je osigurati da **Banka** provodi plan restrukturiranja koji je dostavljen 25. lipnja 2014. Plan restrukturiranja temelji se na makroekonomskim pretpostavkama koje je navela Europska komisija („Komisija") u Dodatku i regulatornim pretpostavkama.

Helenska Republika ovime preuzima sljedeće obveze („**preuzete obveze**") koje čine sastavni dio plana restrukturiranja. Preuzete obveze uključuju obveze preuzete u pogledu provedbe plana restrukturiranja („**preuzete obveze u pogledu restrukturiranja**") i preuzete **obveze u pogledu korporativnog upravljanja i komercijalnog poslovanja**.

Preuzete obveze proizvode pravni učinak od datuma donošenja Komisijine odluke kojom se odobrava plan restrukturiranja („Odluka").

Razdoblje restrukturiranja završava 31. prosinca 2018. Preuzete obveze primjenjuju se tijekom cijelog razdoblja restrukturiranja, osim ako je u pojedinačnoj preuzetoj obvezi navedeno drukčije.

Ovaj tekst tumači se u kontekstu Odluke u općem okviru prava Unije te uz upućivanje na Uredbu Vijeća (EZ) br. 659/1999 ([1]).

POGLAVLJE I. DEFINICIJE

Za potrebe preuzetih obveza primjenjuju se sljedeći pojmovi:

(1) **Banka:** Banka Piraeus S.A. i sva njezina društva kćeri. Pojam, stoga, uključuje cijelu grupaciju banke Piraeus sa svim društvima kćerima u Grčkoj i inozemstvu, u bankarskom i nebankarskom sektoru.

(2) **Ponuda za povećanje kapitala u bankarskom sektoru:** ponuda koja dovodi do povećanja stope regulatornog kapitala Banke, uzimajući u obzir sve relevantne elemente, a posebno dobit/gubitak knjižen na osnovi transakcije i smanjenje rizikom ponderirane imovine koje proizlazi iz prodaje (ako je potrebno, ispravljeno za povećanje rizikom ponderirane imovine koje proizlazi iz preostalih financijskih poveznica).

(3) **Ponuda za povećanje kapitala u sektoru osiguranja:** ponuda koja dovodi do povećanja stope regulatornog kapitala Banke. Za svaku ponudu iznad knjigovodstvene vrijednosti djelatnosti osiguranja u knjigama Banke automatski se pretpostavlja da se njome povećava kapital.

(4) **Zatvaranje:** datum prijenosa prava vlasništva nad poduzećem za otuđenje kupcu.

(5) **Poduzeće za otuđenje:** sva poduzeća i imovina koju se Banka obvezuje prodati.

(6) **Datum stupanja na snagu:** datum donošenja Odluke.

(7) **Istek razdoblja restrukturiranja:** 31. prosinca 2018.

(8) **Inozemna imovina ili imovina izvan Grčke:** imovina povezana s klijentima izvan Grčke, neovisno o zemlji u kojoj je imovina knjižena. Na primjer, imovina knjižena u Luksemburgu koja je povezana s aktivnostima klijenata u Grčkoj nije uključena u opseg ove definicije. Obrnuto, imovina knjižena u Luksemburgu ili Grčkoj koja je povezana s aktivnostima klijenata u drugim zemljama jugoistočne Europe smatra se inozemnom imovinom i uključena je u opseg ove definicije.

(9) **Inozemna poduzeća:** inozemna društva kćeri i podružnice Banke koji posluju u bankarskom i nebankarskom sektoru.

(10) **Inozemna društva kćeri:** sva društva kćeri Banke izvan Grčke koja posluju u bankarskom i nebankarskom sektoru.

(11) **Bankarsko poslovanje u Grčkoj:** bankarsko poslovanje u Grčkoj, neovisno o tome gdje je imovina knjižena.

(12) **Nebankarsko poslovanje u Grčkoj:** nebankarsko poslovanje u Grčkoj, neovisno o tome gdje je imovina knjižena.

([1]) Uredba Vijeća (EZ) br. 659/1999 od 22. ožujka 1999. o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu članka 108. ugovora o funkcioniranju Europske unije (SL L 83, 27.3.1999., str. 1.).

(13) **Grčka društva kćeri:** sva društva kćeri Banke u Grčkoj koja posluju u bankarskom i nebankarskom sektoru.

(14) **Povjerenik za praćenje:** jedna ili više fizičkih ili pravnih osoba, neovisnih od Banke, koje je odobrila Komisija i imenovala Banka; povjerenik za praćenje dužan je pratiti usklađenost Banke s preuzetim obvezama.

(15) **Kupac:** jedna pravna osoba ili više njih koja će u cijelosti ili djelomično steći poduzeće za otuđenje.

(16) **Prodaja:** prodaja 100 % udjela koje drži Banka, osim ako je u pojedinačnoj preuzetoj obvezi navedeno drukčije.

Za potrebe preuzetih obveza jednina tih pojmova uključuje množinu (i obrnuto), osim ako je u preuzetim obvezama navedeno drukčije.

POGLAVLJE II. PREUZETE OBVEZE U POGLEDU RESTRUKTURIRANJA

(1) **Broj podružnica u Grčkoj:** Broj podružnica u Grčkoj 31. prosinca 2017. smije iznositi najviše […]. U slučaju otuđenja banke Geniki taj će se iznos revidirati na […].

(2) **Broj zaposlenika u Grčkoj:** Iznos u ekvivalentu punog radnog vremena („FTE") u Grčkoj (bankarske i nebankarske djelatnosti u Grčkoj) 31. prosinca 2017. smije iznositi najviše […]. U slučaju otuđenja banke Geniki taj će se iznos revidirati na […].

(3) **Ukupni troškovi u Grčkoj** Ukupni troškovi [1] u Grčkoj (bankarske i nebankarske djelatnosti u Grčkoj) 2017. smiju iznositi najviše 1 200 milijuna EUR. U slučaju otuđenja banke Geniki taj će se iznos revidirati na […] milijuna EUR.

(4) **Troškovi depozita u Grčkoj:** Kako bi ponovno uspostavila dobit prije rezerviranja na grčkom tržištu, Banka se obvezuje sniziti trošak financiranja smanjenjem troškova depozita prikupljenih u Grčkoj (uključujući štednju, depozite po viđenju i oročene depozite te ostale slične proizvode koji se nude klijentima i čije troškove snosi Banka) […].

(5) **Omjer neto kredita i depozita u Grčkoj:** Za bankarsko poslovanje u Grčkoj omjer neto kredita i depozita 31. prosinca 2017. smije iznositi najviše […].

(6) **Stopa rasta bruto kredita za bankarske djelatnosti u Grčkoj:** Stopa rasta bruto kredita ne smije biti viša od stope rasta tržišta prema podacima Grčke središnje banke, osim ako je stopa rasta tržišta niža od projekcija Komisije (vidjeti Dodatak) na kojima je utemeljen plan restrukturiranja. U tom slučaju, gornja granica rasta kredita može se revidirati uzimajući u obzir makroekonomske uvjete i tržišno natjecanje u grčkom bankarskom sektoru. Ta će se preuzeta obveza pratiti jednom godišnje.

(7) **Potpora inozemnim društvima kćerima:** Za svako inozemno društvo kćer, od datuma stupanja na snagu do 30. lipnja 2018., Banka ne smije osigurati dodatan vlasnički ili podređeni kapital u iznosu koji premašuje i. […] % rizikom ponderirane imovine tog društva kćeri 31. prosinca 2012. ili ii. […] milijuna EUR ukupno za sva inozemna društva kćeri (kumulativno između 30. lipnja 2013. i 30. lipnja 2018.). Ako Banka namjerava unijeti vlasnički kapital ili podređeni dug u to društvo kćer u iznosu višem od definiranog praga, od grčkih nadležnih tijela mora zatražiti odluku Komisije o izmjeni plana restrukturiranja […].

(8) **Razduživanje imovine izvan Grčke do 30. lipnja 2018.:** Grčka nadležna tijela obvezuju se da će Banka do 30. lipnja 2018. ispuniti najmanje jedan od sljedeća dva uvjeta:

(a) Ukupni portfelj inozemne imovine mora se smanjiti na najviše […] milijardi EUR. Ako Banka bude sudjelovala u […], ta gornja granica od […] milijardi EUR povećat će se na […] milijardi EUR.

(b) Banka će otuđiti […]

(8.1) […]

(8.2) […]

(9) **Prodaja […]: […]**

(10) **Prodaja vrijednosnih papira:** Portfelj uvrštenih vrijednosnih papira, definiran kako slijedi, otuđuje […] dok portfelj neuvrštenih vrijednosnih papira otuđuje […]: ti portfelji uključuju sva vlasnička ulaganja veća od […] milijuna EUR, kao i ulaganja u podređene i hibridne obveznice. Ta se obveza ne odnosi na sudjelovanje u društvima kćerima u inozemstvu ili na ulaganja u sljedeće subjekte:

[…].

[1] Uključujući doprinos TEKE-a.

(11) Za svaku prodaju koja je obavljena da bi se ispunile preuzete obveze u pogledu prodaje ili otuđivanja uključene u ovaj dokument, Helenska Republika preuzima obvezu da:

(a) kupac ne smije biti ovisan o Banci i povezan s njom;

(b) za potrebe preuzimanja poduzeća za otuđenje Banka ne smije kupca izravno ili neizravno financirati [1];

(c) u razdoblju od pet godina nakon zatvaranja prodaje Banka ne smije steći izravan ili neizravan utjecaj na cijelo poduzeće za otuđenje ili njegov dio bez prethodnog odobrenja Komisije.

(12) **Politika ulaganja:** do 30. lipnja 2017. Banka ne smije kupiti špekulativne vrijednosne papire.

Ta preuzeta obveza neće se odnositi na sljedeće vrijednosne papire (izuzeti vrijednosni papiri): […]

(13) **Gornja granica na plaću:** Do […] Banka neće nijednom zaposleniku ili direktoru platiti ukupnu godišnju naknadu (plaću, mirovinski doprinos, bonus) višu od […]. U slučaju dokapitalizacije koju provodi GFFS, gornja granica na plaću ponovno će se procijeniti u skladu s Komunikacijom EU-a o bankarstvu od 1. kolovoza 2013.

POGLAVLJE III. PREUZETE OBVEZE U POGLEDU KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA I KOMERCIJALNOG POSLOVANJA – PRODULJENJE I IZMJENE

(1) Banka do 30. lipnja 2018. nastavlja provoditi preuzete obveze u pogledu korporativnog upravljanja i komercijalnog poslovanja koje je Helenska Republika dostavila 20. studenoga 2012. s naknadnim izmjenama koje su navedene u Poglavlju III. obveza.

(2) Ako se pojedinačna preuzeta obveza ne primjenjuje na razini Banke, Banka ne smije iskoristiti društva kćeri ili aktivnosti koje nisu obuhvaćene tom pojedinačnom preuzetom obvezom kako bi zaobišla tu preuzetu obvezu.

Odjeljak A. Uspostavljanje učinkovite i primjerene unutarnje organizacije

(3) Banka, osim njezinih inozemnih društava kćeri, obvezna je u svakom trenutku poštovati sve odredbe Zakona 3016/2002 o korporativnom upravljanju i Zakona 2190/1920 o *sociétés anonymes*, a posebno odredbe povezane s funkcijama korporativnih tijela, kao što su skupština dioničara i upravni odbor, kako bi osigurala jasnu podjelu odgovornosti i transparentnost. Ovlasti skupštine dioničara ograničene su na zadatke glavne skupštine u skladu s pravom trgovačkih društava, a posebno u pogledu prava na informacije. Šire ovlasti, kojima bi se omogućio neprimjereni utjecaj na upravu, ukidaju se. Izvršni direktori Banke moraju jasno biti odgovorni za svakodnevno operativno upravljanje.

(4) Banka, osim njezinih inozemnih društava kćeri, u svakom trenutku mora postupati u skladu s Okvirom odnosa s Grčkim fondom za financijsku stabilnost („GFFS”).

(5) Banka je obvezna poštovati važeće odredbe Akta guvernera 2577/9.3.2006. kako bi na razini pojedinačnog društva ili grupe zadržala učinkovitu organizacijsku strukturu i primjeren sustav unutarnje kontrole, uključujući tri ključna stupa: službe unutarnje revizije, upravljanja rizicima i usklađenosti s propisima te najbolje međunarodne prakse korporativnog upravljanja.

(6) Banka mora imati učinkovitu organizacijsku strukturu kako bi se osiguralo da su odjeli unutarnje revizije i upravljanja rizicima u potpunosti neovisni od poslovnih mreža i da su izravno odgovorni Upravnom odboru. Odbor za reviziju i Odbor za upravljanje rizicima, koji su osnovani u okviru Upravnog odbora, procjenjuju sva pitanja koja su postavili odgovarajući odjeli. Primjerenim aktima o osnivanju službe za unutarnju reviziju i aktom o osnivanju službe za upravljanje rizicima određuju se uloge, odgovornosti i resursi tih odjela. Navedene povelje moraju biti u skladu s međunarodnim standardima te se njima mora osigurati potpuna neovisnost tih odjela. Kreditnom politikom osiguravaju se smjernice i upute u pogledu odobravanja kredita, uključujući određivanje cijena kredita i restrukturiranje kredita.

(7) Banka nadležnim tijelima objavljuje popis dioničara koji drže najmanje 1 % redovnih dionica.

[1] To se ne odnosi na prodaju nekretnina, u tom slučaju Banka kupcu može osigurati financiranje, ako se to novo davanje kredita odvija u skladu s razboritom kreditnom praksom. Za potrebe provjere usklađenosti s preuzetom obvezom u pogledu razdužívanja imovine izvan Grčke, u obzir se uzima svako novo kreditiranje koje je obuhvaćeno definicijom imovine izvan Grčke.

Odjeljak B. Poslovne prakse i praćenje rizika

Opća načela

(8) Kreditnom politikom određuje se da se prema svim klijentima postupa pošteno u okviru nediskriminirajućih postupaka, osim onih koji su povezani s kreditnim rizikom i mogućnošću plaćanja. Kreditnom politikom definirani su pragovi iznad kojih odobravanje kredita moraju odobriti više razine uprave. Slični pragovi definiraju se u pogledu restrukturiranja kredita te rješavanja potraživanja i parnica. U okviru kreditne politike u odabranim se središtima proces donošenja odluke centralizira na nacionalnoj razini te se njome pružaju jasne zaštitne mjere kako bi se osigurala dosljedna provedba njezinih uputa u cijelom bankarskom poslovanju u Grčkoj.

(9) Za cjelokupno bankarsko poslovanje u Grčkoj Banka je obvezna u potpunosti uključiti pravila kreditne politike u svoje tokove izdavanja i refinanciranja kredita te sustave isplate.

Posebne odredbe

(10) Posebne odredbe navedene u poglavlju III. stavcima 8. do 18. Poglavlja III. preuzetih obveza primjenjuju se na bankarsko poslovanje u Grčkoj, osim ako nije izričito navedeno drukčije.

(11) U okviru kreditne politike zahtijeva se da određivanje cijene kredita i hipoteka bude u skladu sa strogim smjernicama. Te smjernice uključuju obvezu strogog poštovanja standardnih tablica raspona kamatnih stopa u okviru kreditne politike koje ovise o dospijeću kredita, procjeni kreditnog rizika klijenta, očekivanom povratu kolaterala danog u zajam (uključujući vremenski okvir moguće likvidacije), ukupnom odnosu s Bankom (npr. razini i stabilnosti depozita, strukturi naknada i drugim aktivnostima prodaje drugih proizvoda klijentu) te troškovima financiranja Banke. Stvaraju se posebne kategorije imovine dane u zajam (npr. komercijalni zajam, hipoteka, osigurana/neosigurana itd.), a njihov okvir cijena navodi se u odgovarajućoj tablici kreditne politike koju Odbor za izdavanje kredita redovito ažurira. Svaku iznimku mora valjano odobriti Odbor za izdavanje kredita ili se ona odobrava na nižoj razini ovlasti ako je to dopušteno na temelju kreditne politike. U posebno prilagođenim transakcijama kao što su sindicirani krediti i financiranje projekta poštuju se jednaka načela, pri čemu se uzima u obzir činjenica da one ne odgovaraju standardiziranim tablicama kreditne politike. Povrede navedene politike određivanja cijena prijavljuju se povjereniku za praćenje.

(12) Odjel za upravljanje rizicima nadležan je za procjenu kreditnog rizika i vrednovanje kolaterala. Pri procjeni kvalitete kredita odjel za upravljanje kreditnim rizicima djeluje neovisno, dostavljanjem svojeg mišljenja u pisanom obliku kako bi se osiguralo da se kriteriji primijenjeni u procjeni primjenjuju dosljedno tijekom vremena i među klijentima te u skladu s kreditnom politikom Banke.

(13) Za cjelokupno bankarsko poslovanje u Grčkoj na kredite fizičkim i pravnim osobama, na temelju najbolje međunarodne prakse, Banka primjenjuje stroga pojedinačna i ukupna ograničenja kojima se uređuje najviši iznos kredita koji se može odobriti jednom kreditnom riziku (ako je uopće dopušten u skladu s grčkim pravom i pravom EU-a). U navedenim se ograničenjima uzimaju u obzir dospijeće kredita i kvaliteta dostavljenog kolaterala/osiguranja te se određuju s obzirom na referentne vrijednosti i kapital.

(14) Zabranjuje se odobravanje kredita [1] kako bi se dužnicima omogućila kupnja dionica ili hibridnih instrumenata Banke i drugih banaka [2], bez obzira na to tko su ti dužnici [3]. Ta se odredba primjenjuje i prati na razini Banke.

(15) Svi zahtjevi za kredit nepovezanih dužnika viši od [[…] % rizikom ponderirane imovine Banke] ili svi krediti u kojima se izloženost zadržava prema jednoj grupi (definiranoj kao grupa povezanih dužnika koja predstavlja jedan kreditni rizik) viši od [[…] % rizikom ponderirane imovine Banke] prijavljuju se povjereniku za praćenje koji može, ako se ne čini da su uvjeti određeni po tržišnim uvjetima ili ako povjereniku za praćenje nisu dostavljene dostatne informacije, odgoditi odobravanje kreditne linije ili kredita za […] radnih dana. U izvanrednim slučajevima navedeno se razdoblje može smanjiti za […] radnih dana ako su povjereniku za praćene dostavljene dostatne informacije. U navedenom će razdoblju povjerenik za praćenje moći izvijestiti Komisiju i GFFS o predmetu prije nego što Banka donese konačnu odluku.

[1] Za potrebe te preuzete obveze pojam „krediti" tumači se u širem smislu kao bilo kakvo financiranje, npr. kreditna linija, jamstvo itd.
[2] Radi pojašnjenja, „druge banke" odnose se na bilo koju banku i financijsku instituciju u svijetu.
[3] Radi pojašnjenja, svi dužnici, uključujući privatne bankarske klijente Banke, obuhvaćeni su tom preuzetom obvezom.

(16) U kreditnoj politici moraju biti sadržane jasne upute o restrukturiranju kredita. U njoj je jasno definirano koji su krediti prihvatljivi, pod kojim okolnostima te se jasno navode uvjeti koji se mogu predložiti prihvatljivim klijentima. Za cjelokupno bankarsko poslovanje Banka je obvezna osigurati da su sva restrukturiranja usmjerena na buduće povrate koje će ostvariti Banka kako bi se na taj način zaštitio interes Banke. Ni u kojem slučaju politikom restrukturiranja neće se ugroziti buduća profitabilnost Banke. U tu je svrhu Odjel Banke za upravljanje rizicima nadležan za razvoj i uvođenje odgovarajućeg mehanizma za izvješćivanje o učinkovitosti restrukturiranja, za provođenje dubinskih analiza unutarnjih i/ili vanjskih najboljih praksi, izvješćivanje Odbora za kredite i Odbora za upravljanje rizicima u okviru Upravnog odbora o svojim nalazima najmanje jednom tromjesečno, predlaganje djelotvornih poboljšanja uključenih procesa i politika te nadzor njihove provedbe i podnošenje izvješća o tome Odboru za kredite i Odboru za upravljanje rizicima u okviru Upravnog odbora.

(17) Za cjelokupno bankarsko poslovanje Banka je obvezna donijeti politiku rješavanja potraživanja i parnica koja je usmjerena na maksimalno povećanje povrata i sprječavanje diskriminirajućeg ili povlaštenog postupanja u upravljanju parnicama. Banka je obvezna osigurati da se sve potrebne mjere poduzimaju u cilju maksimalnog povećanja povrata za Banku i zaštitu njezina financijskog položaja u dugoročnom razdoblju. Svaka povreda u provedbi navedene politike prijavljuje se povjereniku za praćenje.

(18) Banka je obvezna pratiti kreditni rizik s pomoću dobro razvijenog skupa upozorenja i izvješća kojima se Odjelu za upravljanje rizikom omogućuje sljedeće: i. utvrđivanje ranih signala umanjenja vrijednosti kredita i slučajeva neispunjenja obveza; ii. pristupanje povratu portfelja kredita (uključujući, bez ograničenja, druge izvore otplate kao što su sudužnici i jamci te kolateral koji je dan u zajam ili je dostupan, ali nije dan u zajam); iii. procjena ukupne izloženost Banke prema pojedinačnim klijentima ili na osnovi portfelja; i iv. predlaganje korektivnih mjera i mjera poboljšanja Upravnom odboru, prema potrebi. Povjereniku za praćenje omogućuje se pristup navedenim informacijama.

Odredbe koje se primjenjuju na povezane dužnike

(19) Sve odredbe koje se primjenjuju na povezane dužnike primjenjuju se na razini Banke.

(20) U okviru kreditne politike poseban se odjeljak mora posvetiti pravilima kojima se uređuju odnosi s povezanim dužnicima. Povezani dužnici uključuju zaposlenike, dioničare, direktore i voditelje te njihove supružnike, djecu i braću i sestre te sve pravne subjekte koji su pod izravnom ili neizravnom kontrolom ključnih zaposlenika (tj. zaposlenika koji su uključeni u proces donošenja odluka u okviru kreditne politike), dioničara, direktora ili upravitelja te njihovih supružnika, djece i braće i sestara. U širem smislu sve se javne institucije ili organizacije pod kontrolom države te sva javna društva ili državne agencije smatraju povezanim dužnikom. Povezanim dužnicima u okviru kreditne politike smatraju se i političke stranke. Posebna se pažnja posvećuje odlukama o svakom restrukturiranju ili otpisu kredita trenutačnim ili bivšim zaposlenicima, direktorima, dioničarima, upraviteljima i njihovim rođacima te politikama koje se poštuju u određivanju primjerenosti, vrednovanju, upisu založnih prava i ovrsi kolaterala za kredit. Definicija povezanih dužnika dodatno je određena u posebnom dokumentu.

(21) Odjel za upravljanje rizikom nadležan je za raspoređivanje svih povezanih skupina dužnika koji predstavljaju jedan kreditni rizik u cilju primjernog praćenja koncentracije kreditnog rizika.

(22) Na kredite fizičkim i pravnim osobama, na temelju najbolje međunarodne prakse, Banka primjenjuje stroga pojedinačna i ukupna ograničenja kojima se uređuje najviši iznos kredita koji se može odobriti jednom kreditnom riziku koji se odnosi na povezane dužnike (ako je uopće dopušten u skladu s grčkim pravom i pravom EU-a).

(23) Banka posebno prati svoju izloženost prema povezanim dužnicima, uključujući prema subjektima javnog sektora i političkim strankama. Novo izdanje kredita ([1]) povezanim dužnicima (godišnji % stanja Y-1 ([2])) ne smije premašiti novo izdanje ukupnog portfelja kredita u Grčkoj (godišnji % stanja Y-1). Navedenu preuzetu obvezu potrebno je poštovati posebno za svaku vrstu povezanog dužnika (zaposlenike, dioničare, upravitelje, javne subjekte, političke stranke). Kreditna procjena povezanih dužnika, uključujući određivanje cijena i moguće restrukturiranje koje im se

([1]) Radi pojašnjenja, novim izdanjem kredita obuhvaćena je i obnova kredita te restrukturiranje postojećih kredita.

([2]) Radi pojašnjenja, „godišnji % stanja Y-1" odnosi se na novo izdanje kao postotak stanja na kraju prethodne godine. Iznos rizikom ponderirane imovine iznos je na kraju godine.

nudi, ne smije biti povoljnija u usporedbi s uvjetima koji se nude sličnim, ali nepovezanim dužnicima kako bi se u grčkom gospodarstvu osigurali jednaki tržišni uvjeti. Navedena obveza ne primjenjuje se na postojeće opće programe u korist zaposlenika kojima im se nude subvencionirani krediti. Banka je obvezna svaki mjesec izvješćivati o razvoju navedene izloženosti, iznosu novog izdanja i najnovijim zahtjevima koji premašuju [[…] % rizikom ponderirane imovine Banke] i koje će rješavati Odbor za kredite.

(24) Kreditni kriteriji koji se primjenjuju na zaposlenike/upravitelje/dioničara ne smiju biti blaži od kriterija koji se primjenjuju na druge, nepovezane dužnike. Ako ukupna kreditna izloženost prema jednom zaposleniku/upravitelju/dioničaru premašuje iznos koji je jednak [[…]] fiksne plaće za osigurane kredite i iznosu koji je jednak [[…]] fiksne plaće za neosigurane kredite, izloženost se odmah prijavljuje povjereniku za praćenje koji može intervenirati i odgoditi odobrenje kredita u skladu s postupkom opisanim u poglavlju III. stavku 25. preuzetih obveza.

(25) Svi zahtjevi za kredit povezanih dužnika viši od [[…] % rizikom ponderirane imovine Banke] ili svi krediti u kojima se izloženost zadržava prema jednoj grupi (definiranoj kao grupa povezanih dužnika koja predstavlja jedan kreditni rizik) viši od [[…] % rizikom ponderirane imovine Banke] prijavljuju se povjereniku za praćenje koji može, ako se ne čini da su uvjeti određeni po tržišnim uvjetima ili ako povjereniku za praćenje nisu dostavljene dostatne informacije, odgoditi odobravanje kreditne linije ili kredita za […] radnih dana. U izvanrednim slučajevima navedeno se razdoblje može smanjiti za […] radnih dana ako su povjereniku za praćene dostavljene dostatne informacije. U navedenom će razdoblju povjerenik za praćenje moći izvijestiti Komisiju i GFFS o predmetu prije nego što Banka donese konačnu odluku.

(26) Pri restrukturiranju kredita koje uključuje povezane dužnike moraju se poštovati jednaki zahtjevi kao za nepovezane dužnike. Nadalje, utvrđeni okviri i politike za rješavanje loše imovine procjenjuju se i poboljšavaju ako je potrebno. Međutim, očekuje se da se restrukturirani krediti povezanim dužnicima iskazuju posebno, barem prema kategoriji imovine dane u zajam i vrsti povezanog dužnika.

Odjeljak C: Ostala ograničenja

(27) **Zabrana isplate dividendi, kupona, repo transakcija, opcija kupnje i otkupa:** Osim ako Komisija ne odobri izuzeće, Helenska Republika preuzima sljedeće obveze:

(a) Banka ne smije isplatiti nikakve kupone na hibridne instrumente kapitala (ili druge instrumente za koje se kupon isplaćuje na diskrecijskoj osnovi) ili dividende na instrumente regulatornog kapitala i podređene dužničke instrumente, osim ako je zakonom obvezna to učiniti. Banka ne smije osloboditi rezerve čime bi se stavila u takav položaj. U slučaju sumnje u pogledu toga postoji li, za potrebe ove preuzete obveze, zakonska obveza, Banka podnosi predloženu isplatu kupona ili dividendi Komisiji na odobrenje;

(b) Banka ne smije ponovno otkupiti vlastite dionice ili izvršiti opciju kupnje u pogledu tih instrumenata regulatornog kapitala ili podređenih dužničkih instrumenata;

(c) Banka ne smije otkupiti hibridne instrumente kapitala.

(28) **Zabrana preuzimanja:** Helenska Republika obvezuje se da Banka neće steći udjel ni u kakvom poduzeću, bez obzira na to radi li se o prijenosu imovine ili udjela. Navedenom zabranom preuzimanja obuhvaćeni su poduzetnici koji imaju pravni oblik trgovačkog društva i skup imovine koji čini poslovnu jedinicu ([1]).

i. **Izuzeće za koje je potrebno prethodno odobrenje Komisije:** Neovisno o toj zabrani, nakon što dobije odobrenje Komisije i prema potrebi, Banka može na prijedlog GFFS-a steći poduzeća i poduzetnike ako je to u iznimnim okolnostima potrebno radi ponovnog uspostavljanja financijske stabilnosti ili osiguranja učinkovitog tržišnog natjecanja.

ii. **Izuzeće za koje nije potrebno prethodno odobrenje Komisije:** Banka može steći udjele u poduzetnicima ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

(a) Kupoprodajna cijena koju je platila Banka za bilo koje preuzimanje niža je od [[…] %] bilance ([2]) Banke na datum stupanja na snagu preuzetih obveza ([3]); i

([1]) Radi pojašnjenja, za potrebe navedene preuzete obveze poslovanje Banke koje se odnosi na privatni/poduzetnički kapital isključuje se iz područja primjene te preuzete obveze. U tom pogledu Banka se obvezuje Komisiji dostaviti službeni zahtjev koji uključuje poslovni plan tog subjekta.

([2]) Radi pojašnjenja, za potrebe navedene preuzete obveze veličina bilance jednaka je ukupnoj imovini Banke.

([3]) Radi pojašnjenja, ako je odobrenje Komisije za ukidanje zabrane preuzimanja dobiveno u skladu s poglavljem III. stavkom 28., točkom i. preuzetih obveza, bilanca Banke na datum stupanja na snagu preuzetih obveza izračunava se tako da uključuje i imovinu stečenih subjekata ili stečenu imovinu na datum preuzimanja.

(b) Kumulativne kupoprodajne cijene koje je Banka platila za sva takva preuzimanja od datuma stupanja na snagu preuzetih obveza do kraja razdoblja restrukturiranja niže su od [[…] %] bilance Banke na datum stupanja na snagu preuzetih obveza.

iii. **Aktivnosti koje nisu obuhvaćene zabranom preuzimanja:** Zabranom preuzimanja nisu obuhvaćena preuzimanja koja se provode u redovitom bankarskom poslovanju pri upravljanju postojećim potraživanjima prema društvima u teškoćama, uključujući konverziju postojećeg duga u instrumente kapitala.

(29) **Zabrana oglašavanja**: Helenska Republika obvezuje se da će se Banka suzdržati od oglašavanja koje se odnosi na državnu potporu i primjene agresivnih poslovnih strategija koje se ne bi provodile bez potpore Helenske Republike.

POGLAVLJE IV. POVJERENIK ZA PRAĆENJE

(1) Helenska Republika obvezuje se da će Banka izmijeniti i produžiti mandat povjerenika za praćenje kojeg je Komisija odobrila i Banka imenovala 16. siječnja 2013. do kraja razdoblja restrukturiranja. Banka se obvezuje i proširiti opseg mandata kako bi uključivao praćenje i. plana restrukturiranja; i ii. svih preuzetih obveza utvrđenih u ovom katalogu.

(2) Četiri tjedna nakon datuma stupanja na snagu preuzetih obveza Helenska Republika Komisiji dostavlja sve uvjete izmijenjenog mandata koji uključuju sve odredbe potrebne kako bi se povjereniku za praćenje omogućilo ispunjenje dužnosti u skladu s tim preuzetim obvezama.

(3) Dodatne odredbe o povjereniku za praćenje određene su u posebnom dokumentu.

Glavna tajnica

Christina PAPAKONSTANTINOU

Dodatak

Makroekonomske projekcije domaćeg poslovanja u Grčkoj

% godišnjeg rasta (osim ako je drukčije navedeno)	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	Kumulativna stopa rasta 2013. –2017.
Realni BDP	– 6,4	– 4,2	0,6	2,9	3,7	3,5	6,4
Nominalni rast kredita u Grčkoj	– 6,4	– 4,2	0,6	2,9	3,7	3,5	6,4
Deflator BDP-a	– 0,8	– 1,1	– 0,4	0,4	1,1	1,3	1,3
Cijene nekretnina	– 11,7	– 10	– 5	0	2	3,5	
Nominalni raspoloživi dohodak kućanstava	– 8,8	– 9,5	– 0,3	– 0,4	2,6	3,6	– 4,5
Depoziti privatnog sektora	– 7	1,3	1	3,4	5	5	16,6
Nezaposlenost (%)	24,2	27	26	24	21	18,6	
Stopa refinanciranja ESB-a (%)	0,75	0,5	0,5	1	1,5	1,75	
Vrhunac stvaranja loših kredita			druga polovica 2014.				
Tromjesečni Euribor (prosjek, %)		0,24	0,43	0,75	1,25	1,80	
Pristup tržištima kapitala – repo transakcije		DA – Ne (gornja granica)					
Pristup tržištu kapitala – pokrivena/nadređena neosigurana		DA – do 500 milijuna EUR svaka	DA – do 1 milijarde EUR svaka	DA – Ne (gornja granica)			